

NAŠE NOVICE

OD VRBE DO PLANICE

Jesenice, 1. december 1998

Številka 1 / Leto 1

Novicam na pot

Enkrat je treba začeti. Mi smo začeli takole.

V rokah imate nov časopis, prvo številko medobčinskega časopisa, ki z naslovom pove vse - Naše novice od Vrbe do Planice.

Opravičujemo se, če smo nenapovedano prišli na vaš dom. Toda verjemite, da smo prišli z dobrimi nameni. Z nameni seznanjati vas z vsem, kar se dogaja na tem prostoru, z življenjem in delom, z minulimi dogodki in načrti, ki bi lahko tudi pomembno vplivali na našo in vašo prihodnost. Naš namen je obveščati o vsem, kar se dogaja po novem v treh občinah, ki so nekoč sestavljale celoto in kjer živijo ljudje, ki jih občinske meje ne morejo ločevati.

Jeseniški časopis ima svojo tradicijo. Topilci na Savi in valjavci na Javorniku so že v tridesetih letih imeli svoje glasilo Kovinar, ki se je po drugi svetovni vojni preimenoval v vsem dobro znanega Železarja. Ni jih malo med nami, ki Železarja še danes pogrešajo, saj je zadostil vsem potrebam po obveščanju, v tovarni in v občini. Mi Železarja ne obnavljamo, želimo pa nadaljevati njegovo tradicijo, seveda z drugačno vsebinsko zasnovjo.

Pred vami je torej predstavljena številka, s katero smo vam želeli pokazati, kakšen časopis predlagamo po obliki, obsegu in vsebini. Želeli smo tudi dokazati, da kljub začetnim težavam in pomanjkanju izkušenj znamo narediti časopis. Narediti časopis v vaše zadovoljstvo. Še bolj bomo veseli, če ga bomo delali skupaj z vami, ker bo tako pridobilo na kvaliteti in na pestrosti.

Naš namen je, da bi časopis v prihodnjem letu izhajal enkrat mesečno. To v tem trenutku ni odvisno samo od nas, ki smo pripravili to prvo številko. Pričakujemo tudi vaš odziv. Redno izhajanje je odvisno tudi od odločitve v posameznih občinah. Naš prostor je premajhen in gospodarsko prešibek, da bi se časopis lahko sam financiral. Zato ponujamo vsem trem občinam sodelovanje, ponujamo jim v odkup del prostora, namenjenega delu občinskega sveta in občinske uprave, podrobnejšemu poročanju s sej ter o vseh odločitvah občinskih svetov, sporočilom o delu odborov in komisij, sporočilom o sprejetih odlokih, objavi mnenj, nujnim obvestilom občanom in podobno. Upamo, da bodo tudi v novo izvoljenih občinskih svetih spoznali pomembnost informiranja. Tudi zato, da izboljšamo medsebojne odnose in odnos do okolja, da preženemo nezainteresiranost, včasih že kar apatičnost, ki se vse bolj vsiljuje v naš vsakdanjik. Upamo, da vam bo časopis všeč, da ga boste vzeli za svojega in ga boste tudi z zanimanjem pričakovali.

Uredništvo

- *Lokalne volitve 1998 - osrednji dogodek letošnje jeseni*
- *Volili smo nove občinske svete in župane*
- *Jože Kotnik še štiri leta župan občine Kranjska Gora*
- *Anton Dežman prvi župan nove občine Žirovnica*
- *V jeseniški občini še brez župana - v nedeljo 6. decembra ponovno na volišča*
- *V drugem krogu volitev za župana dva kandidata: dr. Božidar Brudar in Boris Janez Bregant*
- *Vasi pod Stolom samostojna občina Žirovnica - nekdanja jeseniška občina tako razdeljena na tri občine*
- *Velika udeležba volivcev v žirovniški in kranjskogorski občini, slab odziv v jeseniški občini*
- *V leto 1999 z novimi občinskimi organi in z novimi občinami*

**Za novo leto pa še »voščenje«
izpod peresa Valentina Vodnika:**

» Za novo leto ne vem,
prineslo kaj bo,
ga mislim pregledat,
ob letu povedat,
kak dobro je blo.«

**Vesele Božične praznike in
srečno Novo leto 1999**

Uredništvo

Žirovnica

Foto: J. Čop

Iz vsebine:

Stran 2

Minister Dragonja na Jesenicah
Prihodnje leto Razvojna agencija
50 let Društva upokojencev
Jesenice

Stran 3

Rezultati lokalnih volitev

Stran 4

Acroni ima možnosti za
preživetje
Vogt namesto Iskre

Stran 5

Leto dni Zavoda za razvoj
turizma v Kranjski Gori
Obnova in dograditev HE Moste

Stran 6 in 7

Ocena dela občinskih svetov
Naloge Območne Obrtne
zbornice Jesenice
Iz naših krajev

Stran 8 in 9

100 let bolnišnične dejavnosti in
50 let bolnice na Jesenicah

Stran 10 in 11

Zaključek Čufarjevih dnevov 98
V Kosovi graščini razstava o
zgodovini plavžev

Stran 12 in 13

Razvoj športa do leta 2003
Planiško velikanko obnavljajo

Stran 14

Uspešno delo Kluba jeseniških
študentov

Stran 15

Program prireditev v decembru
Velika križanka

Napoved za december

Če je na Barbaro / 4. decem-
ber/ mraz, bo trajalo ves
zimski čas.

Ako se polž globoko zako-
plje, bo huda zima.

Po Božiču gre dan gori, sneg
doli.

Zelen Božič, bela Velika noč.

Zima in gosposka ne
prizaneseta.

Zima se bo letos uradno
začela 22. decembra ob 2.
uri in 56 minut, ko sonce
stopi v znamenje Kozoroga.

Ne pozabite tudi na pomem-
bnejše dneve v decembru:

6.- Miklavž, 10.- Dan
človekovih pravic, 25.-
Božič, 26.- Dan samosto-
jnosti in
31.- Silvestrovo.

Berite Naše Novice

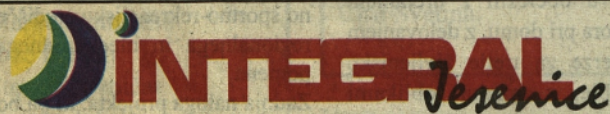
Občina Jesenice

*Želi vsem občankam in občanom
prijetne praznike in vse najlepše
v letu, ki prihaja*

Občina Kranjska Gora

*želi vsem občanom, gostom in
prijateljem vesele Božične praznike ter
srečno in uspešno leto 1999*

Prodajalec in serviser vozil VW
Pestra izbira vozil na zalogi.

Ugodno obročno odplačevanje in leasing.
Telefon (064) 861-175

TOP UNIMAT d.o.o. JESENICE
OGNJEVARNI MATERIALI
Cesta Železarjev 8, 4270 Jesenice
Telefon/Fax: (064) 862-330

Gostilna pri "Jurču"

Blejska Dobrava 117a, tel.: (064) 874-411
Za organizirane skupine ali posameznike nudimo:
domačo hrano, malice, kosila, poslovna kosila...
Pridite, prijazno in dobro Vas bomo postregli!

PANČUR

Pooblaščen trgovec in servis

Bojan Pančur
4273 Blejska Dobrava 1
Servis - tel/ fax 064/874-100
Prodaja -tel.: 064/874-000

Minister Dragonja na Jesenicah Javna tribuna o prihodnosti železarstva

»Preobrazba železarn ne poteka po načrtih, problem je predvsem v prepočasnem prilagajanju novim pogojem gospodarjenja«, je uvodoma povedal minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja na javni tribuni 5. novembra na Jesenicah.

Po oceni ministra ostaja železarstvo najtrši oreh slovenskega gospodarstva. Vzroki za to so tako objektivni, v veliki meri pa tudi notranji; v železarnah je še vedno preveč socializma. Prihodnje leto bo odločilno za železarske družbe in njihovo sanacijo. Da bodo zmogljivosti optimalno izkoriščene, bodo potrebna tudi še nova vlaganja, nujne pa bodo tudi organizaci-

jske in kadrovske odločitve. To bomo morali narediti sami, sicer bodo to storili drugi, je še menil minister Dragonja. Svež kapital naj bi prinesla privatizacija železarskih družb. Ne-realno je pričakovati, da bo država železarstvo subvencionirala v nedogled, vsekakor pa bo podprla tehnološko posodabljanje proizvodnje. Glede na postavljena vprašanja je minister Dragonja govoril

tudi o možnostih gospodarskega razvoja jeseniške občine. Po njegovem morata tako država kot lokalne skupnosti najti ustrezne odgovore, kako vzpodbuditi nove proizvodne programe. Potrebne bodo nove razvojne koalicije, ki bodo sposobne pripeljati na Jesenice svež kapital in s tem zagotoviti nova delovna mesta. Prostor, ki je na voljo, je treba usposobiti za nove proizvodnje dejavnosti, nerealno pa je pričakovati, da bi koncern, ki potrebuje kapital, brezplačno prenesel opuščena zemljišča na občino. Rešitve pa je treba

iskati v razumnih dogovorih, pri katerih bo pomagala tudi država.

V odgovorih na konkretna vprašanja je minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja povedal, da še vedno poizkušajo pridobiti neko italijansko združenje, da bi na Jesenice prenesla proizvodnjo stekla in tudi, da je uresničitev že nekajkrat omenjene namere o ureditvi dispečarskega centra za avtomobilске gume na prostoru železarne stvar odločitve Goodyeara in kranske Save.

Teo Lipicer.

Jesenice

Foto: S. Oblak

Zahvala

Uredništvo Naših novic se zahvaljuje za pomoč podjetjem in posameznikom: Meeting d.o.o., Upravna enota Jesenice, Občina Jesenice, Muzej Jesenice, Tehnični biro Jesenice pa tudi vsem tistim, ki nas tudi moralno podpirate. Vsem najlepša hvala!

Od vse povsod

80 let po koncu vojne

Krn - 11. Novembra je minilo 80 let od konca prve svetovne vojne. Na dan leta 1918 je bilo točno ob 11 uri v Parizu podpisano premirje. Konec je bilo štiriletno svetovno morije, ki je zahtevala milijone mrtvih, od tega tudi na slovenskih tleh okoli tristo tisoč žrtev. V spomin na konec vojne je bilo po svetu veliko spominskih prireditev, pri nas pa je bil v ospredju 2245 visoki Krn, najvišji vrh takratne soške fronte. Že v sredo 11. novembra se je na Krn povzpela skupina planincev, osrednja spominska slovesnost pa je bila v soboto 14. Novembra in nedeljo 15. Novembra ob Krnskem jezeru.

Občina toži državo

Kranjska gora - Občina Kranjska gora je na Okrožno sodišče v Ljubljani vložila tožbo proti slovenski vladi zaradi izgube prihodka, ki ji pripada po sprejetju Zakona o igrah na srečo. Občina bi morala v zadnjih treh letih dobiti skoraj šeststo milijonov tolarjev, ki naj bi jih namenila za promocijo in razvoj turizma, ter za ureditev prijaznejšega okolja. Z zamujanjem sprejetja podzakonskih aktov, vlada zavlačuje uresničevanje zakona.

Gorenjska avtocesta

Kranj - Spomladi prihodnje leto, bodo nadaljevali z gradnjo gorenjske avtoceste. Na vrsti bo odsek Kranj - vzhod do Nakla. To je odsek, kjer je bilo v zadnjih letih kar nekaj hudih prometnih nesreč. Po novem delu štiripisovnice naj bi promet stekel v letu 2000, medtem ko naj bi bila gorenjska avtocesta v celoti dograjena v letu 2004.

Tehnični pregledi avtomobilov

Slovenija - Z novembrom je začel veljati tudi del novega prometnega zakona, ki določa, da je treba tehnične preglede avtomobilov, starejših od dvanajst let, opraviti vsakih šest mesecev. Starost avtomobila se računa od decembra leta, ko je bil avtomobil izdelan. Če imate starejše vozilo, preverite leto izdelave in pa datum zadnjega tehničnega pregleda saj obljublajo, da bodo policisti kontrolirali in tudi zaračunavali prekrške.

Protest: Upravni odbor Društva upokojencev Jesenice je na izredni seji razpravljal o časopisnem članku z naslovoma »Šport malo drugače« in »Prebrisan um v zdravem telesu«, objavljenem v glasilu »Novice občine Jesenice« številka 4 - oktobra 1998 in soglasno sprejel protestno izjavo, s katero obsoja pamflet, ki smeši in žali, ter negativno prikazuje upokojence nasploh. Upokojenci so uporabniki avtobusnih prevozov podjetja Integral Jesenice, vendar pa niso »švercarji, slepi potniki, zastojkarji in goljufi« v lokalnem prometu, ter športno razigrani upokoženki in upokoženčice, kot jih v zaničljivem tonu opisuje nepodpisani avtor časopisnega članka. Upravni odbor DU Jesenice zahteva javno objavo opravičila.

Naše novice - od Vrbe do Planice

Ustanovitelj in izdajatelj Muzejsko društvo Jesenice - iniciativna skupina.

Uredništvo: Teo Lipicer in Tone Konobelj (odgovorna urednika), Dare Bradašja (tehnični urednik), Vitomir Pretnar (organizacija in marketing), Brane Jeršin (športni urednik), Majda Malenšek in Tanja Kastelic (lektorstvo), Janez Suhadolc (olikovanje naslovnice), Levin Kastelic (računalniški prelom).

Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Vevče Časopis prejmejo vsa gospodinjstva v občinah Jesenice in Kranjska Gora. Cena 1 tolar.

Časopis je vpisan v evidenco javnih glasil pod zaporedno številko 1588.

Naslov uredništva: Naše Novice, 4270 Jesenice p.p. 138

Kako Jesenicam dati novo vlogo in pomen

Ureditev športnega parka Podmežakla

Jesenice - V začetku letošnjega oktobra je bila na Jesenicah tridnevna urbanistična delavnica z nalogo pripraviti projektne rešitve za ureditev športnega parka Podmežakla. Pobudniki in organizatorji so bili Občina Jesenice, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo iz Ljubljane ter Ministrstvo za okolje in prostor, ki je delavnico tudi sofinanciralo. V začetku novembra je bilo šest projektov že predstavljenih na javni tribuni, pozneje pa razstavljenih tudi v avli Občine Jesenice. Pri projektih je sodelovalo preko dvajset strokovnjakov - arhitektov in pa študentov višjih letnikov fakultete.

Po mnenju mag. Alme Zavodnik s katedre za prostorsko planiranje pri Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo, so pri pripravi projektov morali upoštevati kar nekaj izhodišč. Z umikom železarskih obratov se sproščajo površine, ki bi jih bilo treba čimbolj smotno izkoristiti. Nerešeni problemi so prometne povezave, ki bi jih mesto nujno potrebovalo in ki se v nekaterih rešitvah že nakazujejo, tretje pomembno izhodišče pa je pomembno dejstvo, da bodo Jesenice z predvidenimi evropskimi povezavami izgubile vlogo obmejnega mesta. Po mnenju mag. Zavodnik je delo delavnice potekalo z namenom, kako najti Jesenicam neko novo vlogo in pomen v slovenskem prostoru in tudi širše. Z upoštevanjem teh dilem so se načrtovalci tudi lotili reševanja samega športnega parka Podmežakla, za katerega v celoti lahko rečemo, da je urbanistično neurejen in kjer tudi osrednji objekt, to je hokejska dvorana, ostaja nedograjena. Posamezne projekte in zamisli

so na javni tribuni predstavili nosilci nalog dr. Boris Leskovec, dr. Aleš Krainer in dr. Andrej Pogačnik ter domačini arhitekti dipl. inž. Gregor Velepec, dipl. inž. Damjan Jensterle in dipl. inž. Aleksander Čeh. Značilnost vseh projektov je bila, da so prostor načrtovanega parka skupaj z zelenimi površinami razširili tudi na

opuščeni železarski prostor, predvsem na območju stare Save. Sedanji obseg športnega parka je namreč pretesen za vse potrebe in želje športnikov, pa tudi za zadovoljevanje potreb drugih prebivalcev Jesenic pri prijetnem koriščenju prostega časa.

Namen urbanistične delavnice je bil dobiti kar največ predlogov in mnenj, na podlagi katerih bi po temeljitem razmisleku prišli do najboljših rešitev. Ob tem se seveda postavlja vprašanje, kdaj bo sploh mogoče, vsaj del zamisli, tudi uresničili. To bo vsekakor odvisno od denarnih možnosti, je pa prav, da so vsaj idejne zamisli pripravljene.

Teo Lipicer

Prihodnje leto Razvojna agencija

V prvem četrtletju prihodnjega leta naj bi bil dokončno pripravljen projekt, ki ima uradno naslov: PHARE Program prekomernega sodelovanja: Gospodarska in prostorska regeneracija Jesenic. Takrat naj bi bil pripravljen predlog za ustanovitev Razvojne agencije, hkrati pa tudi program projektov in naložb do leta 2005. Tako so povedali tudi na oktobrski seji jeseniškega občinskega sveta.

Na pobudo Ministrstva za ekonomske odnose in Ministrstva za okolje in prostor, ki sta skupaj s programom PHARE Evropske Unije financirala projekt, je Urbanistični inštitut Slovenije že v lanskem letu začel z delom. Namen je bil na konkretnem primeru pokazati načine in možnosti reševanja problemov, s

katerimi se sooča večina nekdanj industrijsko usmerjenih slovenskih mest. Ta se srečujejo z ukinjanjem proizvodnih programov in celo s stečajem, zato se je zmanjšalo število zaposlenih, kot ostajajo tudi opuščena zemljišča. Pomembno je, da so bile kot primer izbrane prav Jesenice. Pri Urbanističnem inštitutu so

priprave projekta razdelili na štiri faze. Najprej so ocenili stanje, ugotovili osnovne socialno-demografske in ekonomske probleme, nato pa v lanskem decembru na Jesenicah pripravili tudi pogovor /okroglo mizo/. Njen namen je bil na konkretnih primerih pokazati, kako so se enakih problemov lotevali v drugih državah.

V svetu so se s podobnimi problemi srečevali že pred nami, tako da imajo veliko dobrih izkušenj. Tuji strokovnjaki na okrogli mizi so na primer govorili o primeru Sheffielda v Veliki Britaniji, kjer so območja velike železarne z okoli 40 tisoč zaposlenimi, povsem očistili, ter na njem organizirali okolju in ljudem prijaznejšo industrijo in storitve, s tem pa ohranili tudi večino delovnih mest. Za jeseniške razmere so morda bolj primerljive dejavnosti sosednje Avstrije, kjer so bili v krajih kot so Leoben, Kapfenberg in drugi prav tako v celoti odvisni od ene same, pozneje opuščene železarske industrije.

Naslednja naloga je bila pripraviti razvojno vizijo Jesenic z določitvijo prednostnih ciljev in sredstev za pripravo dokončnega projekta. V dokumentu so zapisali, da naj bi se Jesenice razvijale v središče širšega pomena, to je v regionalno središče s prestrukturirano, sodobno in strukturno razvito industrijo, kot osnovnim nosilcem gospodarskega razvoja, ter v pomembno športno-rekreacijsko središče regionalnega in mednarodnega pomena.

Zadnja naloga projekta, ki pa bo glede na določene roke zamujal skoraj leto dni, pa je še priprava konkretnega programa in pa ustanovitev Razvojne agencije, ki naj bi vodila vse nadaljne akcije.

Teo Lipicer

V decembru jubilejne proslave

50 let Društva upokojencev Jesenice

Začetke organiziranja upokojenk in upokojencev zasledimo že v prvih letih po končani drugi svetovni vojni. 15. decembra 1946 je bilo v Ljubljani ustanovljeno Društvo upokojencev Slovenije kot matično društvo s podružnicami. Društvena pravila in program dela so veljali tudi za podružnice upokojencev, ki so že delovale oz. so jih ustanavljali v večjih krajih Slovenije.

Priprave za ustanovitev podružnice Društva upokojencev na Jesenicah je vodil tajnik podružnice iz Kranja Janko Tokar, ki je bil po rodu Jeseničan. V pogovorih z upokojenci je pojasnjeval pomen društvenega povezovanja upokojencev. Podružnico na Jesenicah so ustanovili na občnem zboru 8. avgusta 1948 v gledališču. Izvolili so tudi upravni in nadzorni odbor podružnice. Upravni odbor so sestavljali: Janez Iskra kot predsednik, Janko Ravnik je bil podpredsednik, Alojz Štrumbal tajnik, Miha Pogačnik blagajnik ter člani: Vinko Ambrožič, Pavel Torkar, Pavel Korantar, Anton Novak, Franc Hlebanja, Franc Mulej, Janez Globočnik in Franc Novak. Člani nadzornega odbora

pa so bili Vinko Ambrožič, Franc Hlebanja in Franc Novak. Prvi redni občni zbor jeseniške podružnice je bil 20. februarja 1949. Tedaj je imela podružnica 320 članov in 40 članov posmrtnskega sklada.

Drugi mejnik v razvoju Jeseniškega Društva upokojencev pa je bil 20. december 1975, ko je bilo v skladu z zakonom ustanovljeno samostojno Društvo upokojencev. Naslednje leto se je tudi Društvo upokojencev Slovenije preoblikovalo v Zvezo društev upokojencev.

Na ustanovnem občnem zboru samostojnega Društva upokojencev so potrdili pravila, program dela in izvolili organe društva. V upravni odbor so bili izvoljeni Janko Verdnik, Mirko Dreša, Olga Frankič, Janez

Krajnik, Tončka Konobelj, Janez Markizeti, Albin Sodja, Franc Tepina, Ludvik Zakrajšek, Tine Žen, Kati Hiti in Viljem Jerič. Nadzorni odbor pa so sestavljali Anton Korenc, Albin Polk in dr. Vinko Zalokar. Poleg tega so pri društvu ustanovili tudi komisije in odbore.

V tistem času je Društvo upokojencev Jesenice s pomočjo občine, Železarne in drugih uredilo dom upokojencev, kar je omogočilo večjo društveno dejavnost na področju kulture in izobraževanja, športa in rekreacije ter razvedrila.

Letošnje jubilejno leto bodo v društvu obeležili z urejanjem prostora pri domu, z delovanjem Univerze za tretje življenjsko obdobje, z raznimi oblikami društvenega življenja ter 19. decembra s slavnostno zaključno prireditvijo ob 50. letnici obstoja in delovanja jeseniškega Društva upokojencev.

Srečko Krč

Lokalne volitve 89 - nedelja, 22. novembra

Volili smo...

Lokalne volitve 1998 so zaključene v kranjskogorski in v novi žirovniški občini. V obeh so bili izvoljeni člani novih občinski svetov, prav tako pa tudi župana. Jože Kotnik in Anton Dežman sta dobila več kot polovico od veljavno oddanih glasov. V jeseniški občini pa je bilo v nedeljo 22. novembra opravljeno šele polovico naloge. Imena članov novega občinskega sveta so že znana, med tremi kandidati za župana, pa nihče ni dobil zadosti glasov za izvolitev. Zato bodo v nedeljo 6. decembra volišča ponovno odprta. Volivci bodo sedaj samo med dvema kandidatoma odločali, kdo bo naslednja štiri leta županoval. Udeležba na volitvah v Sloveniji je bila povprečna, saj je na volišča prišla komaj

polovica volilnih upravičencev. Na našem prostoru je bil najboljši odziv volivcev v vaseh pod Stolom, kot da bi hoteli ponovno potrditi svojo odločitev za samostojno občino. Uvrščajo se med šest slovenskih občin z najvišjo udeležbo. V občini Kranjska gora niso bili dosti slabši. Drugače pa je bilo v jeseniški občini, ki je po udeležbi na repu med 190 slovenskimi občinami. Bledi vtis bodo volivci lahko popravili v drugem krogu, 6 decembra in tako izkoristili pravico, ki jim jo daje ustava.

S prvimi sejami novoizvoljenih občinskih svetov, se bo za že ustanovljene občine začel drugi mandat lokalne samouprave, za nove občine, med katerimi je tudi žirovniška, pa bo to zaključek obdobja priprav in odločanja, istočasno pa začetek nekega novega obdobja.

Za župana jeseniške občine drugi krog

Na 38 voliščih jeseniške občine nobeden od treh kandidatov za župana ni dobil potrebne večine glasov volivcev.

Dosedanji župan dr. Božidar Brudar je dobil 42,31 odstotka glasov, Boris Janez Bregant 32,58 odstotka in Valentin Markež 25,11 odstotka. Tako bomo morali volivci v nedeljo 6. decembra ponovno na volišča. Izbirali bomo med dvema kandidatoma, kdo bo naslednja štiri leta župan občine Jesenice: med dr. Božidarjem Brudarjem in Borisom Janezom Bregantom. Udeležba na nedeljskih volit-

vah v jeseniški občini je bila majhna le 53,17 odstotna. Jeseniška občina se je tako uvrstila med pet občin v Sloveniji z najnižjo volilno udeležbo. Od 16997 upravičencev se je volitev udeležilo 9037 volivcev.

Glasovi pa so bili takole porazdeljeni:

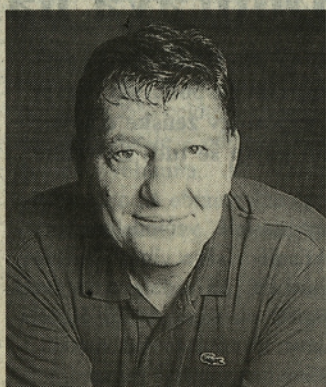
Slovenska nacionalna stranka	5,2 %	(408 gl.)
Zeleni Slovenije	1,9 %	(154 gl.)
Enes Čatek in skupina volivcev	2,0 %	(159 gl.)
Obrotno podjetniška stranka - str. centra	4,6 %	(361 gl.)
Liberalna demokracija	24,8 %	(1965 gl.)
Združena lista socialnih demokratov	18,8 %	(1489 gl.)
Sergej Murnik in skupina volivcev	0,2 %	(19 gl.)
Demokratska stranka	9,9 %	(783 gl.)
Slovenski krščanski demokrati	10,1 %	(803 gl.)
Slovenska ljudska stranka	6,8 %	(539 gl.)
Socialdemokratska stranka	15,7 %	(1240 gl.)

V osemindvajset članski občinski svet pa so bili izvoljeni: Srečo Noč iz slovenske nacionalne stranke; Janko Rabič iz slovenske obrtniške podjetniške stranke - stranke centra; Nevenka Rajhman, Janja Korošec, Jožef Zidar, Branko Omejc, Jernej Markež, Valentin Markež in Neda Karba iz liberalne demokracije; Zoran Kramar, Vera Pintar, Tomaž Mencinger, Ivo Ščavničar, Božidar Pogačar in

Boris Smolej iz združene liste socialnih demokratov; Peter Mirc, Ibrahim Smajič in Milena Koselj Šmid iz demokratske stranke; Rajko Skubic, Janez Pšenica in Andrej Černe slovenski krščanski demokrati; Matilda Klinar in Marija Divjak iz slovenske ljudske stranke ter Roman Savinšek, Božidar Brudar, Marijan Nikolavčič, Bogomir Ličof in Jernej Udir iz socialdemokratske stranke.

Jože Kotnik še štiri leta župan

V občini Kranjska Gora je v volilne sezname vpisanih 4415 volilnih upravičencev. Nedeljskih volitev se je udeležilo 3016 volivcev, tako da je bila udeležba 68,04 odstotna. Med štirimi kandidati za župana je dosedanji župan Jože Kotnik že v prvem krogu dobil potrebno večino glasov. Jože Kotnik je dobil 50,22 odstotkov, Bogomir Košir 28,51, Branko Dolhar 12,22

odstotkov in Emil Tavčar 9,04 odstotkov glasov.

Posamezne liste so neuradno dobile naslednje število glasov:

• neodvisni upokojenci	5,2 odstotka
• liberalna stranka	1,8 odstotka

• slovenski krščanski demokrati	11,2 odstotka
• demokrati Slovenija	3,6 odstotka
• liberalna demokracija	15,1 odstotka
• slovenska ljudska stranka	5,5 odstotka
• nestrankarska zgornjesavska dolina	15,8 odstotka
• združenje obrtnikov občine Kranjska Gora	15,9 odstotka
• Zvonko Šuvak	4 odstotke
• socialdemokratska stranka	11,5 odstotka
• slovenska nacionalna stranka	1,9 odstotka
• združena lista socialnih demokratov	8,5 odstotka

V nov šestnajst članski svet občine Kranjska gora pa so bili izvoljeni: Ivan Kopriva z liste neodvisnih upokojencev; Jože Zupančič in Jožef Lavtižar - slovenski krščanski demokrati; Emil Tavčar, Jure Žerjav in Jože Krivc iz liberalne demokracije; Jožef Alojzij Pezdinik iz slovenske ljudske stranke; Mirko Eržen, Črtomir

Kosmač in Marjan Benet iz liste nestrankarske zgornjesavske doline; Bogomir Košir, Milan Fliser in Božidar Tarman iz liste združenja obrtnikov občine; Stanislav Kofler in Vojteh Budinek iz socialdemokratske stranke ter Mirko Rabič iz združene liste socialnih demokratov.

Istočasno z volitvami županov in občinskih svetov smo v jeseniški in kranjskogorski občini volili tudi nove člane svetov krajevnih skupnosti. Izvoljeni so bili:

Občina Jesenice

Iskrica
Za predvolilni čas bi bilo bolj prav, če bi določili 1. April.

KS Slovenski Javornik - Koroška Bela:

Branka Doberšek
Boris Smolej
Peter Bohinec
Maja Otovič
Ida Smolej
Bogomir Ličof
Albina Novak

KS Blejska Dobrava:

Miloš Ferik
Štefan Stojan
Igor Arh
Danijel Ažman
Tomaž Ravnihar
Francišek Edvard Medja
Jožef Koblar

KS Podmežakla:

Marko Ambrožič
Jože Preželj
Stevio Ščavničar
Cvetko Jakelj
Vojko Bernard
Aleksander Jernejc
Alojzij Tomaž Kalan
Marija Kalan

KS Sava:

Aleš Nagode
Tomaž Mencinger
Nataša Torkar
Marija Mulej
Dušan Thaler
Irena Gluhar
Erika Repovž

KS Mirka Roglja - Petka

Janez Razingar
Ana Marija Korošec
Marija Divjak
Barbara Sodja
Bogomir Torkar
Marija Kobe
Janja Korošec

KS Cirila Tavčarja

Vera Pintar
Albina Seršen
Jožef Varl
Ivanka Zupančič
Egidij Biček
Igor Pust
Ciril Svetina

Iskrica

Toliko je bilo kandidatov za župana, da bi lahko ustanovili še kakšno občino.

Iskrica

Večina je bila na moji strani - potem pa se je čoln potopil.

KS Staneta Bokala:

Vlasta Mencingar
Stanislav Križnar
Marjan Trontelj
Vida Jamar
Mirko Hameršak
Branko Knavs
Marjan Cvek

KS Hrušica:

Zoran Kramar
Roman Čufer
Simona Štravs
Janez Marinčič
Boris Dolžan
Branko Pagon
Alojz Grzetič

KS Planina pod Golico:

Dušan Lavtar
Štefan Klinar
Milan Klinar
Franc Košir
Roman Savinšek
Marica Noč
Stanko Klinar

Občina Kranjska Gora

KS Mojstrana:

Jože Pezdinik
Alfred Špragar
Roman Pezdinik
Alojz Legat
Melita Janša
Stanislav Kofler
Ivan Lakota
Jožef Kramar
Tomaž Kramar
Marjeta Lakota
Karel Peter Hartman
Mihael Peternel
Jožef Hlebanja

KS Kranjska Gora:

Janez Mertelj (Podkoren)
Jožef Cizelj
Jure Žerjav
Slavko Miklič
Diana Klincov Gracer
Tanja Žerjav Svetlin
Alojz Kerštajn
Mojca Bizjak
Alojzij Hlebanja
Alojzij Mertelj (G.Mart.)
Branko Robič

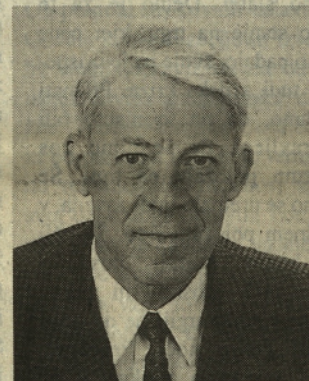
KS Rateče - Planica

Janja Dolhar
Maja Oman
Rajko Puš
Anton Požar
Domen Brudar
Jožef Lavtižar
Roman Slivnik

Kdo bo naslednja štiri leta jeseniški župan?
Odločitev bo znana po drugem krogu volitev v nedeljo 6. decembra.
Izbirali bomo med dvema kandidatoma.

Božidar Brudar
rojen 3.3.1939, doktor znanosti, sedanji župan občine Jesenice

Boris Janez Bregant
rojen 23.7.1940, diplomirani inženir strojništva, direktor mešanega podjetja Robo

Nova občina Žirovnica z županom Antonom Dežmanom

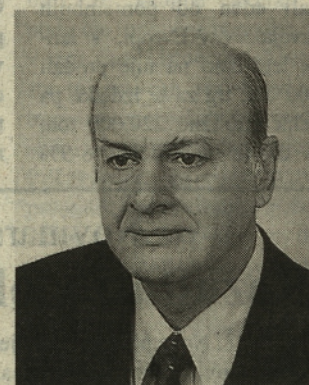
V vaseh pod Stolom je na šestih voliščih, od 3234 volilnih upravičencev volilo 2417 volivcev, kar je 74,74 odstotna udeležba. Med tremi kandidati za župana je bil izvoljen Anton Dežman, kateremu so volivci namenili 51,68 odstotkov glasov. Franc Legat je dobil 30,87 odstotkov in Jože Hribar 17,47 odstotkov glasov volivcev.

Stranke, ki so kandidirale svoje liste, so dobile naslednje število glasov:

• SOPS stranka centra	41 glasov
• neodvisna lista za Žirovnico	719 glasov
• slovenska nacionalna stranka	43 glasov
• slovenski krščanski demokrati	300 glasov
• združena lista socialnih demokratov	388 glasov
• socialdemokratska stranka	183 glasov
• slovenska ljudska stranka	107 glasov
• mladi za Žirovnico	231 glasov
• liberalna demokracija	279 glasov

V prvi občinski svet nove občine Žirovnica so bili izvoljeni: poleg župana še Roman Bernard, Igor Čarni, Izidor Jekovec, Matjaž Pogačnik in Miran Dolar iz neodvisne liste za Žirovnico; Franc Pfajfar in Anton Dolar - slovenska krščanska demokracija; Igor

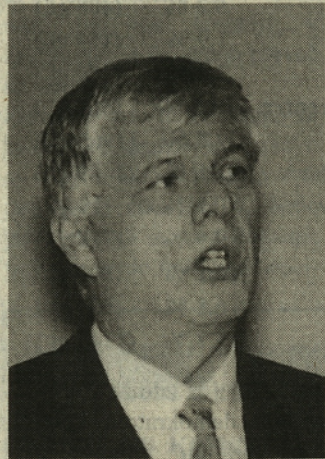
Mežek, Darko Gregorič in Branko Sitar iz združene liste socialnih demokratov; Branko Prešeren iz socialdemokratske stranke; Milan Dubravac iz liste mladi za Žirovnico ter Jože Resman in Valentin Sodja iz liberalne demokracije.

Prof. dr. Vasilij Prešern direktor Acronija o slovenskem železarstvu

Acroni ima možnost preživetja

V slovenskih železarnah delam že 27 let. Najprej sem delal na Metalurškem inštitutu, ki je bil nekoč v sistemu sestavljene organizacije. Že takrat sem vsaj tri dni na teden preživel v jeklnah vseh treh železarn. Tako zelo dobro poznam vse tri slovenske železarne, osebno poznam tudi vse, ki delajo kot metalurgi. Tudi moj oče je bil metalurg, tako, da sem svojo mladost preživel na Jesenicah. Sicer pa poznam Železarno Jesenice, poznam Acroni. Vanj sem vložil tudi svoj certifikat.

Dr. Vasilij Prešern

Prepričan sem, da predstavljajo elektrojeklarna na Beli dobro osnovo za nadaljevanje železarske tradicije na Jesenicah. Čeprav nekatere države ogromno vlagajo v metalurgijo, pa sem prepričan, da takšnih izdelkov kot jih izdeluje Acroni in slovenske železarne nasploh, v mislih imam tudi Metal, ne moreš izdelati samo z nakupom opreme. Pomembni so ljudje, znanje, strokovnost. Jeseniški jeklarji premoremo znanje in imamo tudi tradicijo.

Vendar pa ugotavljam, da je trenutno stanje v Acroniju še vedno slabo. Delno je za to krivo stanje na trgu, kjer cene strmo padajo, svoje pa je prispevala tudi azijska kriza. Priznati moramo, da na to nismo bili pripravljeni, da še nimo kos novemu položaju na trgu. Še vedno se premalo ljudi zaveda, v kakšnem položaju smo. Še bolj se bomo morali posvetiti zniževanju stroškov in zalog. Žal se v metalurgiji ne da dosti storiti preko noči. Probleme sedaj poznamo, dokazati pa moramo, da smo jih sposobni odpraviti, pokazati moramo, da znamo in da smo sposobni Acroni spraviti v boljše vode.

Še vedno se ubadamo tudi s pritožbo Eurofera. Težave z Euroferom so prišle zaradi debele nerjavne lužene pločvine. Na tem področju smo postali eden od pomembnih proizvajalcev v Evropi. V lanskem letu smo na tuje prodali 17.000 ton, trg za te izdelke pa je velik približno 220.000 ton, tako da je naš delež 8-9%

Evropskega trga. V Euroferju, ki združuje večino evropskih proizvajalcev jekla, so 3. avgusta proti Sloveniji in Acroniju, kot proizvajalcu jekla, vložili pritožbo čez, da prepoceni prodajamo jekla. Postopek preiskave še vedno traja, v Acroniju ljudje delajo po cele dneve, najeli smo tudi bruseljsko odvetniško firmo, ki nam pomaga pri pravnih poslih. Izdelka ne prodajmo pod njegovo lastno ceno, tako da bi se morala preiskava končati v naš prid.

Železarska podjetja so kot ogromne ladje, ki počasi plujejo v neko smer, nato pa se zaradi različnih vzrokov začne ladja obračati in traja dosti časa, da se stvari uredijo. Na spremembe vplivajo družbeno okolje, politika.... V Slovenskih železarnah je danes energija dražja za 30 % kot pri konkurenci, medtem ko imajo slovenska gospodinjstva trikrat cenejšo kot v tujini. Nihče si ne upa spreminjati socialnega razmerja, in ga prilagoditi evropskemu nivoju. Zavedati se moramo, da je prestrukturiranje potekalo v vseh državah, da so bila ogromna sredstva vložena v modernizacijo, zniževanje stroškov in optimizacijo. Število zaposlenih v metalurgiji se je v vseh državah zmanjšalo za štirikrat, petkrat, ali celo šestkrat. Proizvodnja se je koncentrirala, manjše obrate so večinoma zaprli, razen če se niso zelo ozko specializirali. Obiskal sem več kot devetdeset železarn po svetu in lahko primerjam opremo, tehnologijo in ljudi v različnih železarnah. Slovenske železarne se ukvarjajo z enakimi težavami prestrukturiranja, preživetja in lastninjenja, kot večina zahodnoevropske metalurgije. Naših železarn in jekln ne želim primerjati z vzhodnoevropskimi, saj sem prepričan, da imamo pred njimi ogromno prednosti in smo tudi v razvoju in znanju več let pred njimi.

Globalni trendi kažejo, da je proizvodnja jekla vsako leto večja. V lanskem letu je prvič dosegla magičnih 800 milijonov ton, tudi letos se ti trendi nadaljujejo. Povečanje proiz-

vodnje za 1% pomeni 8 milijonov ton. 20 takih železarn, kot so slovenske, proizvede 8 milijonov ton. Proizvodnja jekla se bo še povečala. V kakšno smer gre metalurgija? Po mojem mnenju bo v naslednjih dvajsetih letih polovico vsega jekla izdelanih s postopkom elektroobločnih peči, kakršne imajo tudi slovenske železarne. Surovina je staro železo, ki mu pravimo jekleni odpadki. V elektropečeh se proizvaja kvalitetno jeklo, v ogromnih jeklnah pa se iz rude dela masovno jeklo.

Ob pripravi zadnjega programa sanacije in v začetku formalne privatizacije smo februarja letos naredili analizo, koliko je v desetih letih posamezna država dala denarja na tono jekla za prestrukturiranje železarstva. V Sloveniji je ta znesek 7.800 dolarjev na tono. Na vrhu lestvice držav, ki največ prispevajo k prestrukturiranju železarstva sta Španija in Italija, Slovenija pa je nekeje v spodnji polovici lestvice. Nihče nima pravice reči, da pri nas denar mečemo stran. Pred desetimi leti je bilo železarjev 18.000, naše zmogljivosti so bile za izdelavo milijon ton jekla, danes pa je železarjev samo 6.000. To je bil boleč del sanacije, vendar je potekal bolj "socialno" kot v marsikateri drugi državi. Večinoma je šlo za prešolanje, prestrukturiranje ali predčasno upokožitev. Zmanjšali smo proizvodne zmogljivosti za več kot polovico, tako da danes proizvodnja znaša od 400 do 500 tisoč ton kakovostnega programa. Danes je na Jesenicah ena elektroobločna peč, pred desetimi in dvajsetimi leti je bilo šest martinov in dve peči.

Če se ozrem še na domače - jeseniško okolje, mi ne gre v glavo, da v zadnjih letih ni bilo pravega sodelovanja med vodstvom občine in vodstvom Acronija. Sam si želim sodelovanja, saj je potrebno marsikaj urediti glede prostorov, zemljiških površin in pripravljenosti, da na Jesenice pripeljemo nova, tudi tuja podjetja, ki bi pripomogla k razvoju. Urediti bo potrebno še dosti drugih stvari, denimo športne objekte, položaj zdravstvenega doma, ki je naša last in za katerega moramo v skladu z zahtevo lastnikov zaračunavati najemnino. V Acroniju si želimo ustvarjalno in plodno sodelovanje v dobro vseh zaposlenih krajanov in predvsem v dobro Jesenic.

Martinarna - staro se umika...

Foto: F. Sluga

Dobre izkušnje s tujim lastnikom

Vogt Blejska Dobrava namesto Iskre

Pred približno tridesetimi leti je bil na Blejski Dobravi zgrajen obrat Iskre, s katerim naj bi pospešili gospodarski razvoj v občini in zagotoviti možnosti za zaposlitev ženske delovne sile. Dolgo je tako tudi bilo, potem pa so se tudi za veliko Iskro začele težave.

Skupina desetih zaposlenih ni čakala na dokončen propad in je leta 1989 uspela pridobiti nemškega partnerja. Ustanovili so podjetje Torus in začeli s proizvodnjo kablov za avtomobilsko industrijo. Kljub čistemu "lon poslu" so v tem videli možnost za delo in obstoj. Že v dveh letih so število zaposlenih povečali na okoli 50. Leta 1991 je Iskra Unitel šla v stečaj.

Februarja lani je nemški partner, to je koncern Vogt electronic AG iz Erlaua kupil firmo Torus, ki se je preimenovala v Vogt Elektronik Slovenija d.o.o. Omenjeni koncern ima danes blizu pet tisoč zaposlenih in številna sestrška podjetja v zahodni in vzhodni Evropi ter Aziji. Pred časom so kupili tudi nemški podjetji Grunding in Fubo. Z nakupom je prišlo do pomembnih sprememb tudi na Blejski Dobravi, spremenili so se odnosi in opremili so se z naj-sodobnejšimi stroji. Imajo dva izredno pomembna proizvodna programa. Eden je proizvodnja navitih komponent, to je raznih transformatorjev za računalnike, aparate zabavne tehnike in podobno. Drug proizvodni program pa so tri vrste specialnih kablov za potrebe avtomobilске industrije. Njihovi kabli so vgrajeni v avtomobile Audi, BMW, Ford, Mercedes, Opel in druga. Od vseh Vogtovih podjetij imajo najbolj širok proizvodni program.

Vogt zaseda večino prostora nekdanje Iskre in trenutno zaposluje 257 delavcev, ter občasno na domu še 20 do 60 delavcev, odvisno od naročil. Večinoma zaposluje ženske.

V teh desetih letih so uspešno poslovali. Od 123 milijonov dolarjev v letu 1991 so lani dosegli že preko 500 milijonov dolarjev prometa. Še več povedo podatki o vrednosti prodaje na zaposlenega. Od 800 tisoč dolarjev v letu 1991 so lani že presegli dva milijona dolarjev. Letošnje številke bodo še za tri do štirikrat višje.

Po besedah direktorja Janeza Ločniškarja so pri poslovanju precej samostojni, je pa znotraj Koncerna konkurenca izredno velika in se morajo nenehoma

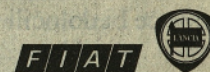
dokazovati. Glede delovne sile niso najcenejši, so pa zato kvalitetni in prilagodljivi, kar sta pomembni prednosti. Lani so si pridobili certifikat kvalitete Iso 9001, sedaj pa si, skušajo prislužiti tudi dvoje dokazil kvalitete v avtomobilski industriji - ameriško priznanje QS 9000 in evropski standard VDA 6.1.

Izkušnje s tujim partnerjem so dobre, čeprav je takšno sodelovanje v času približevanja Slovenije Evropi dostikrat deležno tudi pomislekov. Imajo proste roke pri pripravi načrtov, medtem ko prodaja poteka preko koncerna. Sedaj načrtujejo lastni razvoj, tudi nekaj lastne prodaje in iščejo nove proizvodne programe. Skupaj s koncernom želijo odkupiti prostor na Blejski Dobravi, ki je sedaj v lasti Slovenskega razvojnega sklada, razmišljajo pa celo o novogradnji.

Teo Lipicar

PANČUR

Pooblaščen trgovec in servis

Bojan Pančur
4273 Blejska Dobrava 1
Servis - tel/ fax 064/874-100
Prodaja -tel.: 064/874-000

Foto Triglav

PRAPROTNIK

Titova 22a, 4270 Jesenice, tel.: 064 864-166

Izdelava fotografij in razvijanje filmov.
Fotografiranje za dokumente.
Fotografiranje porok.
Komerzialna fotografija.

Novinarska konferenca v Acroniju

Rezultati v oktobru vračajo optimizem

V sredo 18. Novembra je bila v jeseniški družbi Acroni novinarska konferenca. Predsednik uprave Slovenskih železarn dr. Matic Tasič in glavni direktor Acronija prof. dr. Vasilij Prešeren sta predstavila letošnje poslovne rezultate in govorila o nekaterih načrtih. Povzemamo nekaj najpomembnejših poudarkov.

• V oktobru so v Acroniju prvič letos presegli operativni program prodaje. Prodali so 17 tisoč ton izdelkov in tako mesec zaključili brez izgub.

• Kaže, da je pozitivno poslovanje Acronija možno s prodajo blizu 18 tisoč ton izdelkov mesečno, seveda ob nadaljnjem zmanjševanju vseh proizvodnih in nabavnih stroškov.

• Dr. Tasič: »Kaže, da smo zaustavili negativna dogajanja in da bi lahko ujeli napovedane roke iz sanacijskega programa.«

• Prof. dr. Prešeren: »Imamo nekaj projektov, ki naj bi zagotovili rezultate v prihodnjem letu, ko načrtujemo poslovanje brez izgube.«

• Letošnja izguba se je od načrtovanih 769 milijonov povečala na milijardo dvesto milijonov dolarjev, kar je polovico izgube vsega koncerna Slovenske železarne.

• Dr. Tasič: »Slovenske železarne plačujejo najdražjo, kar za 30 odstotkov višjo ceno električne energije, kot konkurenca v državah Evropske skupnosti. O ceni se še pogajamo. Z evropske ceno bi v Acroniju letno za milijardo in pol dolarjev zmanjšali stroške.«

• V postopku privatizacije posameznih družb želijo v Slovenskih železarnah pridobiti več manjših strateških partnerjev, od katerih nihče nebi imel večinskega deleža. Novi partnerji naj bi zagotovili svež kapital, nova tržišča in omogočili nove naložbe.

• V Bruselju so bili poslani vsi zahtevani ogovori v zvezi z protidampinškim postopkom, s katerim Acroniju in Sloveniji grozi Evropska skupnost.

• Ker je država železarnam v času od 18. decembra do 11. januarja prihodnjega leta za polovico znižala ceno električne energije, bodo v jeklnah kljub prazničnim dnevom v tem času delali.

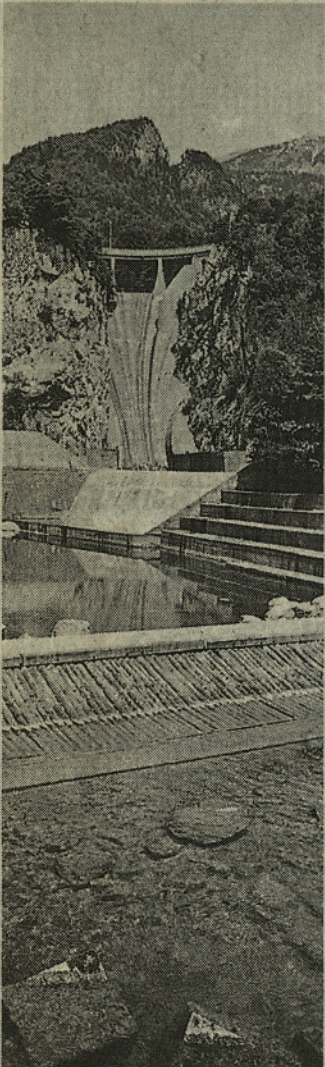
• S prihodnjim letom bodo v Acroniju zmanjšali število zaposlenih iz sedanjih 1535 na okoli 1400, saj bosta obrat za izdelavo vratnih podbojev in pa izdelava strojnih rezervnih delov postali samostojni podjetji.

slovenske železarne

ACRONI
J E S E N I C E

Poslovodstvo družbe SŽ Acroni Jesenice
želi vsem zaposlenim, poslovnim partnerjem in občanom uspešno in srečno leto
1999

Pregrada HE Moste

Energetska raba vode na področju Gornjesavske doline sega že v čas pred I. svetovno vojno, ko je bila v letu 1914 zgrajena HE Završnica, kot prva javna elektrarna v Sloveniji. Z razvojem industrije so se potrebe po energiji stalno povečevale in edina rešitev je bila izgradnja novih energetskih objektov. Kot najustrežnejša se je izkazala gradnja pregrade in elektrarne na Savi, v ozki soteski Kavčke pod Žirovnico.

Elektrarna Moste je bila zgrajena v letu 1952, z novo zasnovano pa je bila v letu 1977 v hidroenergetski sistem Moste vključena tudi akumulacija Završnica kot črpalna elektrarna, ki pa zaradi naravovarstvenih razlogov ni nikoli obratovala. Sedaj obratuje HE Moste s tremi turbinami, ki izkoriščajo vodo iz akumulacije Moste in četrto turbino, ki izko-

rišča akumulacijo Završnica. Zmogljivost sistema je v konicah porabe 21 MV moči. HE Moste je edina akumulacijska elektrarna v Sloveniji in je zato namenjena proizvodnji vršne energije, to je v času največje dnevne potrebnosti.

Sistem HE Moste je najstarejši na reki Savi in tako že nekaj časa opazamo vse večje znake dotrajanosti objektov in samo z največjimi napori vzdržujemo obratovalno sposobnost. Celotno področje strojnice z zaledjem počasi drsi v smeri stuge reke Save. Premike strojnice najbolj očitno zaznavamo na oseh agregatov, kjer samo s stalnim centriranjem osi zagotavljamo obratovalno sposobnost agregatov. Po drugi strani pa opazamo, da je tekom obratovanja zaradi različnih razlogov prišlo do zasilpavanja akumulacijskega prostora s sedimenti naravnega in umetnega izvora. Proces zasipavanja je dosegel tak obseg, da ocenjujemo, da je zapolnjeno približno 25% celotnega volumna akumulacije - od tega 20% živega volumna, ki vpliva neposredno na obratovalno sposobnost elektrarne. Po raziskavah sedimentov v akumulaciji je podana ocena, da je 30% sedimentov umetnega izvora. Zaradi drobnejše strukture in večje erodibilnosti sedimentov umetnega izvora je premeščanje letih vzdolž struge hitrejši in prišlo je do prekomernega kopičenja drobnih frakcij mulja neposredno ob sami pregradi, kar zaradi naravovarstvenih razlogov blokira obratovalno sposobnost temeljnega izpusta. Vse to pa neposredno vpliva na varnost pregrade Moste.

Pri zasnovi sanacijskih ukrepov smo prevzeli naslednji izhodišči. V območju akumulacije in po strugi dolvodno je potrebno z največji možni meri ohranjati oz. vzpostaviti naravno ravnovesno stanje z odstranitvijo vseh negativnih vplivov ter drugi tehnico-tehnološke rešitve sanacije morajo biti izvedljive in ekonomsko utemeljene. Projekt

obnove in doinstalacije HE Moste je tako razdeljen v dva sklopa: obnove objektov HE Moste in okoljske sanacije akumulacije Moste s prispevnim območjem ter sanacijo struge pod pregrado z izgradnjo kompenzacijskega bazena, ki predstavlja celovito rešitev za izravnavo pretokov dolvodno od izliva v Zasipu. S sanacijo, ob jasno začrtanih prostorskih in okoljskih omejitvah pomenijo rešitve predvsem novo, kvalitetnejšo vrednost tako za energetiko, kot za prostor in uporabnike v prostoru.

Na osnovi izhodišč in predhodnih študij je bil izoblikovan program obnove objekta HE Moste tako, da se izvede celovita obnova obstoječe pregrade in temeljnega izpusta skladno z veljavnimi kriteriji zagotavljanja varnosti obratovanja tovrstnih objektov. Ob pregradi bo zgrajen nov vtočni objekt in tunel, ki leži v globini 40 m pod površjem po desno obrežni terasi. Trasa tunela bo speljana mimo naselja Breg do vodostana od koder poteka tlačni cevovod do nove stojnice, ki leži pod Piškotarjevim mostom. Za kompenzacijo pretokov je predviden dolvodni kompenzacijski bazen s pregrado in manjšo strojnico ter prelivnimi polji. Moč rekustruiranega sistema HE Moste bo 44 MW z ocenjeno proizvodnjo 94 Gwh, kar bo približno 50% več kot znaša sedanja proizvodnja.

Ob obnovi objektov HE Moste bodo izvedena tudi sanacijska dela v območju akumulacije Moste. Na območju prodne pregrade Javornik bo urejen zaplavni prostor z deponijo rečnih plavin, ki bo površinsko urejena in namenjena rekreacijski rabi. Sanacijska dela na območju prodne pregrade Javornik so večji del zaključena. Trenutno so v teku raziskave podtalnice na nižjeležečih območjih Javornika. Na osnovi raziskav bodo predlagani sanacijski ukrepi za varovanje naselja pred dvigom podtalne vode. V sklopu sanacij-

skih ukrepov je predvidena tudi celovita sanacija deponije talilniških odpadkov pod Jeklarno Acroni, ki obsega površinsko ureditev deponije in sanacijo vseh izpustov thnološke vode v območju akumulacije. S sanacijo površin bo pridobljen deponijski prostor za pet do osem letno proizvodnjo. V tem času pa predvideva železarna predelavo talilniških odpadkov kot surovine za naknadno obdelavo. V okviru sanacije bo zagotovljeno tudi obratovanje temeljnega izpusta, pri čemer bo s prečrpavanjem mulja sproščena zapornica izpusta, vtočni del pa bo oblikovan tako, da bo možno obratovanje izpusta brez posebnih omejitev. Za kompenzacijo zasutega akumulacijskega prostora je predvideno, da se izvede nadvišanje kote zajeze za 1,25 m pri čemer bo najvišja obratovalna kota v akumulaciji 1m pod nivojem visoke vode. Z namestitvijo zapornic na pregradi bo zagotovljena večja varnost pri prevajanju visokih voda iz zaledja. Hkati pa bo zaradi dviga gladine vpliv nihanja okoljsko manj moteč kot sedaj.

Projekt obnove in doinstalacije HE Moste je v fazi izdelave

lokacijskega načrta. Postopka pod vodstvom Ministrstva za okolje in prostor, pri čemer sta naročnika lokacijskega načrta Savske elektrarne in Acroni. V vseh fazah postopka sprejemanja lokacijskega načrta so aktivno vključene tudi lokalne skupnosti: občine Jesenice, Bled in Žirovnica na območju katerih bodo potekale načrtovane aktivnosti. Posegi so zasnovani tako, da v največji možni meri vključujejo in upoštevajo interese lokalnih skupnosti. V okviru presoje vplivov na okolje je bila posebna pozornost posvečena okoljevarstvenim problemom, ki zadevajo eventualne negativne vplive na bivalno in naravno okolje (sprememba mikroklima, varovanje naravne dediščine,...). Posegi so zasnovani tako da ne spreminjamo obstoječih razmer, temveč jih kvečjemu izboljšujemo. Ob novonastalih vodnih površinah so posegi zasnovani tako, da

omogočajo kasnejšo ureditev za športno rekreacijske namene (npr.: Piškovcih in Brjeh ob kompenzacijskem bazenu ter Javornika in Lipc ob moščanskem bazenu). Gradbiščne in pristopne ceste so zasnovane tako, da je možna kasnejša uporaba prometnic za lokalne ceste (obvoznica za naselje Breg). Interesi javnosti so v okviru sprejemanja lokacijskega načrta upoštevani z javno razgrnitvijo osnutka lokacijskega načrta. S projektom obnove in doinstalacije HE Moste je zagotovljena nadaljna proizvodnja energije na tej lokaciji, kar v prvi vrsti pomeni tudi nemoteno energetske oskrbo Gornjesavske doline, hkrati pa predvideva izvedbo obsežnih sanacijskih ukrepov na območju akumulacije Moste, ki bo bistveno prispevala k izboljšanju okoljskih in bivalnih razmer na tem območju.

Andrej Kryžanovski

Iz cvetličarne Zvonček na Jesenicah

*želimo vesele Božične praznike
ter sreče in zadovoljstva v letu 1999.*

Obiščite naše prodajalne na Jesenicah
V. Kejžarja 16 Tel.: 064/863-808,
na Plavžu: Titova 58 Tel.: 064/863-325

Pogovor z Darjo Radič

Turizmu v Kranjski Gori še večji poudarek

Novembra lani so z vpisom v sodni register v Kranjski Gori ustanovili Zavod za promocijo turizma v občini, z osnovnim namenom pospešiti razvoj turizma kot glavne gospodarske dejavnosti Gornjesavske doline. Da so se pravilno odločili, potrjuje tudi pozneje sprejeti Zakon o pospeševanju turizma v Sloveniji, ki med drugim določa, da je treba za usklajeno delovanje na nekem območju ustanoviti lokalne turistične organizacije. Morda so se snovalci zakonskih določil zgledovali tudi po kranjskogorskih izkušnjah. Zavod ima svet in strokovni svet, za direktorja pa je bila imenovana Darja Radič, ki je odgovorila na nekaj vprašanj.

Kaj je osnovni namen zavoda?

Turizem postaja ena od najpomembnejših gospodarskih panog v svetu in strokovnjaki mu napovedujejo še nadaljnjo rast. V letu 1995 je skupni turistični promet znašal 541 milijonov nemških mark, leta 2010 naj bi po oceni Svetovne turistične organizacije presegal eno milijard mark. Takšen porast pomeni novo priložnost, ohranjanje konkurenčnosti pa bo odvisno od učinkovite organiziranosti na določenem turističnem območju. Dobra turistična ponudba je splet večih dejavnikov. Goste privlačijo tako naravne, kulturne in drugačne zanimivosti, kot tudi kvalitete storitve v javnem in zasebnem sektorju. Za najboljšo povezanost teh pa je potrebna neka krovna organizacija in v Kranjski Gori smo se odločili za ustanovitev Zavoda za promocijo in razvoj turizma v občini. Osnovne naloge zavoda so organizirati turistično ponudbo v celovit turistični proizvod, ki bo privlačen za vedno bolj zahteven in konkurenčen turistični trg. Naslednja naloga je organizirati in izvajati promocijo in trženje celovitega turističnega produkta z nastopi na turističnih sejmih, s predstavitvami v javnih medijih, s pripravo reklamnega materiala in organiziranjem informacijskega sistema za goste v kraju. Tretja naloga pa je skrbeti za razvoj novih turističnih proizvodov kot so na primer urejanje sprehajalnih in kolesarskih poti ali pa tudi večjih naložb, kot je izgradnja termalnih rekreacijskih bazenov, dvorane in športnih objektov.

Kakšne so izkušnje po letu dni delovanja in čemu ste dali poudarek?

Usmerili smo se predvsem na nekatere nujne dejavnosti, da bi obdržali korak z ostalimi turističnimi kraji doma in v tujini. Glede na finančne in kadrovske možnosti je bila prednostna naloga ureditev propagandnega in promocijskega materiala. Na novo smo natisnili sodobno oblikovano prospekta zimske in poletne turistične ponudbe Gornjesavske doline. Turistično ponudbo smo med prvimi v Sloveniji predstavili na straneh Interneta pod naslovom WWW. Kranjska-Gora. si, izdali novo videokaseto z naslovom "Dobrodošli, to smo mi" ter izdelali zimski in poletni poster Kranjske Gore.

Velik problem je kako obvestiti goste, ki so že v kraju in to smo letošnji uredili s posebno publikacijo "Informator za poletje 1998". Ker je bil odziv zelo dober bomo s tem nadaljevali. Sedaj pripravljamo tudi "Informator za zimo 1998/99". Za prihodnje leto načrtujemo tudi vzpostavitev računalniškega informacijskega sistema.

V okviru skupnosti Julijskih Alp smo turistično ponudbo Gornjesavske doline predstavili na sedemindvajsetih sejmih in borzah doma in v tujini ter gostili vrsto turističnih agentov in organizatorjev potovanj. Uredili in označili smo 12 kolesarskih poti po Gornjesavski dolini ter izdali kolesarski zemljevid v štirih jezikih. Verjetno je bralcem tudi znan projekt izgradnje raziskovalne kaptažne

vrtnice v Kranjski Gori.

Ob pomoči strokovnih delavcev Občine je organizacijo in izvedbe vrtnice opravil naš Zavod. Z ustanovitvijo gospodarske družbe Terme Kranjska Gora d.d., ki bo prevzela izgradnjo termalno rekreacijskih bazenov, smo svoj del naloge opravili. Pomen vključevanja Zavoda v takšne in podobne projekte je priprava, od ideje do vzpostavitve primerne organizacije, ki zagotavlja samostojno poslovanje.

Kako je bil Zavod sprejet pri turističnih in predvsem večjih hotelskih organizacijah?

Po enoletnem delu lahko rečem, da smo vzpostavili dobro sodelovanje, predvsem s hotelskimi podjetji in nekaterimi večjimi pensioni v občini. Izpeljali smo tudi že skupne akcije na področju turistične ponudbe. Žal v tem času nismo uspeli vzpostaviti pravega sodelovanja s trgovino ter z nekaterimi gostinskimi in servisnimi dejavnostmi. Pričakujemo, da bomo tudi te pritegnili k sodelovanju. Sodelovanje in vključevanje v delo Zavoda je prostovoljno. Koliko in na kakšen način se bo kdo vključeval, je odvisno od njegovega interesa in od tega, kaj pričakuje.

In še o najpomembnejših prihodnjih nalogah.

Nadaljevali bomo z vsemi dejavnostmi, ki smo jih opravljali že letos in to od priprave promocijskih gradiv do čim boljše predstavitev naše turistične ponudbe. Poseben poudarek nameravamo dati projektu vzpostavitve informacijskega sistema. Pomembna naloga bo uveljavitev novega modela organiziranosti turizma v občini, kot je predlaga nov Zakon o pospeševanju turizma. Večji projekt bo tudi ureditev sistema pregleda prenočitvenih zmogljivosti in možnosti rezervacije. Istočasno bomo pripravili prospekt zasebnih oddajalcev sob.

Čistilna naprava Jesenice

Zagotoviti še tretjo stopnjo čiščenja odplak

Centralna čistilna naprava Jesenice je bila dograjena v letu 1988, zgrajena za čiščenje komunalnih odpadnih vod mesta Jesenice, v velikosti 30.000 ekvivalentov. Izbran je bil, v svetu že preizkušen, mehansko - biološki način čiščenja odpadnih vod z anaerobno stabilizacijo blata v gnilišču. Bioplin, ki nastaja pri presnovi blata, se uporablja za pridobivanje elektrike in ogrevanje gnilišč.

Na čistilno napravo je z odpadnimi vodami priključenih 15.000 prebivalcev, kakor tudi odpadne vode klavnice, raznih obrtnih delavnic, trgovin, šol, poslovnih prostorov, zdravstvenega doma, bolnice. Ker je na Jesenicah zgrajen mešan kanalizacijski sistem, na čistilno napravo dotekajo tudi meteorne odpadne vode s cestišč, parkirišč in drugih utrjenih površin. Čistilna naprava ni obremenjena samo s fekalnimi odplakami mesta, pač pa dnevno tudi s precejšnjo količino greznicih gošč. V jeseniški občini je od leta 1991 v veljavi odlok, po katerem je upravitelj javne kanalizacije in čistilne naprave dolžan redno letno prazniti tudi individualne in skupinske greznice. V letu 1997 je bilo tako na čistilno napravo pripeljanih 13.000 m³ gošč, od tega 4.835 m³ iz občine Kranjska Gora, 1.000 m³ iz radovjske in blejske, ostalo pa iz jeseniške občine.

V času od začetka obratovanja čistilne naprave pa do danes je bilo na področju odvajanja in čiščenja odplak narejenega veliko, čeprav še vedno manj, kot bi bilo potrebno. V letu 1993 je bila dokončana investicija izrabe plina, ki nastaja v gniliščih. Od začetka leta 1997 dalje dehidracija blata poteka kontinuirno, kar ima za posledico manjšo dnevno obremenitev čistilne naprave, isto leto so bila montirana tudi puhala za zagotovitve lastnega vira komprimiranega zraka. V letu 1998 je bilo obnovljeno črpališče odpadnih vod. Na področju kanalizacijskega omrežja je bil v letu 1995 dograjen hudourniški kanal skozi mesto, s katerim so bile iz javne kanalizacije in čistilne naprave izločene hudourniške in druge izvirne vode. S tem se je hidravlična obremenitev čistilne naprave precej zmanjšala. Zgrajena sta bila še dva kanala, s katerima so bile odpadne vode

Koroške Bele speljane na čistilno napravo. Kanalizacija za del območja v KS Hrušica pa bo zgrajena še v letošnjem letu.

Čistilna naprava dobro deluje in dosega zahtevano stopnjo čiščenja za večino parametrov. Učinek čiščenja glede na organsko obremenitev je od 90 do 97 %, učinek čiščenja pri odstranjevanju dušika pa se giblje med 90 in 99 %, torej že poteka nitrifikacija in delna denitrifikacija, kar je zahtevano v predpisih o delovanju čistilnih naprav. Kljub temu bo v prihodnosti potrebno izvesti še nekaj investicij, med katerimi sta najpomembnejši postavitev fekalne postaje za sprejem greznicih gošč in zgraditev zadrževalnega bazena. Čistilno napravo bo potrebno dograditi še z objekti za tretjo stopnjo čiščenja odplak in sicer nitrifikacijo in denitrifikacijo ter defosfatizacijo. Poleg tega pa bo treba, v skladu s sodobnimi zahtevami na področju varstva voda, dokončno urediti še celotno kanalizacijsko omrežje ter postopoma graditi javno kanalizacijo na območjih, kjer je danes še ni.....

Mojca Kobentar

Decembra bodo volili tudi obrtniki Nove naloge obrtne zbornice

Območna obrtna zbornica Jesenice združuje podjetnike, ki opravljajo obrtno dejavnost, obrti podobno dejavnost, ter domačo in umetno obrt. Članstvo je obvezno, tako ga določa tudi zakon o zbornicah. Vseh članov zbornice je 530, od tega 129 iz kranjskogorske občine, 101 iz nove žirovniške občine, ostali so iz jeseniške občine.

Najpomembnejše naloge območnih obrtnih zbornic so s področja javnih pooblastil, to je izdajanje obrtnih dovoljenj, priprava dokumentacije za izdajo licenc, opravljanje pravnih izpitov, registracija dualnega izobraževanja, v prihodnjem letu pa se bodo pri zbornicah opravliali tudi mojstrski izpiti. Svojim članom pomagajo zbornice tudi s svetovanjem na področju obrtne, davčne in delovne zakonodaje, pri promociji in izobraževanju. Pri jeseniški zbornici vsako leto organiziramo Teden obrti in podjetništva, osrednja prire-

ditev pa je razstava izdelkov in storitev. Pomen razstave je, da se člani navajajo na predstavljanje svojih izdelkov in da se seznanijo, kateri izdelki so za tržišče pomembni. Razstavo in spremljevalne prireditve običajno vsako leto precejšnje številu občanov in tudi prebivalcev drugih občin. V letošnjem letu je bilo obiskovalcev preko tisoč. Razstava je vedno skrbno urejena in zanimiva. Z predstavitev so bili navdušeni tudi predstavniki iz avstrijske Koroške, ki se želijo naslednje leto predstaviti s svojimi ponudbami. Na žalost

pa ugotavljamo, da zbornica vse težje pokriva stroške organizacije in promocije prireditev. Zato je vprašljivo, če bomo v prihodnjem letu sploh še lahko organizirali Teden obrti in podjetništva v sedanjem obsegu.

V letošnjem letu smo organizirali tudi nekaj tečajev računalništva. Podjetniki se vedno bolj zavedajo, da je računalnik njihov pripomoček in da je pridobivanje znanja pogoj za njihov nadaljni razvoj. Podjetnikom je preko informacijskega sistema Obrtne zbornice Slovenije omogočena tudi uporaba Internet strani, na kateri so zbrane pomembne informacije. Vsako leto organiziramo tudi tečaje tujih jezikov, predvsem za podjetnike iz kranjskogorske občine, ter stro-

kovne seminarje.

V letošnjem letu nas decembra čakajo tudi volitve v organe zbornice za naslednje obdobje do leta 2002. Volili bomo poslance skupščine in nadzornega odbora, na volilnem zboru, ki bo 19. Decembra v hotelu Špik v Gozd Martuljku, pa bo predlagan tudi predsednik zbornice. Po volilnem zboru bomo organizirali družabno srečanje, saj je ena od nalog zbornice tudi skrb za družabno in športno življenje članov.

Iz obrtne zbornice Jesenice.

Blejska Dobrava

Foto: F. Črv

Iz Krajevnne skupnosti Blejska Dobrava Kar dosti je bilo narejenega

»Ljudje smo kdaj pa kdaj kritični, ko zahtevamo, kaj bi bilo treba narediti, vendar če ocenjujem zadnji dve leti moram poudariti, da smo v naši krajevni skupnosti veliko naredili. Komunalna direkcija je imela posluš za naše probleme«, je zatrdil dosedanji predsednik Sveta Krajevnne skupnosti Blejska Dobrava Anton Kos.

Zadnji pridobitvi sta bili plinsko omrežje, napeljavno na Blejski Dobravi, v Lipcah in na Kočni, ter asfaltna prevleka na nekaj sto metrih ceste skozi kraj z novimi robniki. Istočasno s plinsko napeljavo so dobili tudi kabelsko televizijo. V dveh letih so asfaltirali tudi nekaj vaških poti in priključkov, na Lipcah pa uredili peš - pot do avtobusnega

postajališča. Na Kočni so uredili javno razsvetljavo, gasilci, ki so avgusta praznovali 90. letnico obstoja in uspešnega delovanja, pa so s pomočjo krajanov uredili orodišče. Z denarjem proračuna so uredili prostore Krajevnne skupnosti, sedaj pa skupaj s TVD Partizanom preurejajo še spodnje prostore, namenjene za telovadnico. Od-

kupili so tudi del zemljišča, na katerem bodo v prihodnjem letu uredili športno igrišče.

Lotili so se tudi problema meteornih voda. Dela pri odvodnjavanju so opravili na Lipcah, ukrotili pa so tudi hudournik sredi Blejske Dobrave. Toda problem še ni rešen, saj zaradi premajhnih zmogljivosti kanalizacije voda ob nalivih vdira v kleti nekaterih stanovanjskih hiš.

Prav ureditev kanalizacije in pa nadaljevanje asfaltiranja ceste skozi Blejsko Dobravo so, po mnenju Antona Kosa, najpomembnejše naloge.

Teo Lipicer

Po treh letih samostojnosti Tudi komunala je del turizma

V krajevni skupnosti Kranjska gora je v preteklosti že delovala komunalna organizacija, ki je skrbela predvsem za urejanje cest in pa zimsko službo. Koncem leta 1984 je komunalno dejavnost prevzel jeseniški Kovinar, ki pa je v Kranjski Gori obdržal poslovno enoto. Določeno samostojnost je takrat obdržala le krajevna skupnost Rateče, kjer so še naprej sami skrbeli za zimsko službo na lokalnih cestah.

Po ustanovitvi samostojne občine Kranjska Gora pred štirimi leti, so začeli razmišljati o lastnem komunalnem podjetju. Januarja 1996 je bilo ustanovljeno Javno podjetje Komunala Kranjska Gora.

Podedovali smo v glavnem zastarelo opremo in prva naloga je bila, kupiti Unimog s plugom in posipalcem, s katerim smo že prvi mesec reševali zimske probleme na občinskih cestah in magistralki, pomagali pa tudi v jeseniški občini. Pozneje smo kupili predvaljni stroj, ki nam zelo dobro služi. Visoka cena za odvoz odpadkov nas je prisilila, da smo kupili lastno vozilo in tako izboljšali in olajšali delo. Zastarel vozni park smo počasi obnavljali, saj nas plačevanje anuitet stane manj kot pa stalna popravila.

V treh letih smo kar precej denarja namenili tudi za ured-

itev in obnovo vodovodov. V Radovni smo naredili novo vrtino za primere sušnega obdobja, na glavnem vodovodu Jurež opravili zahtevna vzdrževalna dela, obnovili tudi napeljave v posameznih krajih. V načrtu imamo še ureditev vodovoda na Belci, računalniško vodenje upravljanja manjših zajetij ter ureditev zaščite vodnih zajetij, kot to zahteva zakonodaja. Dokončati moramo sistem preskrbe z vodo v naselju Jasna, dokončno urediti vodovod Jurež ter poleg posodobitve napeljav poiskati še nove vire zdrave

pitne vode.

Začeli smo s sistemom ločenega zbiranja odpadkov, radi pa bi uredili tudi prostor našega komunalnega podjetja.

Turizem, ki je v naši občini najpomembnejša gospodarska dejavnost, zahteva od nas, da posvetimo še večjo pozornost okolju, občanom in turistom.

Robert Bizjak

Kekec

Foto: F. Črv

PANČUR

Pooblaščen trgovec in servis

Bojan Pančur

4273 Blejska Dobrava 1

Servis - tel/ fax 064/874-100

Prodaja - tel.: 064/874-000

FIAT

Jože Zupančič odgovarja

Svet občine Kranjska Gora je dobro delal

Občina Kranjska Gora je preživela prvi štiriletni mandat samostojnosti. Istočasno sta si potrebne izkušnje pridobivala tudi občinski svet in uprava občine. Kakšna so bila ta štiri leta, uspešna ali neuspešna, o tem so ocene različne. Pač taka, kakor jih je kdo doživljal. Za nekaj odgovorov smo poprosili predsednika Sveta občine Kranjska Gora v prvem mandatu Joža Zupančiča.

Ste kot predsednik sveta občine prvega mandata zadovoljni z opravljenim delom?

Da. Delo občinskega sveta občine Kranjska Gora je bilo v celoti opravljeno tako, kot ga je zahtevala zakonodaja. V tem prvem iztekajočem mandatu smo imeli 56 sej, obravnavali 649 točk dnevnega reda. Občinski svet je sprejel 709 sklepov, 4 statute, 3 poslovniške, 74 odlokov, 3 pravilnike, 3 uredbe ter 15 posebnih sklepov. Udeležba na sejah je bila 84,6%, nesklepihni sej ni bilo.

Pri občinskem svetu je v iztekajočem mandatu delovalo tudi 22 odborov in komisij za vsa področja delovanja občine. Komisije so vodili posamezni svetniki, bilo pa je tudi 52 zunanjih članov. Delo teh komisij je potekalo na 214 sestankih. Vse, kar je razpravljalo občinski svet, so predhodno obravnavali odbori in komisije ter pripravili predloge. Naše delo pa so budno spremljali tudi predstavniki vseh treh krajevnih skupnosti.

Delo, ki smo ga opravili kranjskogorski svetniki, je bilo na

visokem demokratičnem nivoju in ga je mogoče primerjati z delom podobnih organov v deželah z že povsem uveljavljeno demokracijo.

Kaj vse vključuje zadolžitev predsednika?

Prvič ga zavezuje statut občine in poslovnik občinskega sveta, drugič pa ga obvezuje tudi zakonodaja na področju lokalne samouprave. Predsednik sveta predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi njegove seje, skratka je prvi mož zakonodajne oblasti v občini. Imeli smo mnogo posvetovanj in še več izobraževanja na področju zakonodaje. Težko delo sem imel, dokler si nisem pridobil potrebnega znanja in pa svetovalcev, katerim sem popolnoma zaupal. Vsak trenutek sem moral imeti

vpogled v dogajanje v občini in biti seznanjen z vsako novo zakonodajo. Posebno je bilo to važno v prvem mandatu, ko smo orali ledino. Vedno sem moral imeti v mislih, da naše odločanje ne bi kršilo ustavnosti, kajti med delovanjem občine in ustavnostjo je črta zelo tanka. V mojem mandatu se ni nikoli zgodilo, da bi bilo potrebno našo odločitev tehtati ali je, ali ni ustavno sprejemljiva. Predsednik sveta je tudi svetnik. Čeprav bi človek pričakoval, da ima svetnik več možnosti vplivati na odločitev, pa to v praksi ni tako. Takoj ko se predsednik odloči biti nevtralen, ta vpliv odpade, če pa se postavi na eno ali drugo stran, je nevarnost, da lahko pride do konfliktov.

Slabost naše državne zakonodaje je v tem, da je nedoreče-

na in pomankljiva, ter teži k večnem spreminjanju. Zakaj je tako in koliko časa bo še tako, težko odgovorim. Mislim pa, da bodo generacije, ki prihajajo, to odpravile.

Po novem bo občinski svet vodil župan. Kako ocenjujete to spremembo?

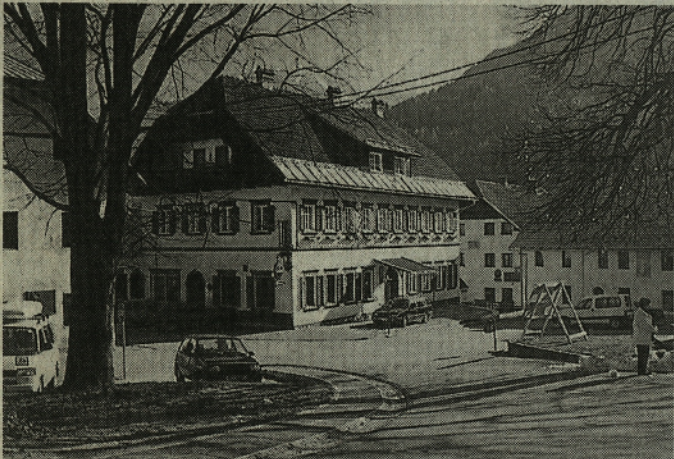
V želji, da se čim bolj približamo oz. da vstopimo v Evropsko skupnost, se bo potrebno tudi po načinu delovanja približati Evropi. Predlog, da bi občinski svet vodil župan, smo pričakovali, vendar pa ne tako hitro. Naša lokalna samouprava še ni polno zaživela in se miselno utrdila pri ljudeh. Sedanja oblika delovanja župana in pa vodenje sveta s predsednikom sveta, bi morali nujno obdržati vsaj še en ali dva mandata. Predsednik sveta je v večini občin v Sloveniji deloval kot blažilec napetosti med županom in pa svetom občine. V

naši občini je bilo sodelovanje zagotovo zgledno.

Če pa odgovorim na zastavljeno vprašanje, mislim da delo župana v naslednjem mandatu ne bo niti malo lahko. Vse bo odvisno od tega ali bosta v svetih prevladala pamet in interes po skupnem napredku, ali pa bodo prisotni osebni interesi, ki bodo zavirali razvoj občine. V naši občini so že vidini obris teženj, da bi sivo-črna finančna aristokracija diktirala razvoj v smislu čim manj vložiti in v kratkem času pospraviti čim večje dobičke v privatne žepe. V kolikor bo županu uspelo takšna razmišljanja preseči, potem bo njegovo delo lažje. Nikakor pa ne bo lahko, že zaradi eksperimentalnosti naše zakonodaje ne.

Novo ustanovljena občina Kranjska Gora se je uveljavila. Kje pa so morda vseeno še pomankljivosti?

(Nadaljevanje na 7. strani)

Urejeno središče Podkorena

Foto: F. Črv

Obvestilo JEKO - IN

Vremenske razmere napovedujejo zimo in zato imamo v podjetju JEKO - IN d.o.o. že pripravljen program zimske službe za sezono 1998/99. Zimska služba bo uspešna le s sodelovanjem občanov. Zato vse občane prosimo, da po Odloku o ureditvi cestnega prometa na območju Občine Jesenice dosledno opravijo naslednja dela oziroma naj upoštevajo navodila izvajalca zimske službe:

- Odstranjevanje snega s pločnikov in posipanje vzdolž meja funkcionalnih površin poslovnih in stanovanjskih prostorov.
- Odstranjevanje ledenih sveč, ki visijo s strešnih napuščev in žlebov in zato ogrožajo mimoidoče občane.
- V času akcij pluzenja vozila ne smejo biti parkirana ob cestah in na pločnikih, saj se s tem onemogoča delo plužnih strojev. Vozila bodo občani v tem času lahko parkirali na javnih parkirnih mestih, ki bodo ustrezno označena in pravočasno plužena.
- V času sneženja prosimo občane, naj v čim večji meri uporabljajo javna prevozna sredstva.
- Odstranjevanje snega s posameznih parkirišč, ki imajo značaj javnih parkirišč (Center II, parkirišče med Titovo 16 in 18, ...) bo potekalo v nočnem času, o čemer boste občani obveščeni z opozorilnimi tablam, na katerih bo naveden datum in ura odstranjevanja snega. Le-to pa bo uspešno, če boste občani vozila pravočasno odstranili in jih parkirali na javnih parkirnih mestih.

Občane obenem prosimo, da naj sol za posipanje proti poledici nabavijo pravočasno, s plačilom pri blagajni podjetja JEKO-IN d.o.o. na Titovi 51 na Jesenicah ali na žiro račun številka 51530-601-71281. S potrdilom o plačilu jo boste prevzeli v komunalni bazi na Prešernovi 13 Podmežaklo (poleg Donita).

Sol je pakirana v vrečah po 50 kg. Cena soli je 1320 SIT za vrečo.

Krajevna skupnost Kranjska gora Najpomembnejša naloga ostaja obvoznica v Martuljku

Člani Sveta krajevne skupnosti Kranjska gora so zadovoljni z opravljenim delom. Na skupno šestindvajsetih sejah, kolikor so jih imeli v minulem triletnem obdobju, so se najprej ustrezno organizirali, sprejeli potrebne dokumente, pripravili program komunalnih del.

Veliko časa so namenili razpravi o občinskih prostorskih dokumentih, ocenjevali so vsebino predlogov občinskih odlokov in dali nekaj pobud.

Po mnenju predsednika Alojza Kerštajna pa so se pri tem počutili nekoliko zapostavljene, saj se je določenih stvari

v kraju lotevala tudi občina, mimo vednosti krajevne skupnosti. Sami so opravili nekaj komunalnih del, se aktivno vključili v razpravo o nujnosti ureditve kanalizacije v dolini, organizirali čistilno akcijo z več kot dvesto udeleženci, predlagali nekaj prometnih rešitev in

sploh opozarjali na probleme. Nekateri od teh še čakajo na rešitev.

Ena od zelo odmevnih akcij v krajevni skupnosti, oziroma odbora vaške skupnosti Podkoren, je bila ureditev osrednjega prostora v kraju. V prihodnosti naj bi drugačno podoba dobil tudi Martuljek, ko bo zgrajena obvoznica mimo kraja. To pa ostaja ena od najpomembnejših nalog novega Sveta krajevne skupnosti.

Turistična priznanja

Kranjska gora - TZS je tudi letos ocenjevala urejenost turističnih krajev. Med izrazito turističnimi kraji je Kranjska gora osvojila tretje mesto. Tretji mesti sta si pridobili tudi Dovje - Mojstrana med izletniškimi kraji, ter Podkoren med hribovskimi kraji. Med uspešnimi je tudi kamp Kamne na Dovjem, ki je bil lani tretji, ob letošnjem ocenjevanju pa še višje, na drugem mestu.

Predsednik sveta o opravljenem delu

Krajevna skupnost Žirovnica v času osamosvajanja

Ko smo po volitvah junija 1996 dobili novi svet KS, smo pooblastili že imenovano delovno skupino za ustanovitev občine Žirovnica, da je nadaljevala s svojim delom. Projekt občina Žirovnica je bil junija letos s pozitivno odločitvijo volilcev uresničen. Krajevna skupnost tako svoje mesto prepušča občini.

Največ truda je bilo vloženega v urejanje vasi, s posebnim poudarkom na reševanju prometnih in komunalnih težav. S komunalno direkcijo občine Jesenice smo večkrat letno pregledali stanje, določene naloge in dela pa je bilo treba zaradi pomanjkanja denarja nemalokrat prenašati v naslednja leta.

Kljub temu pa je bilo marsikaj narejenega. Povečali smo pokopališče na Breznici in končno tudi obnovili pokopališče na Rodinah, postavili pa tudi hišico za vzdrževalce cest in pokopališča, ki je zamenjala neprimeren

bivalni kontejner.

Uredili smo odvoz smeti s tem, da smo vsem krajanom omogočili nabavo smetnjakov po tovarniški ceni. Moti nas le, da še vedno ni organizirano ločeno zbiranje odpadkov za plastiko in kovine. Zaradi individualnega odvoza smo z ureditvijo poti omogočili dostop s tovarnjakom skoraj do vsakega stanovanjskega objekta.

Za 100 let Gasilskega društva v Zabreznici smo obnovili požarni bazen in s pomočjo krajanov uredili dve koriti za sekundarno vodo.

Asfaltirali nismo prav dosti, razen če izvajamo cesto v Završnico, most v Mostah, parkirišče na Breznici, ter posamezne odseke na Breznici in v Smokuču. Letošnja obnova ceste skozi vasi tudi še ni dokončana. Poseben problem so poljske poti, ki so v zelo slabem stanju, odkar je avtocesta razpolovila kmetijska zemljišča. Še do danes ni ne po lokacijskem dovoljenju za gradnjo avtoceste, ne po kasnejšem dogovoru med DARS-om in Občino Jesenice, urejeno tisto, kar je bilo obljubljeno. V veliko pomoč je bilo delo ekipe projektnega sveta CRPOV celostnega urejanja podeželja. Predlogi in zaključki elaborata so podlaga za nadaljnje delo. Pripravili smo tudi nekaj projektov:

- idejni projekt v dveh variantah za ureditev kanalizacije, ter projekt za biočistilnico v Zabreznici,
- idejni projekt za ureditev pločnikov skozi vasi skupaj z avtobusnimi postajališči,
- projekt obvozne ceste skozi Vrbo,
- idejni projekt za vodovod.

Sodelovali smo tudi pri obravnavanju gradiva za občinski svet občine Jesenice, kjer pa naše pripombe in amandmaji večinoma niso bili sprejeti.

Prav to in pa težave zaradi pomankanja denarja za komunalno vzdrževanje, ter nejasnosti okoli sklada stavbnih zemljišč nas je spodbudilo, da smo si še odločneje prizadevali za ustanovitev svoje občine.

Franc Legat

Žičnice Kranjska gora

Letošnjo zimo tudi umetni sneg

Z naložbo za ureditev umetnega zasneževanja smučišč v Kranjski gori so pri Rekreacijsko turističnem centru Žičnice začeli leta 1995 in letošnjo zimo naj bi se ljubitelji smučanja že spuščali po umetnem snegu. Zasnežiti bo mogoče okoli 20 ha smučišč ob žičnicah Kekec, Mala Mojca, Rožle, Velika Mojca, Podles, Preseka I in Preseka II.

Doslej so položili vse cevovode, vgradili jake za hidrante, položili kable in opravili ozemljitev. Dela na smučiščih so zaključena. Opravili so že večino gradbenih del, tudi v kompresorski in črpalni postaji. V mesecu avgustu so podpisali kupoprodajno pogodbo z Tehnunionom d.d. Ljubljana za

nabavo osemnajstih visokotlačnih in pet nizkotlačnih snežnih topov, za črpalke, kompresorje in drugo potrebno opremo.

Po besedah direktorja Božidarja Pristavca dela potekajo po programu. Če le ne bo kakšnih nepredvidenih težav, naj bi še v prvi polovici decembra opravili

potrebne preizkuse, ob ugodnih vremenskih pogojih pa tudi že začeli z zasneževanjem smučišč. Zmogljivosti bodo zadostne, saj bodo naprave v šestih nočeh lahko pripravile okoli 20 cm debelo snežno plast. Tako v prihodnje na smučiščih v Kranjski gori ne bi bili več odvisni samo od narave.

Poleg tega pri Žičnicah zaključujejo tudi posodobitev sistema zasneževanja na poligonu v Podkorenu, kjer so povečali zmogljivosti naprav. Delavci podjetja pa so med

letom opravili tudi vsa potrebna vzdrževalna dela na žičniških napravah.

Cene prevozov z žičnicami bodo letos za 8 odstotkov višje od lanskega leta - dnevna karta za odrasle bo stala 3.800 tolarjev, za otroke 2.800 tolarjev. V predsezoni pa so cene nekaj nižje, za vozovnico boste odšteli toliko kot v lanskem letu. Letošnja novost so družinske dnevne vozovnice - za očeta in mater 3.000 tolarjev, za otroke do 14 leta starosti pa 2.300 tolarjev.

(Nadaljevanje s 6. strani)

Vsako razmišljanje o popolnosti vodi v mrtvilo. Vsako še tako dobro opravljeno delo je mogoče izboljšati, Sam nikoli nisem v celoti zadovoljen, kadar neko delo opravljam za oceno. Tak način zahteva človeka, kar je utrujajoče, je pa kasneje ob rezultatu toliko boljši občutek, ki spodbuja.

Najbolj smo bili razočarani ob spoznanju, da so pripravljene vsi programi, podedovani od jeseniške občine, za našo občino neuporabni in neživiljenjski. Začeti je bilo potrebno vse na novo in na novih spoznanjih. To pa nam je vzelo veliko časa, kar je bilo težko pojasniti občanom. Posebno se to odraža pri merjenju komunalne infrastrukture ter pri programih prostorskega urejanja in izrabe prostora, kjer smo kljub temu dosegli velik napredek.

Za neuspeh si tudi štejem, da so razmere v zimskem turizmu

in njegovi infrastrukturi ostale domala nespremenjene. V mislih imam zastarelo tehnologijo žičnic, uvedbo sodobne tehnike pri prodaji kart in pa vstopanje na že omenjene zastarele naprave. Moram povedati, da sem se osebno trudil, da bi prišlo do povezave vodstva žičnic in vodstva občine, toda žal prizadevanja niso dala nikakršnega rezultata. Ni mi uspelo niti enkrat pripeljati direktorja žičnic na sejo občinskega sveta. Citiram pa njegovo izjavo, "da se kot direktor zimsko športnega centra nima kaj pogovarjati z Marijino družbo". Ta njegova izjava pove, zakaj nisem imel uspeha.

Nekoč je bila zimska sezona paradni konj kranjskogorskega turizma, ki se je sedaj preobrazil v "ščeneta", katerega se vsakdo sramuje, razen tistih ki bi se ga res morali sramovati. Druga neuresničena želja, pa je ureditev odnosov v Planici, kjer so največja ovira "Klub

prijatelj Planice, OK za skoke ter Smučarska zveza Slovenije". Omenjene združbe s svojimi predstavniki bi rade obšle dejstvo, da je Planica Rateška, last vaščanov in da stoji v Občini Kranjska Gora ter da sta za delo in red v Planici odgovorna Javni zavod Planica z njegovim direktorjem ter Športno društvo Rateče - Planica, lastniki nepremičnin pa so člani Agrarne skupnosti Rateče in občina Kranjska Gora. S tem onemogočajo razvoj Planice in razmah zimskega in letnega turizma v Krajevni skupnosti Rateče. Prepričan sem, da so zadeve v Ratečah prišle do roba in da bo že spomlad zavel drugačen veter. Zavirači bodo morali oditi, da bo moč urediti prostor za ambiciozne programe in kraju naklonjene kadre.

Za občino v celoti pa velja, da je možno napredovati samo toliko, kolikor dopuščajo realne možnosti in objektivnost programov. Gledano s

tega zornega kota je napredek na vseh področjih občine viden in zadovoljiv. S svojim delom sem zadovoljen, ne pa tudi potešen, zato tudi kandidiram za ponovno izvolitev v občinski svet, da bi mogel skupaj z ostalimi, nadaljevati začeto delo

Kaže da so prebivalci zadovoljni, da imajo svojo občino, čeprav je slišati tudi kritike, češ da je postala draga občina. Kaj bi rekli na to?

V času referendumov nismo izglasovali, da bi bili samostojna občina. Danes si upam trditi, da je stanje ravno obratno. Ni občana, ki bi pristal, da bi se odpovedali samostojni občini. Zato sem vesel, da je državni zbor leta 1994 sprejel odločitev o razdelitvi Slovenije na več manjših občin, ki so po mojem tudi bolj učinkovite občine.

Kritike, da smo draga občina,

Upravna enota Jesenice

čestita županom in članom občinskih svetov občin Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica k izvolitvi, ter jim želi veliko volje in pripravljenosti za skupno sodelovanje.

**Načelnik Upravne enote
Jesenice
Mag. Vitomir Pretnar**

ki merijo verjetno na komunalne dajatve, so prisotne. Vendar bi se pojavile tudi, če bi bili cenejši. Ko smo bili še jeseniška občina so bile tudi takšne kritike. Resnica je nekje v sredini, saj smo po stroških na posamezno gospodinjstvo uvrščeni v sredino slovenskih občin. Nihče ne more zanikati,

da marsikje v državi za mnogo nižji standard komunalne infrastrukture plačujejo enako ali celo višjo ceno. Če pogledamo s kolikšnim odstotkom osebnega dohodka je posamezen občan udeležen pri izdatkih za komunalno infrastrukturo, pa smo celo nekje na dnu lestvice v državi.

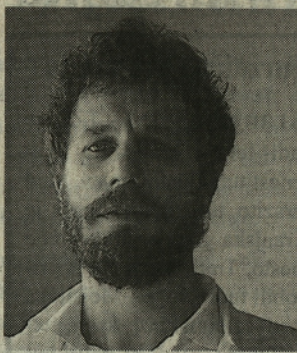
Občinski svet Jesenice

V minulem štiriletnem obdobju od leta 1995 do sedaj se je svet občine Jesenice sestal na štirinštiridesetih rednih in petih izrednih sejah.

Za dnevni red je bilo skupaj predlaganih 512 točk in še 11 točk na izrednih sejah. Sprejetih je bilo 597 sklepov, od tega dvajset na izrednih sejah. Svetniki so zastavili tudi 528 vprašanj oziroma dali pobude. Udeležba svetnikov na sejah občinskega sveta je bila 78 odstotna.

V občinskem svetu je bilo ustanovljenih tudi petnajst odborov in komisij, katerih člani so se v minulem mandatsnem obdobju skupaj sestali na 229 sejah, sedemkrat pa so v nekaterih odborih nujne stvari reševali tudi s korespondenčnimi sejami. Vsa gradiva, pripravljena za obravnavo na občinskem svetu, so najprej pregledali v odborih in komisijah ter pripravili svoja stališča in predloge.

Dr. Franci Krajnik, zdravnik na Pediatričnem oddelku

Zaposleni na pediatričnem oddelku težko čakamo na nove prostore, saj smo sedaj zelo utesnjeni, pogoji za delo so slabi. In tako se zgodi, da otroci, ki so že ozdravljeni ob navalu novih bolnikov ponovno zbolijo. V novih prostorih bo tudi večja možnost prisotnosti staršev, tako v času obiskov kot pri hospitalizaciji. Nov oddelk bo prostoren, lepo urejen, svetel, psihični vtis bo veliko boljši. Tudi za nas zdravnike in medicinske sestre bodo delovni pogoji veliko boljši, skratka narejen bo velik napredek na področju otroške medicine v naši bolnici.

Stella Rode, medicinska sestra

Vsi skupaj že težko pričakujemo, da se preselimo na nov otroški oddelk, kjer bo tudi delo za nas lažje. Nove prostore smo si že ogledali. To bo velik oddelk z lepo razporejenimi prostori. Vsaka soba bo opremljena s kopalnico in sanitarijami in ne tako kot sedaj, ko so ene sanitarije za bolnike in tiste, ki pridejo na obisk. Tudi za mlade bolnike bo lepše in bolje. Upamo, da bo nov oddelk čimprej opremljen, vsi se že veselimo selitve.

Minka Bešič, višja medicinska sestra

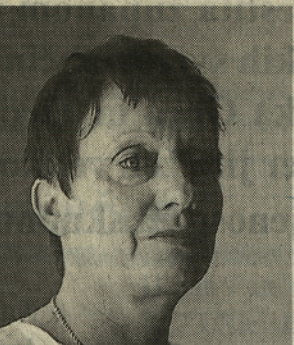

V naši bolnici je bil v zadnjih letih narejen velik napredek. Pogoji za bolnike so boljši zato je tudi zdravljenje veliko uspešnejše. Sobe so manjše, vsak soba oz. po dve sobi imata svoje sanitarije in zato je tudi počutje bolnikov boljše, bolj so zadovoljni. Lažje bo tudi za nas medicinske sestre, ki smo se prej v velikih, natrpanih sobah včasih težko obračale med posteljami, pa tudi več pripomočkov imamo sedaj. S te strani je zares veliko bolje.

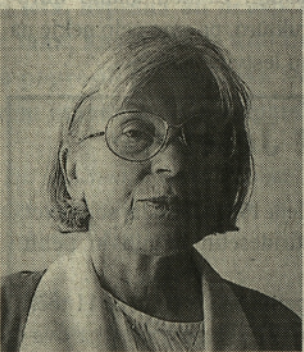
Jožica Berlsk, višja medicinska sestra

Kot dolgoletna delavka v bolnici se veselim novega Pediatričnega oddelka, da bodo otroci v bolj udobnih in lepših prostorih, čeprav so bili strokovno deležni vse potrebne pozornosti. Tudi za zdravnike in medicinske sestre bo delo lažje.

Kaj pomenijo sodobni in veliki prostori, pa lahko primerjam z kirurškim oddelkom, ker vem kakšna je bila včasih operacijska soba, kjer sem tudi delala. V enem majhnem prostoru, v mavčarni, z enim anestezijskim aparatom, smo v enem popoldnevu naravnali tudi po petnajst zlomljenih kosti. Ljudje so morali na hodniku ležati in čakati. Sedaj tega ni več, vse je lepše in boljše, tudi opreme je več, drugačnih materialov in zato je tudi delo lažje. Tudi zdravljenje je zato učinkovitejše, manj je infektov, mi danes praktično nimamo preležanin. Skratka, smo sodobna bolnica in med perifernimi kar pri vrhu.

Fanči Podlesnik, višja medicinska sestra

Medicinska sestra sem že 34 let, od tega 33 let na pediatriji. Svojim kolegicam sploh ne morem povedati, v kakšnih pogojih smo začeli delati. V začetku je primanjkovalo kadra in materiala, marsikaj smo si morale same pripraviti. Smo pa bili polni navdušenja. Pogoji dela so bili težki, delali smo po cele dneve, nočne so trajale po štirinajst dni, prostih nedelj je bilo malo. Sedaj so s kolektivno pogodbo po eni strani zaščitili tudi nas sestre, delo pa seveda zahteva tudi drugačne rešitve, saj istočasno z pravicami ni poskrbljeno tudi za več kadra. Glede novih prostorov pa bi rekla, da so ta prizadevanja stara kakšnih dvajset let. Nekaj je bilo narejeno z adaptacijami, marsikaj pa še vedno manjka, na primer dvigala za težke bolnike in podobno. Zato sem izredno vesela, da so se te naše velike želje uresničile. Drugo leto bom izpolnila pogoje za upokojeitev, ampak ob otvoritvi bom pa še prisotna.

100 let organizirane bolnišnične dejavnosti...

Zgodovinski pregled

Za popolnejše razumevanje pomena začetka organizirane bolnišnične dejavnosti pred sto leti na Jesenicah je treba poseči še za nekaj desetletij v preteklost. V arhivu Muzeja Jesenice je o tem shranjenega kar nekaj gradiva in marsikaj je zbranega v raznih zgodovinskih zapisih. Pomembno delo pri zbiranju gradiva, pa so pred dvema letoma opravili tudi učenci - člani Zgodovinskega krožka na osnovni šoli Prežihov Voranc na Jesenicah, ki so pod vodstvom mentorice Mateje Vahčič zbrali nekaj podatkov tudi iz zasebnih zapiskov in spominov, gradivo pa natisnili v knjižici z naslovom Jeklo in zdravlje.

Skrb za zdravlje in humanost ima med jeseniškimi topilci in javniškimi valjavci svojo tradicijo. Njihovo delo je bilo naporno in nevarno. Sicer precej pozneje, vendar pa z mislimi na delo v tovarni več let nazaj, je jeseniški pesnik in pisatelj Tone Čufar takole zapisal: "Več tisoč življenj preoblikuje trdo jeklo, se predaja težkemu delu v trpkih skrbeh in s trudom žilavega napora kuje svoj kruh... Več tisoč ljudi je k pečem prikovanih, v plavžarsko vročino, v livarne in strojarne, k razkačeni žici, v dim, saje in plin... Tovarna srka, pije, požira. Kri tisočeri življenj, starih in mladih, mož in žena, se zlija v vrelo litino, škropi strupen prah in rosi hlad mrzlega jekla..."

Poškodbe delavcev so bile pogoste. V topilnicah in livarnah je bilo veliko nevarnih opeklin, nezavarovani stroji so predstavljali nevarnost poškodbe, delavci so bili izpostavljeni nezdravim pogojem dela, obolevali so za silikozo. Tovarna je zahtevala tudi življenja. Zdravje delavcev so izčrpavale tudi slabe razmere doma, ko so bivali v tesnih podstrešnih sobah in zatohlih kletnih prostorih, največkrat številna družina v enem samem prostoru.

Delavce je že zgodaj družila vzajemnost in solidarnost in tako so bile tudi za železarje ustanovljene bratovske skladnice, ki so skrbele za medsebojno pomoč v bolezni in onemoglosti. Za Ruardove obrate na Jesenicah je bila bratovska skladnica ustanovljena leta 1860, nekaj za tem tudi za Zoisove obrate na Javorniku. Z združitvijo vseh obratov leta 1869 v Kranjsko industrijsko družbo, sta se združili tudi obe bratovski skladnici. Leta 1887 je bil sprejet zakon o nezgodnem in bolniškem zavarovanju delavcev in postavljeni so bili temelji širšega zavarovanja. Dve leti zatem je bila v Ljubljani že ustanovljena tudi prva Okrajna bolniška blagajna. In še nekaj je

pomembno za tisti čas. Za zaposlene pri rudnikih in fužinah Ruardov na Stari Savi in Zoisa na Javorniku je službo zdravnika za delavce že pred tem prevzel jeseniški zdravnik dr. Franc Ksaverij Papež, ki se je na Jesenice preselil leta 1851. Pozneje ga je prevzela tudi KID, delo pa je opravljal vse do leta 1894. Leta 1895 je bratovska skladnica začela graditi bolnico, stavbo ki jo večino časa po drugi svetovni vojni poznamo kot Obratno ambulanto Železarne. Delo dr. Papeža je nadaljeval dr. Recknagel, v njegovem času je bila bolnica tudi dograjena in tako je postal prvi bolnišnični zdravnik. Po obsegu in notranji ureditvi je bila bolnica bolj skromna, na voljo so imeli le 18 postelj in še to le za lažje bolnike. Težje bolnike so z vlakom pošiljali v Ljubljano oz. po letu 1906, ko je bil zgrajen karavanski železniški predor tudi v Celovec. Iz železarskih obratov do bolnice pa so ponesrečene prevažali z lesenim vozičkom na dva kolesa. Ob stavbi bolnice je bil urejen tudi solarij, da bi sončne kopeli pospešile zdravljenje bolnih.

Zanimiv je bil tudi postopek, kako je nekdo lahko odšel k zdravniku oz. v bolnico. Ko je delavec - zavarovani član zbolel, je moral najprej pri vodstvu obrata, kjer je delal dobiti potrdilo o zaposlitvi. S tem se je moral javiti v pisarni bratovske skladnice, kjer je dobil bolniški list in šele potem je lahko odšel k zdravniku. Bolniški red je v nujnih primerih predvideval tudi izjeme, določal je tudi v katerih primerih je bilo mogoče zdravnika poklicati na dom. Bolnik, ki se je zdravil na domu, brez dovoljenja zdravnika ni smel zapustiti stanovanja, sicer pa se je moral vsak dan zglasiti pri zdravniku.

S povečanjem proizvodnje in vse večjim številom zaposlenih, ko so se v začetku tega stoletja množile tudi nesreče so v tovarni uredili rešilne postaje, leta 1917 pa

je Karel Lukmann ustanovil tudi oddelk poklicnih gasilcev. Ti so bili usposobljeni tudi za nudenje prve pomoči in reševanje ponesrečenih delavcev.

Po prvi svetovni vojni je tudi bolnica bratovske skladnice na Jesenicah postala pretesna in zato so jo leta 1923 nekoliko povečali. Po novem so tako imeli na voljo 8 sob s 50 posteljami, dve zdravniški ordinaciji, kuhinjo in kopalnico, poleg tega pa še upravne prostore bratovske skladnice in celo dvosobno družinsko stanovanje. Leta 1928 so zgradili še prizidek s prostori za osebje bolnice in za bratovsko skladnico, tri leta

V tridesetih letih tega stoletja so postajale potrebe po bolnišničnem zdravljenju vse večje in tako kot ljubljanska ter bolnice v drugih krajih, je tudi jeseniška postajala pretesna. Predsednik krajevnega odbora bratovske skladnice dr. Maks Obersnel je v pismu upravnemu svetu KID leta 1938 zapisal, da je bolnica pred petnajstimi leti za dva tisoč zavarovanih članov in okoli pet tisoč družinskih članov še ustrezala, ob podvojenem staležu pa je bila utesnjenost že velik problem. V pismu je še poročal, da so že izbrali lokacijo za novo bolnico na zahodnem delu Jesenic, da

Stara bolnica danes

Foto: F. Črv

pozneje pa so dodali še posebno stavbo, kjer naj bi zdravili bolnike z nalezljivimi boleznimi. Leta 1938 so sklenili kupiti tudi avtomobil, zato so zgradili še garažo in zaposlili šoferja, istega leta pa so namenili tudi prvi denar v sklad za gradnjo nove bolnice na Jesenicah.

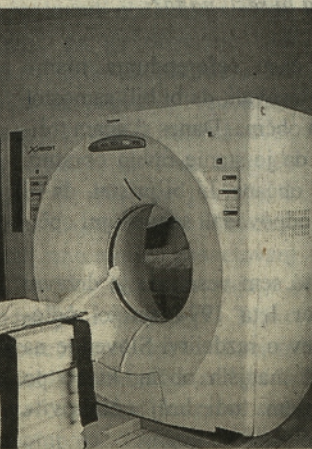
V bolnici se je zvrstilo več znanih jeseniških zdravnikov. Po dr. Recknagelu je leta 1899 vodstvo bolnice prevzel dr. Bohm, njega pa je leta 1903 nadomestil dr. Orestes Wolf, ki je ostal do leta 1912. Starejši Jeseničani pa se zagotovo še spominjajo dr. Viljema Schwaba, saj je delo bolničnega zdravnika opravljal kar 27 let vse do leta 1938. Približno v istem času, to je od leta 1914 do 1936 je bil v bolnici kot pogodbeni zdravnik tudi dr. Francišek Kogoj, ki pa je imel na Gosposvetski cesti svojo ordinacijo. Kranjska industrijska družba je imela sklenjene pogodbe z zdravniki na Bledu in v Bohinju, na Jesenicah pa predvsem za zobozdravstvene usluge še z dr. Ludvigom, dr. Klančnikom in dr. Bartolom Kerežanom. Na uslugo je bil tudi dr. Avgustin Tancar, ki pa je v svoji ordinaciji zdravil predvsem železničarje. Leta 1933 se je v bolnici kot zdravnik - asistent zaposlil dr. Milan Čeh, leta 1939 pa je odhajajočega dr. Schwaba nadomestil dr. Jože Hafner. Ta je svoje bolnike enkrat tedensko operiral v Ljubljani, saj jeseniška bolnica ni imela za to primernih prostorov. Po letu 1933 so organizirali tudi protituberkulozni dispanzer, ki ga je vodil dr. Tomaž Furlan, občasno pa so prihajali specialisti tudi za druge bolezenske težave železarjev.

naj bi ta imela 120 do 130 postelj ter da so stroški gradnje ocenjeni na približno sedem milijonov dinarjev. Po nekaj zapletih so v letu 1939 začeli z pripravami, 27. julija 1940 pa so položili temeljni kamen in vzdali spominsko listino. Zanimivo je, da se niso mogli sporazumeti, da bi bila to splošna javna bolnica, ampak še vedno samo za potrebe članov bratovske skladnice in njihove svojce.

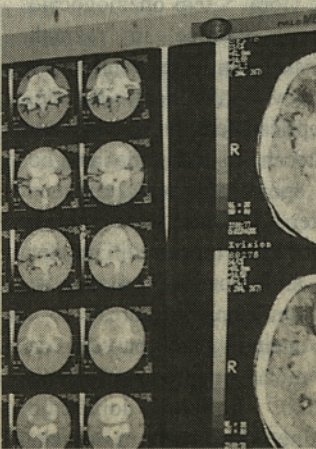
Dograditev je prekinila druga svetovna vojna, bratovska skladnica je z vsem svojim premoženjem prešla pod blagajno socialnega zavarovanja za zasedeno ozemlje s sedežem v Kranju, ta pa je nedograjeno bolnico odstopila nemški državni upravi.

Novi lastniki so pri načrtih naredili nekaj sprememb, del stavbe so povišali za eno nadstropje, srednji trakt podaljšali in tako povečali zmogljivost na 180 postelj. Gradnja pa je zaradi vojnih razmer potekala počasi. Malo so k temu pripomogli francoski vojni ujetniki, pozneje pa so gradnjo ovirali letalski napadi.

Po osvoboditvi so z gradnjo nadaljevali, lastnik bolnice je postal Republiški zavod za socialno zavarovanje. 11. aprila 1948 je takratni minister Ivan Regent slovesno izročil bolnico svojemu namenu. Že pred tem so iz stare v novo bolnico preselili 34 bolnikov in del bolnišničnega osebja, vodja bolnice pa je postal dr. Jože Hafner, ki je na tej dolžnosti ostal do leta 1972. Več kot sto let stara stavba prve bolnice pa je postala Obratna ambulanta za preventivne preglede in ambulantno zdravljenje delavcev Železarne Jesenice.

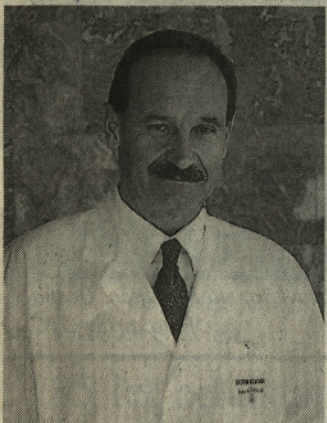
Računalniški tomograf.

...in 50 let sedanje bolnice na Jesenicah

Bolnica danes

K pogovoru povabljen direktor bolnišnice primarij dr. Janez Remškar.

Dr. Janez Remškar

Status jeseniške bolnišnice je bil v preteklosti velikokrat neopredeljen. Kakšen je danes?

Ne, da je bil status velikokrat neopredeljen, vprašljiv je bil celo obstoj same bolnišnice, ki se je vrsto let borila s številnimi problemi. Ves čas so bili v ospredju predvsem kadrovski problemi. Treba je poudariti, da je bila bolnišnica, ko je bila leta 1948 zgrajena, namenjena tako bolnikom Gorenjske kot tudi severno primorske regije, predvsem zaradi ugodne železniške povezave. Kasneje, ko je bila zgrajena bolnišnica v Šempetru, se je znižalo število potencialnih bolnikov. Od začetka 80. let, ko so se uredila kadrovska vprašanja, bolnišnica beleži neprestan razvoj. Zgradili smo ambulantno-urgentni blok, v letih 90-93 adaptirali hospitalni del, ki je postal prijaznejši bolnikom, saj ima vsaka soba sanitarno in kopalnico. Končno smo v 98. letu dogradili tudi hudo potreben nov otroški oddelek, ki se je do sedaj stiskal v povsem neustreznih prostorih bivšega samskega doma. Ob vsem tem je bolnišnica tudi strokovno napredovala. Ob postavitvi t. i. mreže regijskih bolnišnic je jeseniška izpolnjevala vse kriterije za uvrstitev med sedem regijskih bolnišnic v državi. To seveda zaposlenim v ustanovi nalaga ob že sprejetih tudi dodatne obveznosti, pomembno pa je, da zagotavlja tudi nadaljni razvoj in delovna mesta.

Kako sedanji položaj vpliva na financiranje?

Financiranje v zdravstvu se je sprejemom nove zakonodaje bistveno spremenilo. Verjetno bralci vedo, da vsi prispevamo v zavarovalno blagajno odstotek, ki ga določi parlament. S tem denarjem se krije tako imenovani obvezni del zavarovanja, ki je v programskem smislu izredno obsežen saj vanj sodi vsak pregled pri domačem zdravniku, pa tudi najzahtevnejši operativni posegi recimo na glavi ali srcu. Program je nemogoče v celoti pokriti z zbranim denarjem, kar se seveda odraža na posameznih neurgentnih področjih s čakalnimi vrstami, ki med bolniki niso priljubljene. Z dodatnim oz. prostovoljnim zavarovanjem se pokriva le tako imenovana nekdanja participacija, ki bi jo morali sicer plačevati ob določenih zdravstvenih storitvah. Nekaj povsem drugega pa je seveda dodatno zavarovanje za nadstandard, kar pomeni na primer

enoposteljno sobo, televizor, telefon v sobi in podobno. V okviru zbranega denarja na računu ZZZS, se vsaka ustanova na osnovi opravljenega dela in potreb dogovarja o velikosti svojega letnega proračuna. Jasno je, da to dogovarjanje lahko poteka le v okviru zbranega denarja. Večja zahteva ene izmed ustanov seveda pomeni, da je ta sredstva potrebno vzeti nekomu drugemu. Ob čedalje večjih zahtevah zdravstva na eni strani in bolnikov na drugi strani je izredno težko vzpostaviti pravično ravnotežje. Bolnišnica Jesenice ima težave s financiranjem predvsem zaradi izredno velikega odstotka kirurških postelj, ki so izrazito drage ter velikega števila izredno težko poškodovanih, ki se zdravijo v centralni intenzivni terapiji. O razrešitvi te problematike se že pogovarjamo.

Bolnišnica je bila v zadnjem času precej modernizirana. Kaj vse je bilo narejeno?

Jeseni leta 1997 smo končno pričeli z gradnjo novega otroškega oddelka in sicer z nadgraditvijo četrte etaže centralne stavbe bolnišnice. To predstavlja 1027 m² prostora. Na samem oddelku bo ravno toliko postelj kot na dosedanjem oddelku, in sicer 45. Prostor je ustrezno razdeljen in bo ločeno namenjen najmlajšim, starejšim infektivnim

Bolnica z novim prizidkom

Foto: V. Pretnar

bolnikom, imeli bomo tudi prostor za matere, v kolikor bo tako spremstvo zaželeno oz. potrebno. V zadnjem obdobju smo se v bolnišnici modernizirali tudi v opremljenosti. Drugo leto je na rentgenskem oddelku že vpeljana CT diagnostika, kar predstavlja po eni strani izredno olajšanje za delo kirurgov in ostalih zdravnikov, po drugi strani pa dodatno finančno obremenitev, kajti sedaj tudi natežji bolniki ostajajo v naši ustanovi. Nekako v istem obdobju smo uspeli iz lastnih sredstev nabaviti najnovejšo ultrazvočno diagnostiko. Jeseni 1998 smo v celoti modernizirali gastroenterološko endoskopsko ambulantno. Poleg že navedenega smo na kirurškem oddelku opremljeni z najmodernejšo operacijsko mizo, ki omogoča, da so tudi najzahtevnejši operacijski posegi opravljeni skladno z doktorino. Za potrebe kirurškega in ginekološkega oddelka smo v zadnjem obdobju nabavili tudi ultrazvočne skalpele, ki omogočajo nadaljni razvoj in

uspešno laparoskopsko tehniko v kirurškem zdravljenju. Pred nami je še prenovitev heliodroma, za pristajanje helikopterja, za kar smo dobili 50 m³ lesa od Ministrstva za obrambo. Delo bomo opravili spomladi 1999.

Kako vse to vpliva na delo zaposlenih in pa na zdravljenje?

Taka modernizacija prostorov in posodobitev opreme omogoča kvalitetnejšo diagnostiko, zdravljenje, bistveno vpliva na

nam omogočilo boljše prostorsko ureditev v urgentnem bloku. Najpomembnejša naloga sedanje uprave pa je seveda priprava na posodobitev oz. gradnjo novih kirurških prostorov s centralno intenzivno terapijo. Navedeni prostori so zastareli, stari 50 let in le ob največjem prizadevanju vseh zaposlenih še služijo svojemu namenu. Rad bi poudaril, da imamo v zvezi s temi načrti že soglasje in popolno podporo Sveta zavoda, za kar bi se vsem članom rad zahvalil.

T.L.

Jeseniško bolnišnico so vodili:

Dr. Jože Hafner	-	maj 1972
Slavko Osredkar	maj 1972	- julij 1974
Dr. France Andolšek	julij 1974	- julij 1983
Dr. Štefan Plut	julij 1983	- dec. 1984
Janez Tušar	dec. 1984	- maj 1994
Dr. Janez Remškar	maj. 1994	-

bivalni standard bolnikov in seveda tudi na delo vseh zaposlenih. Ob tej priliki bi rad še posebej poudaril, da zaposleni velikokrat delujejo na robu možnega. Kolektivne pogodbe tako za zdravnike kot za ostalo zdravstveno osebje dajejo po eni strani zaposlenim, glede na zahodnoevropske kriterije, več dopustniških dni, kar je seveda ugodno.

Večja odsotnost pa po drugi

Janez Tušar - spominjam se, torej sem!

Znani češki pedagog je zapisal, da se vse dogaja ob svojem času. Danes ga veliko bolje razumem, kot sem ga takrat, ko sem bral veliko didaktiko. Tako pride tudi čas za umirjeno življenje. Moji najprijetnejši in najbogatejši spomini sežejo v razgibano zaposlitveno obdobje, ko sem delal v Železarni in v bolnišnici.

Na skoraj desetletno delo v bolnišnici me vežejo številni spomini, saj je bilo dogajanje tam zelo razgibano. Čeprav obrambni mehanizmi prispevajo k temu, da se človek bolj zapomni prijetne kot neprijetne dogodke, se spominjam obojih. Izguba in nelikvidnost sta bili stalni spremljevalki poslovanja. Primarni vzrok za to je bilo neustrezno financiranje zdravstvenih zavodov. Ni bilo junaka, ne v prejšnji in ne v novi državi, ne v vladi, ne v zdravstveni skupnosti, ne v zdravstveni zavarovalnici, ki bi si upal pošteno povedati, da država nima toliko denarja, kolikor ga zdravstvo potrebuje. Še danes bi rad poudaril, da s svojimi denarnicami ne zmoremo plačati visokega, skoraj evropskega standarda zdravstvenih storitev. Nedopustno je bilo delati prepad med osnovno in bolnišnično zdravstveno dejavnostjo s tem, ko nihče ni hotel uravnavati "njunega sožitja". Delovna organizacija

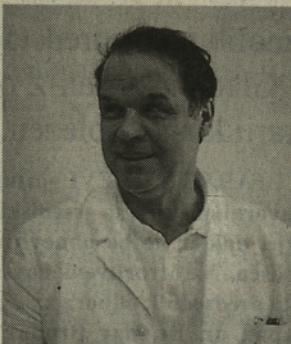
Gorenjske bolnišnice in Se-stavljena organizacija Gorenjsko zdravstvo, sta bili preveč umetni tvorbi, da bi bili lahko učinkoviti. Tudi znotraj bolnišnice je organizacija šepala, vendar samoupravni sistem boljše ni dopuščal. Ker nikoli ni bilo zadosti denarja za nakup novih in obnovo starih medicinskih aparatov, so se posamezni šefi oddelkov združevali misleč, da bodo na ta način lažje izposlovali prednost nakupa. A so s tem le ustvarjali slabo voljo. Neformalne govorice so največkrat poslabševale delovno ozračje. Vspodbujale so le neželjene peticije, anonimna pisma, stavke, podtikanja in stalne zahteve po višjih plačah. Seveda pa je tudi mnogo lepih spominov. Nikoli ne bom pozabil dolgega pogovora s predsednikom škofjeloškega Izvršnega sveta, ki je kot zadnji od petih gorenjskih občin podpisal pogodbo o sofinanciranju nove rentgen-

ske aparature. Zelo smo bili zadovoljni, ko je finančna revizija, ki jo je poslal zdravstveni minister ugotovila, da v našem poslovanju ni nepravilnosti. Nasprotno, zapisala je, da je nedopustno financiranje s tolikšnim časovnim zamikom. Skoraj neverjetno je, kako se lahko delovno ozračje čez noč spremeni z enim samim ukrepom. Zaprl smo ovojnice, plačilni sezname niso bili več javni in neosnovanih govoric je bilo hitro konec. Prihranjenega je bilo veliko jalovega dela in živcev in več je bilo časa za osnovno nalogo - skrb za bolnika.

Še danes nastopi odjuga v mojem srcu, ko kdo reče, da je v bolnišnici viden velik strokovni napredek, da ima veliko dobrih specialistov. Res je, strokovno so dobro pokrita vsa področja in kar je še posebno pomembno, delajo v normalnih razmerah, saj smo obnovili veliko medicinskih aparatov in večino oddelkov, kar še bolj kot zaposlenim koristi bolnikom. Ne nazadnje sem zadovoljen, da zanamci nadaljujejo z obnovo, z razvojem in uveljavljanjem bolnišnice v gorenjskem prostoru.

Dr. Edvard Mikelj, specialist rentgenolog, predstojnik radiološkega oddelka:

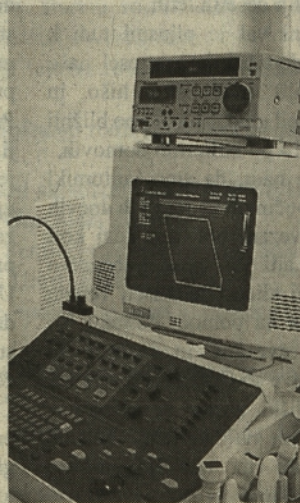
Na radiološkem oddelku opravljamo osnovno in specialno diagnostično dejavnost za potrebe hospitalne in ambulantne dejavnosti, deloma kar za celotno gorenjsko regijo. Oddelek je sodobno opremljen, tudi prostorsko povsem ustrezen, tako da pacient lahko opravi vse preglede na enem mestu, kar je še posebej ugodno za težje bolnike. Imamo štiri sodobne rentgenske aparate, ter ultrazvočni in CT aparat, kar pomeni kvaliteten standard storitev tudi v primerjavi z opremljenostjo podobnih bolnišnic v zahodni Evropi. Med regijskimi bolnišnicami v Sloveniji sodimo med dobro opremljene. Praktično lahko pregledamo vsak organ v telesu. Aparature so bile montirane po letu 1991 in zato ustrezajo tehnološkemu razvoju sedanjega časa ter zagotavljajo optimalno zaščito pacientov in osebja pred sevanjem. Omogočajo shranjevanje podatkov, kar pomeni prihranek na času, saj ni treba ponavljati zahtevnih preiskav. Seveda je poleg dobre opremljenosti potrebno še visoko znanje strokovnega osebja, ki opravlja preglede in tudi na tem področju se lahko pohvalimo z nekaterimi dosežki. Momografsko-rentgenske preglede dojk opravljamo že 20 let, med prvimi v Sloveniji pa smo pričeli z ultrazvočnimi pregledi kolkov pri novorojenčkih. Vrata našega oddelka so odprta 24 ur, organizirano imamo dežurno službo in stalno pripravljenost. Izživ tako za oddelek kot bolnišnico, pa je vključitev v mrežo za prenos slikovne dokumentacije na druge ustanove, še predvsem v Klinični center. Trenutno smo že usposobljeni v nekaj minutah prenesti CT sliko v Klinični center, da bi se z ustreznimi strokovnjaki lažje odločali o nadaljnjem zdravljenju predvsem težjih bolnikov.

S prispevki do opreme

Z pripravljalnimi deli za gradnjo novih prostorov Pediatricega oddelka jeseniške bolnišnice je bila začeta tudi akcija zbiranja denarja za nakup potrebne opreme. Pri akciji sta sodelovala Radio Triglav in pa Gorenjski Glas. Odziv je bil velik, celo nad pričakovanji, saj se je do sedaj na posebnem skladu zbralo 13.573.000 tolarjev. Bralci se bodo spomnili, da je bilo v zadnjih letih

nekaj javnih dobrodelnih prireditvev - koncertov, gledaliških in filmskih predstav, s svojimi nastopi so prispevali tudi športniki in podobno. Gorenjske občine so prispevale 1.227.000 tolarjev, podjetja 2.424.115 tolarjev, razna društva in politične stranke 3.197.720 tolarjev, dobrodelne prireditve so navrgle 4.565.000 tolarjev izkupička in številni posamezniki, preko 150 jih je do sedaj skupaj prispeva-

Aparat za srčno diagnostiko

lo 2.159.170 tolarjev. Sicer pa akcija zbiranja denarja še vedno traja.

Čufarjevi dnevi 98

100. »ŽUPANOVA MICKA« Gledališča Toneta Čufarja

Raznolik izbor predstav ljubiteljskih gledališč. Gledališki dan z otroki za otroke. Med lutkarji kosila bolezen.

11. ČUFARJEVI DNEVI gostujejo letos v Kulturnem domu na Javorniku, kjer so jeseniški gledališčniki dobili prijazno zavetje, dokler ne bo obnovljen porušen strop v matičnem gledališču. Na otvoritveni slovesnosti, na kateri sta bila govornika predsednik odbora za Čufarjeve dneve Srečo Mlinarič in župan dr. Božidar Brudar, je s prijaznim in žlahtnim žarom že stotič zaživela prva slovenska komedija »ŽUPANOVA MICKA«.

Stokrat so v njej nastopili Rado Mužan kot župan Jaka, Irena Leskovšek kot gnadliva gospa Šternfeldovka, Klemen Košir kot Mickin ženin Anže in Franci Černe z zaključnim Glažkovim stavkom »b' blo škoda, če bi ena sama kapelca noter ostala«. Igor Škrli, Tulpenheim, z mestnimi žvabami namazani plemenitnik se je bratil s Klemenom Klemencem, drugim Monkofom, da bi z zvijačo dobil lepo Micko, tretjo po vrsti v interpretaciji Nine Slamnik, ki je zamenjala Martino Lakičevo, ta pa Natašo Černetovo. Prvi Monkof, Uroš Smolej, je zdaj že poklicni igralec in v tej sezoni Peter v Pohujšanju v dolini šentflorjanski v Mestnem gledališču ljubljanskem. Trdne režijske temelje, ki bodo držali do stopenesetdesete predstave in morda še čez, je »MICKI« zgradil Miran Kenda, skrbno vzdrževani, kdaj pa kdaj čiščenja deležni kostumi imajo še vedno obliko, ki si ji jo je zamislila Melita Vovkova, kmetiški sceni Jožeta Bediča pa je vsake toliko treba prepleškati odrgrnine, plombirati dotrajane žeblice in oprati večne (plastične) nageljne. »MICKA« pa je dočakala svojo stotko predvsem zato, ker jo imajo igralci radi, ker jo radoživo igrajo, gledalci, mladi in malo manj mladi pa hvaležno in navdušeno sprejmejo. Drugi večer Čufarjevih dnevov je pripeljal s Tspisovim vozom gorenjskega srečanja gledaliških skupin KUD Jaka Rabič z Dovjega in »PAST ZA ŠČURKE« Franceta Voge. Predstava je bila ogledalo, v katerem je bilo žgoče zaznati

dileme in brezizhodnosti mladit, ki ne najdejo svojega prostora v življenju. V torek smo videli nenavadno, a imenitno »VDOVO ROŠ-LINKO«, ki bi bila pohotna in željna mladega moškega lahko doma kjerkoli, čeprav je bila doslej umeščena le v kranjski kolorit.

Sreda in četrtek sta bila namenjena otrokom in najstnikom. Pozornost in smeh sta vzbujala »OBTOŽENI VOLK« Žarka Petana in »MARJETICA IN ZMAJ« Jane Milčinski, obe igri pa so zaigrali najmlajši člani Gledališča Toneta Čufarja. Emblem iz Kranja je prišel z igro Mateje Reba »LAJ-NARSKA« in s spoznanji, da je življenje včasih tudi bridko, čeprav ne gre vreči puške v koruzo.

Lutkarski dan je bil v znamenju zamenjav in odpovedovanja predstav. Malčke so razveselili Kuretov »STRAŠNI VITEZ JAROMIR« in »PALČEK PIS-KALČEK« Lutkovnega gledališča Glasbene mladine Jesenice in Kettejeva »ŠIVILJA IN ŠKARJICE« jeseniškega Teatra za vse.

Petek prispel z »ŽENITNO MEŠETARKO« Thortona Wilderja iz KUD Zarja Trnovlje - Celje. Lahko bi rekli, da se je kar nekaj iger sukalo okoli nevest in ženinov, sojenih ali nesojenih.

Na sobotnem večeru so se predstavili Javorničani z dobrovoljno komedijo »PRIDI GOLA NA VEČERJO« Marca Camolettija. Na Breznici pa so mladostniki iz Gledališča Toneta Čufarja uprizorili »PIKNIK«, igro iz kulturnih petdesetih let z začetki rokenrola

in dilemo, ostati v varnem gnezdu ali odkriti ljubezen in oditi v svet.

Nedeljsko popoldne na Dovjem je bilo zabavno. Neal-Ferber-Militarev so nadeli komični obstret »TREM VAŠ-KIM SVETNIKOM« Odra treh herojev Pirniče, nedeljski večer spet na Javorniku na satiričen in absurden; »NA ODPRETM MORJU« Slavomira Mrožka smo bili z zame-

jskimi Slovenci iz koroškega Šentjanža.

ČUFARJEVI DNEVI 98 se bodo sklenili v petek 4. decembra s premiero Kleistove komedije »RAZBITI VRČ«, v kateri bo proslavil trideset let umetniškega delovanja Rado Mužan, režiserju Miranu Kendu pa bomo Čufarjevci nazdravili za njegovih sedemdeset let abv

Rado Mužan in Nataša Ravnik v predstavi Toneta Parkljiča, Gospa poslančeva, v sezoni 1997/98
Foto: arhiv GTC

Jeseniški plavži

Razstava Slovensko plavžarstvo 20. stoletja

Jesenice pa tudi drugi slovenski železarski kraji so nedvomno tesno povezani s plavži. Plavž, ki je že kilometre pred samim prihodom v mesto pozdravljal prihajajoče s svojo veličastno silhueto, je dajal jeseniškemu pejzažu karakterno podobo. Leta 1987 je daljno in bližnjo okolico Jesenic zadnjič obsijal prehod pri plavžu. Nenavadna svetloba, ki je ni mogoče primerjati z ničimer, kar je Jeseničanom ostalo danes, je ugasnila za vedno. Plavž so podrli in s tem zabrisali materialni ostanek, tehnični spomenik, skratka ostalo ni nič, kar bi nam dalo slutiti pomen, vlogo, izgled in delo plavža ter plavžarjev.

Razstavo smo pripravili v Muzeju Jesenice s strokovnimi sodelavci tudi iz Inštituta za metalurgijo, zlitine in kovine. Predgovor h katalogu je napisal prof. dr. France Vodopivec, strokovni recenzent je prof. dr. Jakob Lamut, dekan Naravoslovnotehnične fakultete, slavnostno otvoritev pa smo zaupali prof. dr. Vasiliju Prešernu, direktorju Acroni-ja Jesenice. Razstavo o jeseniških plavžih smo pripravili z željo, da bi jo predstavili tudi drugim krajem po Sloveniji. Dogovorjeno je, da bo razstava gostovala v Ravnah na Koroškem (Koroški muzej), v Škedenjskem etnografskem muzeju v Škedenju pri Trstu (jeseniški plavžarji so tam gradili plavže na prelomu stoletij), v Kranju, Ljubljani in še kje.

Menimo, da bo razstava dobrodošla za izobražujočo se mladino, ki si bo tako lahko dopolnila znanje ne samo o jeseniški zgodovini temveč tudi o tehničnem razvoju metalurgije, strojništva, železarske industrije...

Ni malo Jeseničanov, ki so delali v zahtevnih pogojih ob plavžu, ki so kruh svojim družinam služili na težji - neobičajen način. A je bil za Jeseničane običajen, vsakdanji in relativno dobro plačan poklic plavžarja cenjen in spoštovan. Z razstavo se želimo oddolžiti vsem nekdanim plavžarjem, ki so jim že pred leti uničili vse materialne dokaze o pogojih in načinu dela. Tudi zato so arhivski dokumenti in muzejski eksponati toliko pomembnejši. Obudili bi radi spomin na

Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora na otvoritvi razstave
Foto: S. Kokalj

mogočnost plavžev in opozorili na edinstveno železarsko industrijo na Jesenicah, ki je bila skoncentrirana v tolikšnem obsegu na relativno majhnem prostoru. Zanimariti pa ne smemo niti dejstva, da so ravno jeseniški plavžarji in drugi železarski delavci delali dobro in kvalitetno, predvsem zaradi lastnega strokovnega znanja in izpopolnjevanja v praksi. Zato so jih vabili v druge kraje po Sloveniji in tujini. Trdimo lahko, da so jeseniški plavžarji zgradili železarsko

industrijo po celi Jugoslaviji, kar nam dokazuje različno osebno arhivsko gradivo plavžarjev in vodilnih delavcev, ki ga hrani Muzej Jesenice.

Razstavo smo odprli v petek, 13. novembra 1998. Na ogled je v razstavnih prostorih Kosove graščine na Jesenicah, kjer je v drugem nadstropju gostujoča razstava škedenjskega etnografskega muzeja iz zamejstva »100 let železarne v Škedenju«. Razstava bo na ogled do konca januarja 1999.

Irena Lačen Benedičič

Muzejska delavnica, ki je potekala 28. in 29. oktobra 1998 v Javorniškem Rovtu
Zgodbe, ki jih pripovedujejo kamni

Vse več slovenskih muzejev se v zadnjih letih posveča tako imenovani pedagoški dejavnosti. Najbolj številni obiskovalci so šolarji, ki jih učitelji v sklopu raznih enodnevnih ekskurzij ali naravoslovnih dni pripeljejo v muzeje.

Zaradi prenatrpanega programa pa je takim šolskim skupinam namenjena le malo časa in zato mora muzejski vodič razložiti res le najosnovnejše, najpomembnejše stvari o neki zbirki, za razne dodatne kreativne, raziskovalne dejavnosti pa na žalost zmanjka časa. Zato muzeji prirejajo občasne muzejske delavnice, s pomočjo katerih skušajo v otrocih spodbuditi lastno kreativnost in raziskovalno žilico. Na enostaven in ustvarjalen način jim želijo s pomočjo diapozitivov, filmov, raznih muzealij in knjig približati zgodovinsko podobo nekega območja, kraja, predmeta ali razvoj neke dejavnosti, hkrati pa jim spontano vzbuditi zavest o pomenu preteklosti in sledov, ki jih le-ta pušča v oblikah premične in nepremične kulturne dediščine.

V Muzeju Jesenice so pred približno tremi leti pričeli s temi dejavnostmi, ki pa se je osredotočila na pomladni čas, v sklop svetovnega dneva muzejev, ko so udeležence delavnic lahko namestili na travniku pred muzejem. Eden od pogojev za potek kreativnih delavnic so ustrezni

prostor, ki pa jih v Muzeju Jesenice na nimajo. Zato so bile dosedanje "delavnice" organizirane tako, da so šolarji (večinoma iz jeseniških in radovljiških šol) na terenu spoznavali zgodovinsko podobo Jesenic, pa tudi železarske zbirke (t.i. "lov za skritim zakladom") ali pa so na prostem predstavili dejavnost ljudi, ki so povezani z železarstvom (kovač). Letos prvič pa so v času jesenskih počitnic za manjšo skupino otrok pripravili delavnico, katere aktivnosti so potekale deloma na terenu, deloma pa kljub veliki prostorski stiski v muzeju. Naslov delavnice je bil "Zgodbe, ki nam jih pripovedujejo kamni".

Delavnica je potekala dva dni. Udeležencev je bilo 12. Zahvaljujoč lepemu vremenu je bila družba šolarjev in staršev prijetna, kar dokazuje spis enega od udeležencev šolarjev, ki je takole opisal prvi dan delavnice:

"Ob 8.30 uri smo se zbrali pred Osnovno šolo Tone Čufar. S kombijem smo se odpeljali do Centra šolskih in obšolskih dejavnosti v Javorniškem Rovtu. V domu "Trilobit" smo si

ogledali zbirko mineralov in fosilov iz Slovenije in Evrope, nato pa smo peš odšli do Pristave. Tam nam je prijazna biologinja iz "Trilobita" opisala značilnosti drevesnih vrst in tamkajšnjih vodnih živali. Med drevesnimi vrstami, starimi več kot 250 let, je vse prav gotovo očarala pravljica jelka. No, pozabil sem omeniti, da smo med potjo do Pristave ob cesti občudovali fosile. Po ogledu Zoisovega parka na Pristavi nas je vodila pot naprej do našega končnega cilja, do Lepen. Pot je bila zelo zanimiva, saj smo spotoma videli kremen, grafit in še nekaj drugih kamnin. Ko smo prispeli do Lepen, smo nekateri zavihali rokave in začeli iskati fosile. Pri tem smo nekateri imeli več drugih pa malo manj sreče. Odkrili smo različne fosile kot so npr. ostanke palm, školjk, polžev... Priznati

moram, da sem bil kar malo žalosten, ko smo morali oditi nazaj proti "Trilobitu". Vmes smo se ustavili še na Pristavi, kjer se nam je malica že prav prilegla. Spotoma smo pobrali tudi kamne, ki smo jih pustili ob poti navzgor. Ko smo kamne razbili, smo v njih našli pravo bogastvo fosilov. V skali, ki je bila ob poti, smo odkrili celo zelo lep primer fosila - polža. Izlet mi je bil zelo všeč kot verjetno tudi drugim. Upam, da bo jeseniški muzej ta izlet še kdaj ponovil." Nejc Poljanec

Drugi dan je bil namenjen praktičnemu delu - izdelovanju odlitkov fosilov, ki smo jih prejšnji dan našli. Maša Teran in Neža Hrastar sta napisali kratko poročilo o poteku:

"Drugi dan smo v muzeju delali odlitke fosilov iz zbirke Jožeta (nadaljevanje na 11 strani)

Iz pozdravnega govora Srečka Mlinariča, predsednika odbora za pripravo 11. Čufarjevih dnevov 98

» Ne bom uporabljal velikih besed ob pričetku 11. Čufarjevih dnevov 98, saj jih imamo že v srcih - v dušah, preprosto tu so. Letos smo jih pripravili sicer malo drugače, v drugem okolju ampak nič manj slovesno kot v preteklih desetih letih.

Potresni val je pljusnil tudi k nam, dodobra je pretresel našo osrednjo gledališko hišo in razkropil gledališnike po bližnji okolici - po kulturnih domovih. Zdi se nam, da smo kulturniki obeh občin ob Čufarjevih dnevih 98 povezani bolj kot kdaj koli prej, kajti vsi so se ljubeznivo odzvali klicu Gledališču Toneta Čufarja na pomoč. Ponudili so svoje dvorane in rezultat te povezave so Čufarjevi dnevi 98. Gledališki zastor se odpira v dvoranah na Dovjem, Hrušici, Breznici in na Slovenskem Javorniku.

V letošnjem letu je bilo potrebno postoriti mnogo več, da se bodo predstave odvijale tako kot že leta poprej. Tudi s tehničnega vidika je bilo potrebno usposobiti nekatere dvorane, zato

upam, da bomo s skupnimi močmi tako igralci in tehnično osebje ponovno dokazali, da tudi v takšnih razmerah ne obupamo - da zmoremo.

Naš program je zelo pester, saj je na programu od 10. novembra do 4. decembra 1998 19 predstav, tako za mlado in manj mlado gledališko in lutkovno publiko.

Prijatelji gledališčnikov in lutkarji, ki prihajate iz slovenskih krajev in iz zamejstva hvala in upam, da bomo našo publiko zadovoljili in da bomo vsi skupaj za delček kulture bogatejši... Upam, da delim mnenje z vami draga publika, igralci in predstavniki občine, da bi se nam želja uresničila in da bomo 12. Čufarjeve dneve praznovali v prenovljeni oziroma obnovljeni gledališki hiši, v kateri domuje tudi knjižnica, godba na pihala in pevski zbor.

Potrebno bo veliko naporov, sposobnosti in organiziranosti, da začrtano pot obnove uresničimo skupaj s predstavniki lokalne skupnosti in države.«

Upravni odbor Muzejskega društva Jesenice na svoji redni seji v Kosovi graščini Foto: S.Kokalj

85 let od ustanovitve prvega kulturnega društva Kulturniki na Dovjem bodo praznovali

Prihodnje leto bodo člani KUD »Jaka Rabič«
Dovje Mojstrana praznovali 85 let ustanovitve prvega kulturnega društva.

14. junija 1914. leta je triglavski župnik Jakob Aljaž ustanovil KATOLIŠKO SLOVENSKO IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO. In čeprav je bilo v približno istem času ustanovljeno tudi Sokolsko društvo (oba društva sta s svojimi takratnimi člani delovala predvsem s pevsko, dramsko in telovadno dejavnostjo) so si člani sedanjega kulturnega društva ob pripravah na postavitve spomenika Jakobu Aljažu omenjeni datum izbrali kot rojstni dan društva.

Prva svetovna vojna je začete aktivnosti v obeh društvi upočasnili. Zato pa se je kulturna dejavnost široko razmahnila med obema svetovnima vojnima. Med člani društev se je vnel nekakšen tekmovalni duh. V želji, da čimprej dobijo primeren prostor je Aljaž pri Govoču na Dovjem najel hlev in ga s pomočjo svojih somišljenikov preuredil v dvorano. V njem so pričeli uprizarjati igre, operete, organizirali so razna predavanja, telovadne akademije ter shode "Marijine družbe" kot v svojih osebnih zapiskih omenja Aljaž.

Po njegovi smrti njegovo delo nadaljuje Aljažev naslednik župnik Franc Pečarič, ki s pomočjo takratne občine in vaščanov zgradi kulturni dom. Odnos do lepe slovenske

besede in petja je pri ljudeh današnje KS Dovje - Mojstrana vcepil kar nekakšno potrebo po tovrstnem udejstvovanju. Časi, v kakršnih so se takrat nahajali Slovenci po tem, ko so izpod hasburške monarhije pristali v Kraljevini SHS, pa so takšne dejavnosti še posebej narekovali. Aktivnosti na področju kulture v omenjenih vaseh niso nikdar zamrle. V določenih obdobjih so bile zaznavne "manjše aktivnosti", toda ljudje, ki so vodili društva pod različnimi imeni, so na tej poti vztrajali vse do danes.

Celotno obdobje se je kulturno, družabno pa tudi politično življenje v glavnem odvijalo v kulturnem domu. V njem danes domujejo, igrajo, pojejo vnuki in pravnuki tistih ljudi, ki so orali ledino, kasneje delovali v "Aljaževem pevskem in dramskem društvu", po drugi svetovni vojni kulturno poslanstvo negovali v "Prosvetnem svetu" ter kasneje v okviru dejavnosti sedanjega društva.

Dolg, predolg bi bil spisek vseh posameznikov, ki so se trajno zapisali v zgodovino razvoja amaterske kulture v vaseh, ki jih danes pokriva sedanja krajevna skupnost. V počastitev tega zares pomembnega jubileja vodstvo KUD "Jaka Rabič" Dovje - Mojstrana v prihodnjem letu načrtuje številne kulturne in druge prireditve, ki naj bi jih sklenili ob zaključku Aljaževih dnevo, ob koncu meseca avgusta.

V okviru omenjenega jubileja

Muzejsko društvo Jesenice je v osmih letih zbralo v svojih vrstah 230 članov, ki se vsak tretji četrtek v mesecu udeležujejo rednih mesečnih muzejskih večerov v Kosovi graščini. V osmih letih se je teh večerov nabralo preko šestdeset. Člani pa so se množično udeleževali tudi strokovnih ekskurzij doma in v tujini. Zadnji dve ekskurziji na Dobrač in v Padovi sta bili povsem zasedeni, veliko članov pa se jih zaradi prezasedenosti avtobusa sploh ni moglo udeležiti.

Društvo je vsa leta izdajalo svoj Muzejski časopis in do letošnjega leta je izšlo že 38 števil. Založniška dejavnost društva pa je bila najbolj na preizkušnji, ko sta izšla zadnja dva izredno obsežna Jeseniška

zbornika in slikovna zgodovina OD FUŽIN DO ŽELEZARNE avtorjev Aleksandra Rjazanceva in slikarja Jake Torkarja. Vse knjige so še na zalogi in jih je moč dobiti po ceni 1000 (Jeklo in ljudje) in 2500 (Jeseniški zbornik, Od fužin do železarne) tolarjev. V mesecu decembru bo društvo ponudilo novoletni paket štirih knjig po skupni ceni 4900 tolarjev (naročilo na telefon 862-582 - Konobelj). Predlani je društvo izdalo zimsko razglednico Stare Save (30 sit) in stenski koledar, ki je bil kmalu razprodan.

Letos se je iniciativna skupina v društvu odločila, da bo odkupila Korenovo hišo na Stari Savi, kjer naj bi društvo uredilo svoje prostore. Med najbolj hrabre odločitve pa gotovo sodi odločitev, da začne društvo izdajati medobčinski časopis in s tem zapolni veliko informativno vrzel, ki vlada zadnjih deset let v zahodnem delu Gorenjske

Mirko Rabič

Lutkovno gledališče Ringo Raja pri DPD Svoboda "France Mencinger" Ko raja medvedek Ringo

V Kulturnem domu na Javorniku v okviru DPD Svobode "F. Mencinger" Javornik - Koroška Bela ustvarjajo tudi člani lutkovnega gledališča Ringo raja. Ime je kaj nenavadno, posebej za lektorje, ki jih večkrat prekrstijo v Ringa-raja. Vendar je Ringo le njihova maskota, razigrani medvedek, ki pač raja.

Do letošnje sezone je njihovo delo temeljilo predvsem na lastnem avtorskem delu. V pretekli sezoni so nastopali s predstavama Rdeča Kapica in Planet izgubljenih balonov. Scenarij za obe igri je prispeval Aleš Rotar, ki ju je tudi režiral in prispeval glasbo ter songe. Lutke so ustvarili s skupnimi močmi, poslikala pa jih je Alenka Peternel. V predstavah so nastopali Lidija Grilc, Magda Papič, Nataša Pristov Trček, Brane Bergant in Brane Jensterle, Toni Kovarčič je skrbel za luč, Robert Humar je prispeval glasbene aranžmaje, pri postavitvah pa so jim bili v nepogrešljivo pomoč tudi Marko Burnik, Franci Tušar in Tilen Kofol. Prireditve si je ogledalo preko 1500 gledalcev. Posebej dober odziv so doživeli na Dnevih odprtih vrat Muzeja Jesenice in na gostovanjih v hotelu Lek v Kranjski Gori.

Poleg kulturne dejavnosti so bili člani Ringo raja aktivni

tudi pri preurejanju kletnih prostorov v Kulturnem domu na Javorniku v lutkovno dvorano, ki naj bi bila primerna tudi za predavanja, literarne večere, predvajanje diapozitivov ipd. Opravili so veliko ur prostovoljnega dela od čiščenja, beljenja sten, pozidave oken, namestitve klopi. Dela pa so zastala pri zaostanku s plačili za ogrevanje, ki jih društvo preprosto ne zmore. Upajo, da se bo ta primer na občinski ravni ugodno rešil, saj delajo popolnoma volunteersko za najmlajše krajanje.

V letošnji sezoni pripravljajo v Kulturnem domu na Javorniku premiero dela Ferija Lainščka Bara-bara, ki bo zaradi trenutne zasedenosti dvorane, v kateri gostuje tudi gledališče Toneta Čufarja, predvidoma 19. decembra 1998. Vse bralce časopisa Naše novice vladno vabimo na ogled premiere in ostalih nastopov lutkovnega gledališča Ringo raja.

Aleš Rotar

Ob koncu 1. mednarodnega salona barvnih diapozitivov (6 x 6) - "Jesenice 98"

Foto klub Jesenice se je letos v dogovoru in pod pokroviteljstvom Mednarodne zveze za fotografske umetnosti FIAP pogumno, tudi z nekaj tveganja odločil za projekt 1. mednarodnega salona barvnih diapozitivov (6x6 cm). Ta dimenzija diapozitivov počasi prodira v fotografski prostor. Toda brez novih idej in tveganja ni napredka. Odziv na natečaj in udeleženci iz Japonske, Cipra, Finske, Latvije, Ukrajine, Švice, Nemčije, Hrvaške, Jugoslavije in Slovenije

potrjuje, da je organizatorjem prvi poskus uspel. To pa je lepo in ohrabrujoče izhodišče za nadaljevanje projekta, hkrati pa priznanje organizatorjem za idejo in veliko dela, ki so ga opravili. Prireditve so finančno podprli: Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Sklad za financiranje projektov na področju kulture v občini Jesenice in Zveza kulturnih društev Jesenice.

Joža Varl

potem ko je prenehal izhajati Železar. Najprej bodo NAŠE NOVICE - Od Vrbe do Planice izhajale vsak prvi petek v mesecu, ko pa bo uredništvo priskrbelo stalne vire financiranja in dokončno opremilo uredniško pisarno v stavbi nekdanjega ERC-a pa tudi pogostejše. Dokazati hočemo, da se da tudi z malo denarja in veliko volje marsikaj storiti, ne glede na politično ali strankarsko opredeljenost. Časopis je povsem nestrankski in je uredništvo zaradi tega tudi počakalo, da se bodo volitve

iztekale. Vabimo vas, da nam s svojimi prispevki pomagata narediti kar najbolj celovit in pester časopis. Vsi sodelujoči smo se v prvih številkah odrekli vsakemu honorarju. Veseli smo, da smo pri podjetjih in firmah naleteli na ugoden odmev, ki so nam z reklamami omogočili, da je časopis sploh izšel.

Muzejsko društvo Jesenice je v osmih letih delovanja in s številnimi akcijami dokazalo, da je eno najbolj dejavnih kulturnih društev na Gorenjskem.

Tone Konobelj

Korenova hiša na Stari Savi, bodoči sedež Muzejskega društva Foto: S. Kokalj

OBVESTILO

Muzejsko društvo Jesenice ima še vedno na zalogi nekatere obsežne zanimive in lepo vezane knjige, ki govorijo o preteklosti in sedanjosti naših krajev:

JEKLO IN LJUDJE 1985 (504 strani) - 1000 tolarjev
JEKLO IN LJUDJE 1991 (320 strani) - 1000 tolarjev
JESENIŠKI ZBORNİK 1995 (402 strani) - 2500 tolarjev
OD FUŽIN DO ŽELEZARNE (ilustrirana zgodovina železarstva) 1997 - 2500 tolarjev

Knjige lahko kupite posamezno, če pa se odločite za paket pa boste za to odšteli **samo 4900 tolarjev**. Predvsem zadnji dve knjigi sta primerni tudi za darilo. Naročila sprejemamo na telefon 862-582 (Konobelj), lahko pa jih dobite v vseh muzejskih hišah od Kranjske Gore do Vrbe. Pohitite, saj so zaloge omejene!

Koledar dogodkov

5. december 1791 - je umrl skladatelj Wolfgang Amadeus Mozart
6. december 1936 - je umrl slovenski skladatelj Emil Adamič
7. december 1959 - je umrl Ferdo Kozak slovenski prozaist, dramatik, kritik, esejist in prevajalec.
10. december 1948 - Generalna skupščina Združenih narodov je na zasedanju sprejela splošno deklaracijo o človekovih pravicah.
11. december 1756 - v Radovljici se je rodil prvi slovenski dramatik Anton Tomaž Linhart, avtor Županove Micke in igre Ta veseli dan ali Matiček se ženi.
11. december 1918 - je v Ljubljani umrl pisatelj, pesnik in dramatik Ivan Cankar.
14. december 1914 - se je v Ljubljani rodil humorist in pesnik Frane Milčinski - Ježek
16. december 1770 - se je v Bonnu rodil Ludwig van Beethoven, eden največjih skladateljev vseh časov
18. december 1970 - je v 56. letu starosti umrl slovenski igravec Stane Sever
19. december 1922 - se je v Šoštanju rodil slovenski pesnik Karel Destovnik - Kajuh
20. december 1909 - se je rodil skladatelj, pianist in orglar Anton Foerster, avtor operete Gorenjski slavček
21. december 1873 - se je v Šentjurju pri Celju rodil Josip Ipavec, skladatelj in zdravnik. Umrl je leta 1921.
22. december 1930 - se je rodila slovenska pesnica in pisateljica Neža Maurer
23. december 1957 - je v Celju umrl slovenski pisatelj Vladimir Levstik
24. december 1885 - se je rodila slovenska pesnica Lili Novy.
26. december 1990 - dan samostojnosti, ko je tedanja slovenska skupščina razglasila rezultate plebiscita. Na več kot 93-odstotni udeležbi je bilo več kot 88 odstotkov Slovencev za osamosvojitve.
28. december 1923 - se je v Dijonu rodil Gustave Eiffel, francoski inženir, ki je zgradil znameniti Eifflov stolp v Parizu.

Športne strani pestre in zanimive Tudi šport bo našel prostor v Naših novicah

V dolini od Žirovnice do Rateč je športno življenje izjemno pestro in zanimivo. Zato bomo v Naših novicah na dveh športnih straneh poizkušali zajeti vso pestrost tega področja.

Športniki smo že od časov, ko je prenehal izhajati tovarniški Železar, pogrešali možnost, da bi predstavili našo dejavnost, rezultate, naše uspehe in probleme. Težko se je namreč prebiti na strani velikih medijev. Lokalni radio sicer delno zapolni praznino, ki je nastala s prenehanjem izhajanja Železarja, toda to je vse premalo.

Zato se vsi, ki na športnem področju delamo ali pa šport spremljamo le kot ljubitelji, veselimo možnosti, ki nam jih Naše novice ponujajo. Z veseljem vabimo k sodelovanju športne delavce, športnike iz vseh klubov in društev. Pišite nam, predstavite svojo dejavnost, sporočite nam svoje rezultate, spregovorite tako o svojih uspehih kot svojih težavah.

Verjamemo, da bodo športne strani Naših novic pestre in zanimive, kajti šport v Gornjesavski dolini nam s svojo bogato in razvejano dejavnostjo daje vse možnosti.

Urednik športnih strani: Branko Jeršin

Program razvoja športa v občini Jesenice

Občinski svet sprejel program razvoja do 2003

Šport je za Jesenice in okolico dolgoletni prepoznavni znak skupaj z železarsko industrijo. Šport vse bolj postaja tudi dnevna potreba za človeka, za marsikoga je to del življenjskega sloga. Občinski svet občine Jesenice in odbor za šolstvo, kulturo in šport pri občinskem svetu sta v preteklem obdobju kar nekajkrat spregovorila o problematiki športa v občini Jesenice.

Ugotovitev, da je treba pripraviti tudi dolgoročni program razvoja športa, je botrovala, da so občinski svetniki dobili v obravnavo in sprejem Program razvoja športa za obdobje 1999-2003. Program je pripravila občinska strokovna služba v tesnem sodelovanju s športno zvezo Jesenice, občinski svetniki pa so ga potrdili na 44. redni seji občinskega sveta 21.10.1998.

Sestavljalci programa so poudarili, da so poizkušali zajeti specifičnost športnih dejavno-

sti v občini, izvajalce športa, predvsem pa vse segmente športa od športne vzgoje predšolskih otrok, osnovnošolske in srednješolske mladine, do rekreacijskih dejavnosti občanov od najmlajših do najstarejših ter tistih s posebnimi potrebami. Upoštevaajoč bogato dejavnost društev in klubov so predvideli tudi razvoj športnih šol (seleksijskih procesov), tekmovalnega športa, kakovostnega in vrhunškega športa. Program se je dotaknil tudi športnih objektov, njihovega

vzdrževanja, investicijskega vzdrževanja ter investicij. Pri tem je bilo upoštevano izjemno slabo stanje nekaterih objektov ter dragi obratovalni stroški nekaterih objektov. Pri investicijah so bile upoštevane že začete investicije v nekatere objekte (pokrito balinišče, dograditev namiznoteniške dvorane, telovadnica pri Osnovni šoli Prežihovega Voranca). Občinski svetniki so program podprli soglasno. V razpravi pa je bila rdeča nit pripomb, da iz besedila ni razvidno, koliko bo realizacija sicer dobro pripravljenega programa stala. Ker pa se obetajo spremembe pri financiranju občin, so se morali zadovoljiti z odgovorom, da se bodo vrednotili letni programi sproti, ko bo

znan obseg sredstev, ki se žal že nekaj let prav na področju športa občutno krči.

Vsekakor pa je sprejeti dokument solidna osnova za pripravo letnih programov športa. Ob sprejemanju konkretnih letnih programov pa naj tisti, ki bodo odločali o višini sredstev za šport, vedno pomislijo na bojazen enega od sestavljalcev programa, dolgoletnega športnega delavca, ki razmere v športu zares dobro pozna: "Program je dobra osnova razvoja športa, toda nevarnost, da bo šport postal domena bogatih, ki bodo lahko plačali drage prispevke za dejavnost svojih otrok, je izjemno velika. Selekcija na bogate in revne pa pomeni katastrofo za šport v občini!"

TRGOVINA

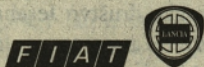
TINA

TITOVA 47
JESENICE
POLEG EMONA MARKETA

OTROŠKA OBLAČILA
KOZMETIKA ZA ODRASLE IN OTROKE
UGODNO : PAMPERS PLENICE 2.650 SIT
PESTRA IZBIRA - KVALITETA - UGODNE CENE

PANČUR

Pooblaščen trgovec in servis

Bojan Pančur

4273 Blejska Dobrava 1

Servis - tel/ fax 064/874-100

Prodaja - tel.: 064/874-000

Marjeta Morič

C. Maršala Tita 55
4270 Jesenice
Tel: 064/864-396

IZID
računalniško
informatični
inženiring, d.o.o.

izid

IZID računalniško informacijski inženiring d.o.o.

Industrijska ulica 2a, 4270 Jesenice

Telefon: (064) 862-726, Fax: (064) 862-412

E-mail info@izid.si, Home Page www.izid.si

Računalniška oprema za podjetja, obrtnike in dom.
Serverji za Internet, mreže in vzdrževanje mrež.
Soljanje uporabnikov za učinkovito uporabo računalnikov.
Poslovni programi (računovodski, OD, OS)
Rešeni problemi prehoda v leto 2000, upoštevan DDV
Tiskalniki in potrošni material (papir, trakovi, črnila ...)
Vzdrževanje opreme in dograditve

Vaš obisk ali klic pričakujemo vsak delavnik od 7. do 15. ure

Spomini na poletje

Pod koši

Foto: J. Rabič

Plavalni tečaj

Foto: B. Jeršin

Hokej na ledu:

Kadeti HK Acronija potujejo na veliki božični turnir v Kanado

Decembrski hokejski spored tekem v dvo- rani Podmežakljo:

1.moštvo HK Acroni / Alp. liga:
(vse tekme ob 18.00 uri)

1.12. Acroni : Marc Bled
10.12. Acroni : VSV Beljak
15.12. Acroni : KAC Celovec
22.12. Acroni : Brunico
28.12. Acroni : Vipiteno

HIT Casino-čl./Jadran. pokal:
(tekma ob 18.00)

16.12. HIT Casino : Mladost

Acroni Jesenice - mladinci:
(tekma ob 16.30)

6. 12. Acroni : Triglav

Acroni Jesenice - kadeti:
12.12. Acroni : Slavija
19.12. Acroni : Olimpija

Acroni Jesenice - dečki:
12.12. Acroni : Olimpija
20.12. Acroni : Maribor

Acroni Jesenice - malčki:
12.12. Acroni : Olimpija
20.12. Turnir (od 8.00 dalje)

HIT Casino - malčki:
5.12. HIT Casino : Triglav
19.12. HIT Casino : Maribor

Acroni Jesenice - hokejske šole
27.12. Kalanov memorial
(celodnevni turnir)

V kanadskem Sherbrook, 150 km od Montreala bo v dneh pred božičnimi prazniki hokejski turnir za kadete. Hokejske Jesenice so dobile lepo priznanje, kajti organizatorji so povabili ekipo kadetov HK Acroni Jesenice na ta turnir. Tako bo ekipa 25.decembra odpotovala v Kanado.

Turnir bo potekel v štirih skupinah. Poleg Jeseničanov naj bi na njem sodelovalo še sedem ekip iz Evrope, ostale sodelujoče ekipe pa bodo iz Kanade in Amerike. Zanimivo je, da bodo udeleženci turnirja stanovali pri kanadskih družinah, kar daje mladim Jeseničanom mož-

nost spoznati delček življenja v daljni Kanadi.

Po turnirju ima jeseniška ekipa še dogovorjene tri prijateljske tekme, v domovino pa se vrača 6. januarja.

Seveda potovanje v Kanado stane kar precej denarja. Prispevali so ga starši igralcev, podprli pa tudi številni donatorji. Igralci in vodstvo ekipe se vsem najlepše zahvaljuje za dragoceno pomoč, hkrati pa objubljaajo, da bodo v Kanadi dostojno predstavljali Slovenijo, Gorenjsko in Jesenice.

Uredništvo Naših novic želi ekipi srečno pot, dobre rezultate, čim več lepih vtisov in srečen povratek v domovino.

V Alpski ligi ne gre vse po načrtih, vendar je sezona še dolga.

Naše novice ne morejo mimo dogajanj v Alpski hokejski ligi, v kateri že nekaj let nastopajo tudi hokejisti Acroni Jesenic. V letošnji sezoni so bila pričakovanja velika. Novo klubsko vodstvo je napovedovalo izjemno sezono. Toda prvi del lige je prinesel razočaranje. Ekipa, ki je po imenih veliko močnejša kot v lanskem sezoni, dosegla slabše rezultate od lanskim.

Resnici na ljubo je treba povedati, da je izjemen tren-

erski strokovnjak Pavle Kavčič v ekipi začel uveljavljati povsem drugačen koncept dela, zato je čas za prilagajanje vsekakor potreben. Vse ekipe, ki sodelujejo v Alpski ligi so zelo močne. Še posebej to velja za vseh pet ekip iz Avstrije, tako da lahko govorimo le o krizi pravih rezultatov, delo in zavzetost igralcev pa je na izjemno visoki ravni. Zato smo lahko prepričani, da bodo rezultati v drugem delu sezone veliko boljši.

Drsalni tečaj za najmlajše

Športna zveza Jesenice v sodelovanju s Hokejskim društvom Jesenice in Drsalnim klubom Jesenice organizira tečaj drsanja za otroke iz jeseniških vrtcev. Tako vsak petek v dvorani Podmežakljo drsa 86 otrok.

Pri Drsalnem klubu Jesenice tudi v novi tekmovalni sezoni ne skrivajo velikih ambicij po dobrih uvrstitvah na domačih in mednarodnih tekmovanjih.

V poletnih mesecih so imeli temeljite priprave v različnih državah: na Slovaškem, na Češkem, na Finskem in v ZDA.

Njihov največji adut je mladinec Gregor Urbas. V novi sezoni je nastopil na dveh mednarodnih tekmovanjih Grand Prix. V Franciji je z 10. mestom dosegel sploh prve točke v zgodovini tovrstnih tekmovanj. Z nastopom pa je bil zadovoljen tudi na drugi podobni tekmi v Nemčiji.

Lani se je kot eden najmlajših tekmovalcev udeležil svetovnega prvenstva v umetnostnem drsanju v Kanadi in z uvrstitvijo v finale med 24 najboljših dosegel lep uspeh. V teh dneh se udeležuje letošnjega svetovnega prvenstva mladincev v Zagrebu, kjer si želi še izboljšati to uvrstitev. Vse bolj opažene uspehe pa dosegajo tudi mlade jeseniške drsalke. Na tekmovanju v Me-

Umetnostno drsanje:

Jeseniški drsalci pred novo uspešno tekmovalno sezono

rano je pri mladinkah Alenka Zidar zmagała, Teodora Pošič pa je pri kadetkinjah osvojila 2. mesto. Na tekmovanju v Koprivnicah na Češkem so jeseniške drsalke osvojile štiri kolajne. Alenka Zidar in Nena Stojanovič sta v svojih skupinah zasedli 3. Mesto. Pri pionirkah sta dve kolajni osvojili sestri Anja Otovič zlato, Kaja Otovič pa bronasto.

Mlade jeseniške drsalke so bile uspešne tudi na uvodni domači tekmi v Celju: Santina Rebolj, Kaja Otovič in Anja Otovič so zmagale v svojih skupinah, na 3. mesto pa sta se uvrstili Alenka Zidar in Ana Kovačič. Funkcionarje pri Drsalnem klubu Jesenice, ki ga vodi Jože Zidar, pa v novi sezoni čaka največji organizacijski zalogaj

od 4. do 11. aprila 1999, ko bo veliko mednarodno tekmovanje mladih perspektivnih umetnostnih drsalcov Triglav Trophy. To tekmovanje je uvrščeno v mednarodni koledar drsalne zveze in po kvaliteti sodi med največja na svetu.

Janko Rabič

Kegljanje na ledu

Jeseniški kegljači na ledu so sredi svoje tekmovalne sezone. Državno prvenstvo je že v teku. Do konca decembra se bodo tako udeležili vseh turnirjev za državno moštveno prvenstvo v Mariboru, na Jesenicah in na Bledu. Sodelovali bodo na nekaterih mednarodnih turnirjih, na domačem ledu pa bodo pripravili državno prvenstvo v metu na daljavo (13. decembra v Dvorani Podmežakljo). Že sedaj pa opozarjamo na tradicionalno tekmo za Pokal Jesenic, ki bo 3. januarja.

Šport v občini Kranjska Gora

Turizem in šport sta tesno povezana

V Občini Kranjska Gora se odvijajo številne aktivnosti. Deluje 15 športnih društev (štiri planinska društva, dve teniški društvi, štiri športna društva, dve šolski športni društvi, alpski smučarski klub, strelsko društvo). Tudi panoge, s katerimi se v društvih ukvarjajo so izjemno raznolike: alpsko smučanje, smučarski tek, smučarski skoki, kegljanje na ledu, kegljanje na asfaltu, gorski tek, športno plezanje, alpinizem, hokej na ledu, roler (in line) hokej, košarka, nogomet, strelstvo, varpa, pohodništvo.

V Naših novicah danes že predstavljamo Alpski smučarski klub Kranjska Gora ter tenisačici Nino in Tjašo Šuvak. Ob teh športnikih pa vam bomo v prihodnje prav radi predstavili tudi Aleša Brezavška, Uroša Pavloviča (alpska smučarja iz Mojstrane), snowboderja Dejana Koširja iz Kranjske Gore, rateške smučarske tekače na čelu z Matejem Sokličem in Jožkom Kavalarijem, izjemno uspešno

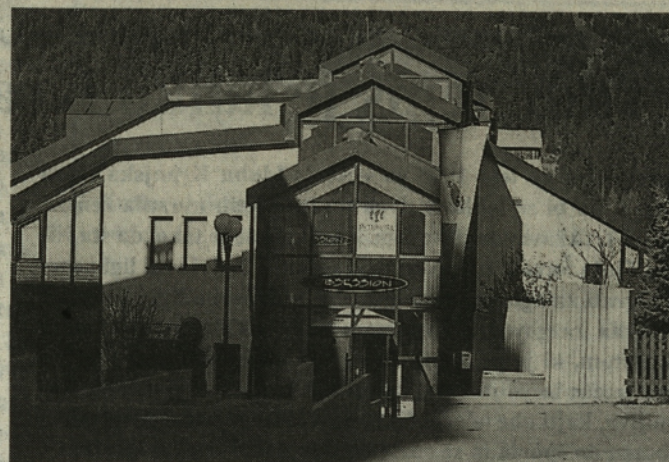
vrhunsko športno plezalko Martino Čufar. V Teniškem društvu Top ten Mojstrana se že pozna dobro delo z mladimi. Tudi med njimi bo kar nekaj športnikov, ki si zaslužijo predstavitev na naših straneh. Brez denarja ne gre. V občini Kranjska Gora je bilo v letu 1998 za šport namenjenih dobrih 22 milijonov tolarjev, kar predstavlja 3 odstotke proračuna občine za leto 98. Sredstva so bila namenjena

osnovni dejavnosti društev, nagrajevanju amaterskih in profesionalnih trenerjev, za redno vzdrževanje objektov in opreme v športnih društvih in investicije. Omeniti je še potrebno, da je tudi župan Jože Kotnik iz svojih sredstev namenjal kar nekaj sredstev za pomoč športnikom.

V občinskih programih zagotavlja Občina Kranjska Gora podporo vrhunskemu športu. Zavedamo se, da je prihodnost v mladih, obetavnih športnikih, ki jim je potrebno omogočiti dobre pogoje za vsestranski razvoj. Šport je področje, ki povezuje ljudi, jih motivira za sodelovanje in vpliva na vse sfere življenja. Šport je ponesel ime Kranjske Gore v svet in s tem posredno močno vplival na razvoj turizma v Zgornje-

savski dolini.

Za občino, ki je za moto svoje- ga gospodarskega razvoja razglasila turizem, so tudi vrhun- ska tekmovanja velikega po- mena. Tu ne gre samo za pro- mocijski učinek, ki je za turi- stično gospodarstvo Kranjske Gore neprecenljiv, tu gre za promocijo države Slovenije in za njen ugled v svetu. Zato ni naključje, da je občina Kranj- ska Gora kot občina na tromeji treh dežel tudi skupni kandidat s Koroško in Furlanijo - Julij- sko krajino za organizacijo olimpijskih iger 2006. H kan- didaturi je pripomogel tudi sloves odličnih organizatorjev klasičnih tekmovanj za sve- totni pokal v alpskem smu- čanju in smučarskih skokih. Svoje organizacijske sposob- nosti, pa bomo preizkusili že v

Občinska stavba v Kranjski Gori

Foto: F. Črv

bližnji prihodnosti, na nasled- njih tekmovanjih:

-5. in 6. januar 99 Pokal Vi-

tranc - svetovni pokal v slalo- mu in veleslalomu (moški),

-7. in 8. januar 99 evropski pokal (FIS tekme) veleslalom in slalom (moški),

-v začetku februarja svetovni pokal v snowbordu - velesla- lom (moški in ženske),

-20. in 21. marec finale sve- tovnega pokala v smučarskih skokih v Planici.

Ne smemo pa pozabiti na mno- žične rekreacijske prireditve: Tekaški maraton, Vrški tris, Kolesarski juriš na Vrši in še številne druge.

Neda Kovačič

Vlasta Skumavc - Rabič

Planica slovenski ponos

Finale svetovnega pokala 1999 v Planici

Po lanskem tekmovanju v Planici so odgovorni iz mednaro- dne smučarske zveze močno grajali zadnjo izvedbo tek- movanj za svetovni pokal v Planici. Nenadoma je zibelka smučarskih skokov, na katero smo bili Slovenci zelo ponosni, s svojimi zastarelimi objekti postala predmet graje.

Vprašljiva je postala celo izve- dba finala svetovnega pokala in svetovnega prvenstva v po- letih v marcu 1999.

K sreči pa se je za Planico le našla rešitev. Svoje moči so štrnili Organizacijski komite Planica, Občina Kranjska Gora

in Zavod Planica ter Mini- strstvo za šolstvo in šport. Pred ogledom strogih kontrolorjev mednarodne smučarske zveze so bila na velikanki izvedena večja sanacijska dela. Po ogle- du so že prižgali zeleno luč za izvedbo tekmovanja. Oktobr-

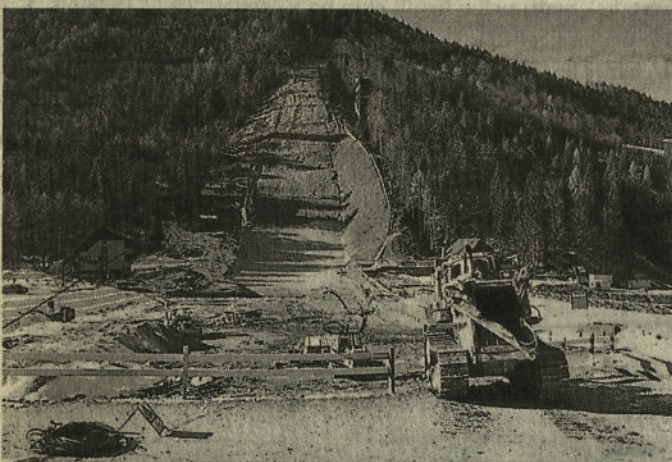
ski nalivi so sicer odplavili velik del že saniranega dosko- čišča, vendar so delavci na skakalnici rešili tudi ta nepri- čakovani problem.

Tako se sedaj dela na skakal- nicah nadaljujejo, priprave na veliki tekmi 20. In 21.marca pa potekajo tudi po tehnično - organizacijski plati.

V teh dneh, ko so začele nale- tavati prve snežinke, se v Pla- nici trudijo usposobiti tudi manjše skakalne objekte, ki jih slovenski smučarski skakalci željno pričakujejo, saj je tren- ing doma še kako dragocen pred napornimi tekmami.

Skakalci že trenirajo v Planici

Tik pred zaključkom re- dakcije smo izvedeli, da je v Planici že zasnežena 90 m skakalnica. Vsekakor dobra vest za slovenske skakalce, ki bodo tako lahko nadalževali s pripravami na tekmovanja doma.

Velikanko obnavljajo

Foto: F. Črv

15. let delovanja

Alpski smučarski klub Kranjska Gora med najboljšimi v državi

Tradicija alpskega smučanja je v Kranjski Gori seveda veliko daljša. Toda pred petnajstimi leti (11.9.1983) so se smučarski delavci v Kranjski Gori organizirali v samosto- jen klub, ki se je v teh letih organizacijsko in kadrovsko pa tudi po rezultatih prebil v sam vrh slovenske smučarije.

Prvo ime med tekmovalci klu- ba je prav gotovo Jure KOŠIR, v zadnjih letih najboljši slo- venski smučar. Jure Košir je v zadnjih dveh sezonah sicer v manjši krizi, toda realno je še vedno v vrhu svetovnega smu- čanja. Na letošnjo sezono se je pripravil izvrstno, zato lahko pričakujemo, da nas bo večkrat razveselil z izjemnimi uvrstit- vami.

Sicer pa so za sezoni 1998/ 1999 dobro trenirali tudi tek- movalci vseh ostalih klubskih selekcij. Na tekmovalnih pro- gah bomo v tej sezoni srečevali kar 37 tekmovalcev in tek- movalk v vseh kategorijah. Z njimi dela devet trenerjev, ki jih kot vodja strokovnega sveta kluba vodi svetovno priznan

smučarski strokovnjak prof. Janez ŠMITEK.

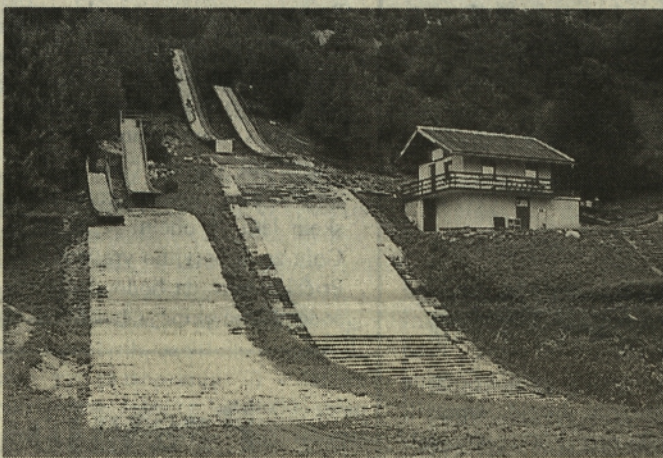
V klubu največ pričakujejo od perspektivnih mladih tekmo- valcev Andreja ŠPORNJA, Tanje ŽERJAV, Urške RABIČ in Anje OZEBEK. Ker pa so v klubu dobro pripravljeni na se- zono, bo prav gotovo z dobri- mi uvrstitvami privržence kranjskogorskega smučanja razveselil še kdo od mlajših tekmovalcev in tekmovalk.

Pod streho ASK Kranjska Gora delujejo še Področni zbor učiteljev in trenerjev smučan- ja, Smučarska šola Kranjska Gora ter v zadnjem času tudi Snowboard sekcija. Čeprav so v sekciji trenutno le trije tek- movalci, pa je Dejan KOŠIR v lanskem tekmovanju za sve-

točni snowborderski pokal FIS serije v skupni uvrstitvi osvojil drugo mesto, letos ima sicer podobne načrte. Vendar bo težko ponovil lansko uvrstitev, saj bo letošnja konkurenca hujša.

Pri predstavitvi ASK Kranjska Gora pa ne smemo pozabiti tudi organizacijskega komiteja POKALA VITRANC. Že 5. in 6. januarja bo v Kranjski Gori gostovala vsa svetovna elita. Slalomska in veleslalomka tekma za svetovni pokal vsako leto pomeni praznik alpskega smučanja v Kranjski Gori, zato pridno pripravljajo izjemno težak organizacijski zalogaj. Ker pa njihovo delo temelji na dolgoletnih izkušnjah (letošnji pokal je 38.), zato se nam ni treba bati, da nas Kranj- sko- gorci ne bi dostojno predstavili svetu.

Prav gotovo je mnogim še v spominu Franci Petek, svetovni prvak v smučarskih skokih na srednji skakalnici. V času nje- govih uspehov se je velikokrat omenjal njegov matični klub Smučarsko skakalni klub Stol Žirovnica. Žirovničani po odhodu šampiona v klubu sicer nimajo vrhunskega skakalca, imajo pa izjemno nadarjen podmladek.

Skakalni center Glenc Žirovnica

Foto: T. Justin

Samo v letošnjem letu je v let- nem skakalnem centru Glence začelo na novo trenirati 15 cicibanov. Skupaj je v klubu registriranih 45 tekmovalcev od cicibanov preko vseh selek- cij do članov. V slovenskih re- prezentancah ima klub trenu- to dva reprezentanta v kate- goriji kadetov, na vrata član- skih reprezentanc pa že trkata Gaber Šoren in Andi Legat. Smučarski skoki pa niso več samo domena fantov, kajti štirinajstletna tekmovalka klu- ba Tanja Voljčjak je že nastopi- la na prvih mednarodnih tek- mah. V klubu pa je med cici- bani še eno dekle, ki se pogum- no spušča po zaletiščih.

Skakalni center Glence so do- gradili člani kluba s prosto-

voljnim delom. Posebno je dragocen za priprave v polet- nih mesecih. Poleg treningov na domači plastiki so preko poletja izvedli nekaj treningov tudi v modernem smučarskem centru v Beljaku, trenirali pa so tudi v Zakopanah na Polj- skem. Tja so se odpravljali tudi v tem času, ker doma v Planici še ni snega.

Tekmovalci so dobro priprav-

ljeni na glavno sezono, tako da je dolgoletni predsednik kluba Tone Justin optimist. Načr- tujejo visoke uvrstitve v posameznih starostnih kate- gorijah ter upajo, da se bo nekaj perspektivnih tekmoval- cev prebilo v mladinske repre- zentančne selekcije.

Žirovniški skakalci pa že dolgo želijo zgraditi tudi zimski skakalni center. Prvi koraki so že narejeni, pogumneje pa se bodo projekta lotili v zelo kratkem času. Zimski center bi bil velika pridobitev, ki bi bistveno pocenila dejavnost kluba. Sedaj so praktično vso zimo vezani na prevoze na treninge v Planico ali kam drugam. Vzdrževanje kombi-jev jih kar precej stane, ob tem pa je eden od klubskih kombi-jev že potreben zamenjave.

Na sploh si je težko predstavi- ljati dejavnost edinega smučar- sko skakalnega kluba v Gor- njesavski dolini brez zagnanih članov kluba, ki znajo zavihati rokave in poprijeti za delo. Denarja tako kot v vseh športih primanjkuje, zato je prispevek članov kluba, predvsem pa staršev tekmovalcev tudi v SSK Stol izjemno dragocen.

INTEGRAL *Ješenice*

Prodajalec in serviser vozil ŠKODA

Pestra izbira vozil na zalogi. Ugodno obročno odplačevanje. Tel: 064/862-600

Gorsko kolesarstvo

Kolesarski klub Završnica

Leta 1994 je skupina kolesarskih navdušencev, zbranih okoli Mirana Tolarja, ustanovila Kolesarski klub Završnica, v katerem gojijo discipline gorskega kolesarstva.

Že prvo leto je redno treniralo in tekmovalo od 30 do 40 tekmovalcev, predvsem v mlajših kategorijah. Dosegli so tudi že nekaj dobrih rezultatov, kar je dalo še več elana za nadaljnje delo. Število tekmovalcev se tudi danes giblje od 30 do 40 članov. Rezultati so vsako leto boljši. Posamezniki že sodijo v vrh slovenskih gorskih kole- sarjev in tudi v tujini že dosegajo lepe uspehe. Damjan

gorskem kolesarjenju za Pokal Slovenije z mednarodno ude- ležbo. Štirikrat letno pa klub pripravi tradicionalno tekmo : Vzpon do Valvazorja.

Poleg tekmovalne dejavnosti kluba, pa ne smemo pozabiti na bogato rekreativno dejav- nost, ki je namenjena bivšim tekmovalcem in ostalim lju- biteljem kolesarstva. Višek te dejavnosti je vsakoletni tri- dnevni kolesarski izlet po Slo- veniji in zamejstvu.

Edo Rakovec

TK Kranjska Gora v 1. Slovenski teniški ligi

Tudi tenis je lahko Kranjskogorcem v ponos

V programu za leto 1998 so v Tenis klubu Kranjska Gora zapisali, da bi se lahko v dveh do treh letih uvrstila ženska ekipa v 1. državno teniško ligo. Zasukalo se je tako, da sta Nina in Tjaša Šuvak že v svoji prvi sezoni v 2. državni ligi uspeli priigrati zmago, ter se uvrstiti v 1. državno ligo. To je bil povod za razgovor z Zvonetom ŠUVAKOM, sicer znanim hokejistom, ki je po zaključku svoje bogate hokejske poti z vsem srcem in voljo začel delati kot teniški zanesenjak. Razumljivo, kajti obe hčerki Nina in Tjaša sta prevzeli od očeta ljubezen do športa in se razvili v zelo dobri teniški igralnici.

Zvone, s hokejskih igrišč si se preselil ob teniška igrišča. Prav gotovo sta te v to prisilili tvoji hčerki Nina in Tjaša, ki sta po začetnih uspehih v mlajših kategorijah pogumno zakorakali v svet slovenskega tenisa na najvišji ravni?

Res je. Bil sem ravno na koncu svoje športne poti, ko sta hčerki začeli zelo resno trenirati tenis. Kot vrhunski športnik sem kaj hitro ocenil, da sta dekleti talentirani, da lahko v

športu, ki sta si ga izbrali, marsikaj dosežeta. Zato druge možnosti sploh ni bilo. Tako kot sta se hčerki lotili resno treniranja, tako sem moral tudi sam zavihati rokave in se jima popolnoma posvetiti. Tenis je postal življenjski slog celotne družine, kajti vsi skupaj se moramo podrežati temu športu. Treningi, tekme, potovanja zahtevajo izjemne obremenitve. Samo za ilustracijo. V pravkar končani sezoni smo prepotovali blizu 45.000 km, zaradi

spremljanja hčerk sem bil odsoten kar 91 dni, dekleti sta sodelovali na 42 turnirjih, bili smo v desetih državah. Ob posamičnih turnirjih pa smo igrali tudi v 2. slovenski ligi.

Vsa ta dejavnost poleg časa seveda zahteva tudi kar precej denarja. Kako ti v teh težkih časih za šport uspeva pokrivati stroške dejavnosti?

Najbolj je obremenjen družinski proračun. Za pravkar končano sezono smo porabili blizu 45.000 DEM. Seveda smo zelo hvaležni vsem sponzorjem, ki so nam v tej sezoni stali ob strani. Brez njih ne bi uspeli. Ob tej priložnosti se jim lepo zahvaljujemo ter se seveda priporočamo za sodelovanje v bodoče.

Za Kranjsko Goro je uvrstitev v 1. žensko teniško ligo izjemen uspeh. Prav gotovo gre za promocijo kraja in kranjskogorskega športa. Ekipa TK Kranjska Gora je tudi edina ekipa v najvišjem rangi tekmovalca na državni ravni iz te občine. Kakšno je sodelovanje z občino Kranjsko Goro?

Pravzaprav je uvrstitev ekipe v 1. slovensko teniško ligo presenetila vse v Kranjski Gori. V letošnji sezoni kakšne posebne podpore s strani občine ni bilo. Verjamem pa, da bodo naše uspehe že v novem proračunskem letu v občini Kranjska Gora znali pravilno vrednotiti. Pričakujemo, da bodo podprli sodelovanje ekipe v 1. sloven-

ski ženski teniški ligi tudi z ustreznimi sredstvi. Brez takšne pomoči občine si ne predstavljam sodelovanja v tej ligi. Poleg uspehov tenisačic je treba poudariti, da ima Kranjska Gora z 18 tenišskimi igrišči, s pokritim igriščem preko zime ob Hotelu Špik izjemne možnosti za širši razvoj tenisa. Poudariti moram, da Nina in Tjaša orjeta ledino, za njima pa prihaja cela vrsta nadarjenih igralnic in igralcev. Iz našega kluba bi izpostavil Tino OZEBEK (1988), lahko pa bi naštel še kar nekaj obetajočih igralnic iz klubov v občini. Tenis je povsod po svetu tudi šport, ki ga turizem uporablja za svojo promocijo. Zato verjamem, da nas bodo podprli tudi v Kranjski Gori.

In kakšni so načrti za vnaprej?

Čeprav nam je že v prvi sezoni uspel prehod iz druge v prvo državno ligo, se zavedamo, da smo šele na začetku projekta. Prvi cilj je zagotoviti pogoje za nadaljnji razvoj, obeh mojih hčerk Nina in Tjaše in njihovih sotekmovalk v Kranjski Gori. Radi bi ustvarili močan klub, ki bo nadgradnja dosedanjih uspehov v posamezni konkurenci. Seveda imata Nina in Tjaša svoje načrte. Predvsem bi se radi obdržali v slovenskem vrhu. Nina je prvi lopar v slovenski reprezentanci do 14 let.

Upamo, da bo v tej naši dolini za naše načrte dovolj razumevanja tako v občini Kranjska Gora kot tudi v širši okolici.

Nina, Zvona in Tjaša Šuvak

Informativni razpis Medobčinske kegljaške rekreacijske lige 1999

Kegljaški klub Inter Commerce Jesenice in Športna zveza Jesenice bosta organizirala tekmovalno v Medobčinski rekreacijski kegljaški ligi.

Liga naj bi potekala po dvokrožnem liga sistemu na kegljišču Podmežakljo. Tekmujejo ekipe s po štirimi tekmovalci. Tekmuje se po sistemu 4 x 100 lučajev mešano (polno, čiščenje). Pred vsako tekmo se izžrebajo številke steze. Če imata prve dva tekmovalca lihe številke stez (1, 3,) imata druga dva tekmovalca ekipe sode številke stez (2, 4).

Točkuje se vsak posamezni dvoboj. Zmagovalec prejme 1 točko, poraženec 0 točk, skupna zmaga v rezultatu ekipi prinese 2 točki.

Sicer pa se tekmuje po pravilih Kegljaške zveze Slovenije. Registrirani tekmovalci ne smejo nastopiti.

Ekipe se prijavijo do 9.12.1998 na naslov: Športna zveza Jesenice, Ledarska 4. Prijava mora vsebovati ime ekipe, naslov vodje ekipe s telefonsko številko in spisek največ šestih tekmovalcev. Kasnejših prijav organizatorji ne bodo upoštevali. Prijavnina v višini 2.000,00 SIT na prijavljene člana ekipe se plača v dveh delih (polovico ob prijavi, drugo polovico do konca prvega dela tekmovalca). Dodaten strošek ekipe je še plačilo stezine za tekmo v znesku 800 SIT na ekipo. Plača se pred začetkom posamezne tekme.

Sestanek vodij prijavljenih ekip bo v četrtek, 10.12.1998 ob 18. uri na kegljišču Podmežakljo. Na sestanku bo izvedeno žrebanje parov in dogovorjeni tekmovalni termini.

Športni ekspres

Namizni tenis

Člani Namiznoteniškega kluba Jesenice že kar nekaj let veliko truda vlagajo v izgradnjo svoje namiznoteniške dvorane v zgornji etaži hokejske dvorane Podmežakljo. NTK Jesenice praznuje 60. letnico svojega delovanja. Ob tem jubileju se jim bo, kot kaže uspešno preseliti v nove vadbene prostore. V njihovi dvoranci v hokejski hali potekajo zaključna dela, tako da se jim bo dolgoletni sen uresničil verjetno že pred koncem leta.

Judo

Judo sekcija pri TVD Partizan Jesenice že vrsto let slovi po izjemno dobremu delu z mladimi tekmovalci. Tudi v letošnjem letu v judo sekciji redno vadi več kot 60 otrok. Pred kratkim so v dvorani Gimnazije Jesenice s pomočjo Športne zveze Jesenice in matičnega društva že drugič pripravili velik turnir, na katerem je tekmovalo skoraj 300 tekmovalcev iz štirih držav. To sicer memorialno tekmovalno, ki je posvečeno spominu na prezgodaj umrlega trenerja judo sekcije Davida Dvoržaka, je postalo zaradi zelo dobre organizacije in kvalitetne udeležbe zelo popularno med judisti v Italiji, Avstriji, Hrvaški in Sloveniji. Zanj pa se zanimajo že tudi druge, tako da lahko pričakujemo množično udeležbo tudi v prihodnjem letu.

Planinstvo - pohodništvo

Pri Športni zvezi Jesenice so že določili datum 35. spominskega pohoda na Stol. Pohod bo organiziran 29. maja 1999. Organizacijski odbor bo s pripravami na pohod pričel takoj po novoletnih praznikih.

Pričetek pohoda bo pri Valvazorju

Foto: J-Rabič

Balnanje

Članska ekipa Balinarskega kluba Jesenice je letošnjo sezono zaključila izjemno uspešno. Po dolgih letih naskakovanja uvrstitve v 1. super balinarsko ligo je letošnja jesen končno prinesla tudi ta uspeh. Po dolgih letih so tako jeseniški balinarji spet v najmočnejši državni ligi. Uvrstitev v super ligo pa zahteva od vseh članov kluba dodatne napore. Dejstvo je, da bo v hudi konkurenci za obstanek v elitni družini potrebno še bolj trdo trenirati. Škoda je le, da je balinišče v Bazi na Plavžu še vedno brez strehe. Morda pa bodo balinarji streho dobili še pred začetkom tekmovalne sezone v 1. super balinarski ligi.

Pravijo mi KJŠ

Pravijo mi KJŠ, a sem več kot to. Sem društvo, ki združuje več kot 350 študentov in dijakov iz občin Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica. »Bivam« na jeseniški Titovi 86 in sprejemam obiske vsak petek in soboto od šestih do osmih zvečer. Drugače pa se moja telefonska tajnica oglasi, če pritisneš na tipke 831 540. To so torej dejstva o meni...

Sedaj pa še malo o mojem življenju. Ukvarjam se s športom: hodim na aerobiko, v fitness, savno, igram pa tudi tenis, hokej, odbojko, nogomet-vse živo. Ker vem, da več kot znam, več veljam, se učim italijansko in nemško, bil sem na tečaju retorike, naučil pa se bom tudi kaj skuhati. Kulturno zabavo mi nudi Filmsko gledališče, koncerti in še kaj bi se

našlo... Seveda pa grem večkrat tudi na kakšen izletek. Skratka- poskušam poseči na vsa področja, ki zanimajo mlade, skozi projekte in na čim cenejši način.

Da se malo pohvalim: lahko rečem, da sem ogromna zakladnica znanja in energije. Vse to usmerjam v svojo okolico in s tem vzbujam pozornost širše javnosti. Zadnji moj tak pod-

Program dejavnosti

1.12. 1998 IZPIT ZA VODITELJA ČOLNA

Kaj: Izpit za voznika ladij do 12 m dolžine, za lastne potrebe. Na klub pridi po izpitno literaturo! Kje: Lučka Kapitanija Pula Cena: 10000 SIT (lasten prevoz)

5. 12. 1998 TAROK TURNIR

Kaj: Interni turnir v gostilni Potokar na Dovjem Kdaj: ob 18. uri

19.12 do 20.12 DVODNEVNO SMUČANJE V ITALIJI

Kaj: Vsi že prijavljeni se bomo z avtobusom odpeljali na dvodnevno smuko. Kje: V Civetti v Dolomitih Opozorilo: Vsi prijavljeni pridite na klub potrdit prijavo z vplačilom!

29.12. 1998 do 2.1. 1999 NOVOLETNO PRAZNOVANJE

Kje: V Pragi Cena: 8000 SIT (nečlani 16000 SIT, samo v primeru premo prijavljenih članov) Nujno: Prijave do 5.12. 1998! Število mest je omejeno!

Z lanskoletnega smučanja v Civetti - 1/2 ekipe Foto: KJŠ

vig je bil koncert Magnifica v Kulturnem domu na Hrušici, kjer mi vedno prijazno odstopijo dvorano.

Ne smem pa pozabiti tudi svoje oddaje ŠORT na radiu Triglav; vsak drugi petek lahko slišiš moje glasnike...

Torej upam, da sem te spodbudil (vsaj) k razmišljanju o tem, da bi pritekla/pritekel v moj objem.

Ta »intervju« sta naredili Mojca in Manca

Še nagradno vprašanje za vse bralce Naših novic:

»Kaj pomeni kratica KJŠ?«

Trije izžrebanci boste prejeli klubske majice. Odgovore pošljite na dopisnicah do 15. decembra 1998 na naslov:

Klub jeseniških študentov, Titova 86, 4270 Jesenice Elektronski naslov:

kjs@siol.net

Telefon: 831 540

Uradne ure:

vsak petek in soboto od 18. do 20. ure

Vsem članom KJŠ, vsem našim sodelavcem, vsem bralcem NAŠIH NOVIC želimo vesele božične in novoletne praznike!

PANČUR

Pooblaščen trgovec in servis

FIAT

Bojan Pančur

4273 Blejska Dobrava 1

Servis - tel/ fax 064/874-100

Prodaja -tel.: 064/874-000

Dom Trilobit v Javorniškem Rovtu

Pod prelepima vrhovoma Karavank med Stolom in Golico, na robu narcisnih poljan, na nadmorski višini 950 metrov, stoji dom Trilobit. Dom je dobil ime po okamenini že zdavnaj izumrle živalske vrste, trokrparja, ki je živel tu pred približno 290 milijoni let v plitvem morju. Štiri vrste od nekaj tisoč najdenih na svetu, se nahajajo kot fosilni ostan-

ki samo na tem področju. Okolica doma ponuja mnoge zanimivosti. Na pobočjih nad domom so pred okoli tisoč leti začeli kopati železovo rudo, našli pa so tudi svinec, cink, grafit in mangan. Tu je v drugi polovici 18. stoletja deloval Karel Zois, brat Žige Zoisa, ki je predvsem raziskoval floro okolice. Na pobočju Karavank, na meji z Avstrijo je odkril Zoisovo vijolico in zvončnico, ob stari rudarski upravni stavbi na Pristavi iz 1647. leta, ki jo je kasneje imel v najemu, pa je uredil botanični vrt s tremi umetnimi jezerci. V bližini doma poteka Slovenska geološka transversala, ki povezuje evropsko znana nahajališča fosilov - Spodnja Počivala, Lepene, Črni vrh ... Kot zanimivost lahko omenimo, da je ob domu tretja najstarejša hidroelektrarna v Sloveniji z edinstvenim sistemom vodnih zajetij in cevovodi v Evropi. Dom, ki ga je junija 1993. leta odprl minister Slavko Gaber, je drugi v vrsti domov Centra šolskih in obšolskih dejavnos-

ti. V njem lahko prespi 50 učencev in učiteljev. V več kot petih letih delovanja se je šolskih programov, taborov in izobraževanj in izvenšolskih dejavnosti udeležilo okoli 9500 udeležencev, tudi iz tujine - Nemčije, Rusije, Italije, Velike Britanije... V domu izvajajo programe »Življenja v naravi« za osnovne šole, del obveznih izbirnih vsebin za srednje šole ter geološke, naravoslovne in športne taborne za izvenšolske skupine. Sestavni deli programov so teme iz področja naravoslovja, kot je geologija, potok, mlaka, gozd, travnik, gorska flora in favna, obdelava naravnega kamna, avtohtone ribje vrste v gorskih potokih in muharjenje. Med športno rekreativnimi dejavnostmi je poudarek na veslanju, plezanju, pohodništvu in lokostrelstvu. Iz življenja v naravi pa orientacija, bivanje, prehrana v naravi, vozli, ognjišča... Kot posebna dejavnost je prehrana v naravi. Učenci

postavijo taborni ogenj, na njem skuhamo čaj iz rastlin, ki so jih nabrali preko leta, naredijo žerjavico, na njej pa spečejo večerjo in kruh. Zanimiva celotedenska aktivnost je tudi tekmovanje TRILOBITLON. Učenci so razdeljeni na tekmovalne trojke, ki rešujejo teste in tekmujejo iz praktičnih vsebin. V zimskem času, ko se naših programov v glavnem udeležujejo učenci sedmih razredov, organizirajo ogled železarske, rudarske in paleontološke zbirke v Muzeju Jesenice na Stari Savi in izvedejo deset urni tečaj iz prve pomoči. Da bi v čim večji meri interdisciplinarno zajeli značilnosti kraja, ki bi bile povezane z njihovimi dejavnostmi, so že od vsega začetka delovanja doma

Trilobit načrtovali tudi izdelavo učne poti. Poimenovali so jo Naravoslovna in rudarska učna pot. Izdelavo sofinancira Občina Jesenice. Dolga bo osem kilometrov, z višinsko razliko 600 metrov, na njej pa se bo zvrstilo petnajst opazovalnih točk, na katerih bodo postavljene ustrezne table in smerokazi. Do sedaj smo postavili pol poti, preostali del pa bomo postavili v letu 1999. Učna pot bo služila kot naravni in zgodovinski »laboratorij«, v katerem bodo mladi raziskovali in tako na podlagi svojih izkušenj odkrivali zakonitosti narave in ostankov preteklosti. Koristili jo bodo seveda lahko tudi občani in turisti. V letošnjem letu so glede na tradicijo kraja, poizkusno naredili oglarsko kopo in skuhalil oglje. Želja je, da bi to staro obrt поблиže predstavili učencem in občanom .enkrat letno kot referenčno dejavnost doma. Iz anket in razgovorov je razvidno, da so udeleženci programov zadovoljni, pogostokrat prav navdušeni nad programi, katere stalno prilagajajo in dopolnjujejo.

Matej Božič

Dejavnost Turističnega društva Jesenice

Turistično društvo Jesenice obstaja že od leta 1964, ko se je februarja upravni odbor Turističnega društva Jesenice odločil za ustanovitev hortikulturnega društva na Jesenicah. Upravni odbor je vodil Tone Krušnik, od aprila dalje pa je bil predsednik društva Janez Černe.

Od tistega časa se je seveda veliko stvari spremenilo. Ob turističnega razvoja v svetu vedno bolj ugotavljamo pomen prave promocije in potrebnih informacij za turiste, goste in druge obiskovalce naših krajev v občini Jesenice. Pri Turističnem društvu Jesenice zato z vedno večjo zavzetostjo ustanavljamo Informacijski center, ki bo zapolnil sedanjo vrzel na tem področju. Pri našem delu sledimo vedno večjim prizadevanjem občine Jesenice za pravo promocijo turizma predvsem na podlagi danih možnosti. Veseli smo,

da se ta prizadevanja odražajo pri obnovi naravnih in kulturnih spomenikov, izdaji Turističnega vodnika po občini Jesenice, pri razvoju planinskega turizma v Karavankah, pri sejmiskih dejavnostih, različnih prireditvah, pri praznovanju 70 - letnice mesta Jesenice leta 1999, skratka, gre za velik izziv skupne strategije razvoja turizma v občini Jesenice. V okviru teh načrtovanih akcij vidimo smisel in obstoj Informacijskega centra pri Turističnem društvu Jesenice.

Barbara Srčič

Kulturne prireditve

KULTURNO DRUŠTVO JAKA RABIČ DOVJE - MOJSTRANA

Kulturni dom na Dovjem
Sobota, 5. december 1998: ob 15,30. uri MIKLAVŽEVANJE
Petek, 11. december 1998: ob 19. uri predavanje z diapozitivi Simon in Marko Demšar ALJASKA - S KOLESOM NA KONEC SVETA
Sreda, 16. december 1998: ob 19. uri otvoritev slikovne razstave NAŠI KRAJI V PRETEKLOSTI
Nedelja, 20. december 1998: ob 16,30. uri predstavitev knjige Ivana Sivca VSI NAJBOLJŠI MUZIKANTJE z nastopom narodno-zabavnih ansamblov

Kino Dovje
Nedelja, 6. december 1998: ob 19,30. uri znanstveno fantastični triler ARMAGEDON
Nedelja, 13. december 1998: ob 19,30. uri romantična melodrama UPANJE OSTAJA
Sreda, 16. december 1998: ob 16. uri risani film ČAROBNI MEČ
Nedelja, 20. december 1998: ob 19,30. uri vohunska akcijska komedija MAŠČEVALCI
Nedelja, 27. december 1998: ob 19,30. uri shrljivka KRIK 2
Sobota, 2. januar 1999: ob 16. uri in ob 19,30 uri nora komedija DR. DOOLITTLE
Nedelja, 3. januar 1999: ob 16. uri in ob 19,30. uri nora komedija DR. DOOLITTLE

MUZEJ JESENICE

Liznjekova domačija v Kranjski Gori
Petek, 11. december 1998: ob 18. uri otvoritev razstave panskih končnic

Kosova graščina na Jesenicah
Do 30. januarja 1999: zgodovinski razstavi JESENŠKI PLAVŽI in 100 LET ŽELEZARNE V ŠKEDNJU
Vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure. V sobotah od 10. do 12. ure, v nedeljah zaprto.

MUZEJSKO DRUŠTVO JESENICE

Kosova graščina na Jesenicah
Četrtek, 17. december 1998: ob 18. uri muzejski večer z barvnimi diapozitivi: ing. Borut Razinger BISERI.

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA IN GLASBENA MLADINA JESENICE

Kulturni dom na Hrušici
Nedelja, 6. december 1998: ob 10. uri vaša - naša matineja
Nedelja, 13. december 1998: ob 10. uri lutkovna matineja
Nedelja, 20. december 1998: ob 10. uri vaša - naša matineja
Nedelja, 27. december 1998: ob 10. uri lutkovna matineja z obiskom dedka Mrza
Novoletno praznovanje za otroke (tel. 064-871-260)

ZAKLJUČEK ČUFARJEVIH DNEVOV 1998

Dvorana na Slovenskem Javorniku
Petek, 4. december 1998: ob 19. uri Heinrich Von Kleist: RAZBITI VRČ in zaključek ČUFARJEVIH DNEVOV

Likovni salon Dolik na Jesenicah
Petek, 18. december 1998: ob 18. uri razstava likovnih del članov DOLIKA

Čufarjev trg na Jesenicah
21.-30. december 1998: BOŽIČNO NOVOLETNI SEJEM in SILVESTROVANJE POD ŠOTOROM
Četrtek 31. december 1998: SILVESTROVANJE z ANSAMBLOM CALIFORNIJA

KS PLANINA POD GOLICO
Novoletno praznovanje z lutkovno igrico (tel. 064-800-445)

BLEJSKA DOBRAVA
Sobota, 26. december 1998: ŽEGNANJE KONJ PRI CERKVI SV. ŠTEFANA
Sobota, 26. december 1998: ob 18. uri osrednja občinska prireditev ob dnevu samostojnosti

KINO ŽELEZAR na Jesenicah
Torek, 29. december 1998: ob 19.30. uri novoletni koncert PIHALNEGA ORKESTRA JESENICE-KRANJSKA GORA
Sreda, 30. december 1998: ob 19. 30. uri novoletni koncert PIHALNEGA ORKESTRA JESENICE-KRANJSKA GORA

KULTURNO DRUŠTVO DR. FRANCE PREŠEREN ŽIROVNICA - BREZNICA
Dvorana v kulturnem domu na Breznici
Sobota, 26. december 1998: ob 19. uri božično - novoletni koncert pevskega društva VASOVALCI. Sodeloval bo tudi moški zbor iz avstrijskega Kaninga. Večer je posvečen dnevu slovenski samostojnosti.

KRIŽANKA NAŠE NOVICE

NAŠE NOVICE	MESTO NA PRIMORSKEM	ČLAN ACADAMIE OPEROSURUM	MEJA (LAT.)	ŠIVALNI PRIBOR	NAJVEČJI PTIČ	SLAVNA RUSKA BALERINA	NAŠE NOVICE	JOKANJE	EDVARD (LJUBKOVALNO)	UDELEŽENEC SVADBE	FINSKI ARHITEKT SAARINEN	NIKOLA TESLA	PRIPADNIK JUŽNO-AMERIŠ. INDIJAN.	AMERIŠKA OBVEŠ. SLUŽBA	DO DNA!
PROSTOR ZA PRIDOB. SOLI		1					MESTO V GORNJE-SAVSKI DOLINI							14	
POSNE-MOVALEC		9					ADVOKAT		2	3					
PEKOVSKI IZDELEK							SL. SLIKAR IN GRAFIK MEŠKO				4	HITER KONJSKI TEK			
							IDEM					PRIPIS			
PROSTOR, POVRŠINA					LUDOLFO. ŠTEVILO			JAKOB SKET	KANON				OČKA	VEZNA VRVICA V KNJIGI	NAJVIŠJI VRH V TURČIJI
					KITAJSKI FILOZ. CE				REKA V SIBIRIJI						
DEL OBRAZA		8		VODNO PLOVILO	10					GLAVNI ŠTEVNIK	REKA V GORNJES. DOLINI				
				ZA LATINSKO							MOR. PTIČ				
ARNOLD ZWEIG			OKRASNA PTICA				ZIMSKA PADAVINA			15		KATRAN			
			PRITISK				MUSLIM. BOG					OKENCE			
SESTAVIL: T.K.	ŽUPAN POD FRANCOZI	IRSKA REPUBLIKANSKA ARMADA						REZČLENJENJE					13		
TOALETNI PRIPOMOČEK					PIJAČA STARIH SLOVAN.			ŠPANSKI SLIKAR SALVADOR	7				IVAN RAKOVEC		
					ASTAT			RJEKA					VEZNIK		
DOBA, VEK	6			OBRI	11							12			
VODNA ŽIVAL				SLOVEN. GRAFIK HAMID						POKRAJINA V VOJVODINI	5				

GESLO

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----

VULKANIZERSTVO
Cop
AVTOOPTIKA
 CENTRIRANJE IN
 MONTAŽA GUM

4270 Jesenice, H. Verdnika 23a
 Tel.: 064/862-550, Tel./Fax: 064/864-366, Mobitel: 0609/623-095

NAR d.o.o. - Titova 1, Jesenice

- priporočamo se za obisk v naših trgovinah Tekstil in Kekec, Novost in Parfumerija ter Mica na Jesenicah
- v decembru predpraznični popust pri gotovinskem nakupu
- prodajo meterskega blaga in zaves smo preselili v prodajalno Kekec, Titova 36

Vsem bralcem želimo lepe praznike in uspešno leto 1999!

INTEGRAL Jesenice

NOVO NA JESENICAH
 KOMISIJSKA PRODAJA VOZIL NA JAVORNIKU
 Kidričeva 1a (bivši Petrolov servis)
 Tel.: (064) 861-988

Delovni čas: od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure in od 15. do 17. ure, v sobotah od 8. do 12. ure

Delikatesa

Trgovsko podjetje d.d.
 Jesenice

se priporoča
 za obisk v trgovinah
 od Kranjske Gore do Breznice

Vsem kupcem želimo uspešno in srečno leto 1999

Gostilna
Oswald

Slavica & Albin
Jenko

Selo 17
 4274 Žirovnica
 tel./fax: 064 801-128

Sistem Gorenjski kabel

ASTRA
 T · E · L · E · K · O · M
 4274 Žirovnica - Moste 26/a
 tel./fax: 064/862-599

*Vsem uporabnikom želimo
 vesel Božič in srečno
 Novo leto 1999*

Sinkopa d.o.o.

Žirovnica 87, 4274 Žirovnica
 delovni čas od 9 do 12 in 14 do 18 ure
 sobota od 9 do 12 ure

Nudimo vam nakup in montažo avtoradijev in GSM mobilnih telefonov po ugodnih cenah. Vklup mobilnega telefona v eni uri.

Glasbila: kitare, sintesajzerji, pianini
 Glasbeni stolpi in komponente: Technics, Sony, Sharp
 TV sprejemniki: Gorenje, Sony, Grundig

NOKIA 8810

ACRON

SALON POHIŠTVA ACRON
 Jesenice, Cesta maršala Tita 108, tel./fax: 860-122
 del. čas: 9.00 - 13.00 in 15.00 - 18.00, sob. 9.00 - 12.00

Pri nas lahko izbirate:

- kuhinje lipa
- sedežne garniture Meblo TOP, Nova oprema in Tom
- PVC okna po naročilu
- vrhunska kvaliteta VEKA Nemčija
- pohištvo iz ratana (dnevne sobe, spalnice, sedežne garniture)
- pohištvo Alples

**15 % popusta na gotovino, kredit do 3 let
 D+6,5%**

**Ob večje nakupu presenečenje.
 Prijazno in strokovno vas bomo postregli.**

MERKUR[®]

Union

Titova 22, Jesenice, telefon: 064 831 985

Obiščite nas:
 med tednom od 8. do 19. ure in ob sobotah od 8. do 12. ure.

**Raznovrstna ponudba
 za vaš dom in gospodinjstvo**

- ♦ posoda in drugi izdelki za gospodinjstvo
- ♦ mali gospodinski aparati
- ♦ svetila
- ♦ elektromaterial
- ♦ akustika
- ♦ bela tehnika
- ♦ električno in ročno orodje
- ♦ vodoinštalacijski material
- ♦ talne obloge
- ♦ okovje in vijaki
- ♦ barve in laki ...

MERKUR JE MOJ SVET ...

**... ker ima pestro izbiro
 dobrega blaga**

MERKUR - trgovina in storitve, d. o. o., Koroška cesta 1, Kranj